

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva 8
— Telefon št. 3123, 3122, 3124, 3125, 3126.

JUTRO

Izbaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna značka mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 8, telefon
3123, 3122, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajaki trg št. 7, telefon št. 2456;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Ob prvi obletnici
sporazuma

Jutri bo prva obletnica podpisa uredbe o ustanovitvi banovine Hrvatske in ostalih državnopravnih ukrepov, ki so v zvezi s to važno spremembo v ustroju naše države.

Naš narod in naša država sta morala skozi težke preizkušnje, da je končno prišlo do sporazuma s Hrvati. Zgodovinski razvoj naše narodne in državne misli je kulminiral leta 1918 po burjah in razdejanih svetovne vojne v uradničenju enotne jugoslovenske države.

Polagoma so se vse pozitivne sile v našem narodu osredotočile na to, da pred vsem očuvamo Jugoslavijo kot edino zaščitnico življenja, svobode in neodvisnosti nas vseh, Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Misel sporazuma predvsem s Hrvati, a v končnem rezultatu med vsemi tremi brati, ki so skupni gospodarji Jugoslavije, si je zadnja leta zmagovalno krčila svojo pot. Režim dr. Milana Stojadinovića je v tem pogledu značilno težko reakcijo.

Opozicija se je bila pred volitvami medsebojno obvezala, da bo tudi po volitvah nastopala složno in v skupnem naporu reševala tudi hrvatsko vprašanje, ki ga je najozje vezala z reformo celokupnega našega notranje-političnega življenja in predvsem z likvidacijo sistema in metod takratnega režima.

Uvodne besede sporazuma, ki sta ga podpisala dr. Vladko Maček in predsednik vlade Dragiša Cvetković 20. avgusta 1940, so bile prva stvar, ki sta jo podpisala dr. Vladko Maček in predsednik vlade Dragiša Cvetković 20. avgusta 1940.

Pogajanja v Turn Severinu prekinjena

Rumunska in madžarska vlada vztrajata vsaka na svojem stališču — Sporazum je zato zaenkrat nemogoč in pogajanja so bila prekinjena za nedoločen čas

Beograd, 24. avgusta p. O madžarsko-rumunskih pogajanjih v Turn Severinu se je zvedelo, da je madžarska delegacija danes odpotovala iz Turn Severina. Do prekinitve pogajanj je prišlo, ker se ni mogla najti podlaga, na kateri bi se mogli pričeti razgovori.

Z velikim zanimanjem pričakujejo sedaj, kako bodo to prekinjenje pogajanj sprejeli v Berlinu in Rimu. Splošno se smatra, da je treba pričakovati arbitražo Rima in Berlina. V krogih rumunske delegacije izjavljajo, da bo Rumunija vselej kakor našla za svoje stališče razumevanje in podporo Nemčije, ker je rumunsko stališče, ki se opira na narodno načelo, docela v skladu z načeli narodnega socializma.

Rumunsko-bolgarska pogajanja v Craiovi napredujejo precej hitro, čeprav so neotocene vesti, da je Rumunija že pričela evakuirati Dobružo. Dopolnje sta se sestala šefa rumunske in bolgarske delegacije Creteanu in Pomenov. Po sestanku je Creteanu odpotoval v Bukarešto, da poroča svoji vladi.

Turn Severin, 24. avg. (C. B. C.) Madžarsko-rumunska pogajanja za ureditev

transilvanskega problema so bila danes za res prekinjena. Šef madžarske delegacije poslanik Hory je dopoldne izročil rumunski delegaciji odgovor madžarske vlade na rumunske protipredloge.

Ze večeraj je bilo jasno, da spričo velikih diferenc v stališčih madžarske in rumunske vlade glede rumunskih teritorialnih koncezij ni računati z uspešnim nadaljevanjem pogajanj.

Madžarska vlada je že večeraj podvzela več vojaških ukrepov. Danes je na te ukrepe reagirala tudi rumunska vlada. Vpoklicani so bili vsi rezervni oficirji, kolikor že niso bili mobilizirani, kakor tudi vse vojaštvo, ki je bilo na dopustu.

Madžarska vlada je že večeraj podvzela več vojaških ukrepov. Danes je na te ukrepe reagirala tudi rumunska vlada. Vpoklicani so bili vsi rezervni oficirji, kolikor že niso bili mobilizirani, kakor tudi vse vojaštvo, ki je bilo na dopustu.

bosta velesili osti znali preprečiti vsak izbruh sovražnosti.

Zadnje madžarske zahteve

Turn Severin, 24. avg. br. (Stefani.) Madžarska delegacija je dopoldne izročila rumunski spomenico madžarske vlade, ki odgovarja v njej na zadnje rumunske protipredloge.

Rumunski kronski svet
Bukarešta, 24. avg. j. (Rador.) Kronski svet se je sestel večeraj ob 17. v kraljevi

palaci pod kraljevim predsedstvom. Na seji je predsednik Gigurtu podal predjed razvoja zunanje-političnega položaja Rumunije, pred obiskom rumunskih ministrov v Nemčiji in Italiji ter kasneje. Zunanji minister Manolescu je nato poročal o diplomatskih pogajanjih ter je obrazložil, na kateri podlagi sta pričeli rumunski delegaciji razgovore z bolgarsko in madžarsko delegacijo v Craiovi.

Sprememba v rumunski vladi

Bukarešta, 24. avg. j. (Rador.) Uradno javljajo, da je namestnik ministrskega predsednika Gigurta general Mihail izstopil iz vlade, ker je bil imenovan za šefa rumunskega generalnega štaba.

Demanti vesti o mobilizaciji v Rumuniji

Bukarešta, 24. avgusta. AA. (DNB) Poročilo »Associated Press«, ki je dejala, da so bili poklicani rumunski rezervisti na vaje, tukaj zanikujejo.

Zedinjene države iščejo zvez z Južno Ameriko

Vojaška pogajanja z Urugvajem in Costarico — Nепrestana nova ugibanja o prodaji starih rušilcev

New York, 24. avgusta. AA. (DNB.) »New York Times« poroča iz Montevideja, da so v urugvajskih političnih krogih v zadnjem času mnogo govorili o možnosti sklenitve posebne vojaške konvencije med Zedinjenimi državami in Urugvajem.

New York, 24. avgusta AA. (DNB.) Po vesteh iz San Huana v Costarici so se začela pogajanja med predsednikom Costarice in ameriško vojaško misijo.

Roosevelt o vežbanju ameriške vojske

Washington, 24. avg. AA. (DNB.) Roosevelt se je na konferenci predstavnikom tiska izjavil proti temu, da bi se uvedba splošne vojaške obveznosti v Zedinjenih državah odgodila do prihodnjega leta.

Mornariški minister na inspekciji

Washington, 24. avg. s. (Reuter.) Ameriški mornariški minister Knox odpotuje v kratkem v San Francisco, kjer bo pregledal postojanke ameriške vojske mornarice.

O prodaji rušilcev Angliji

Panama, 24. avg. AA. (DNB.) Štirje stari ameriški rušilci, ki so bili pred kratkim reaktivirani, so nenadoma zapustili mesto Panama in odpluli proti vzhodni obali Zedinjenih držav.

Panama, 24. avg. AA. (Reuter.) Nenađen odhod štirih ameriških rušilcev starejšega tipa, ki so odpluli iz Panamskega prekopa v smeri proti vzhodni ameriški obali, tolmačijo kot znak, da se Zedinjene države naglo pripravljajo za prodajo 50

ameriških rušilcev Angliji. Omenjeni štirje rušilci so pripluli v pas Panamskega prekopa ob koncu julija z namenom, da bi sprenjali trgovske ladje skozi minska polja, ki so v pretepu. Njihova posadka je bila prepričana, da bo na tem mestu ostala nedoloten čas in je povelje za odhod zbudilo največje iznenadenje.

Pogajanja z Anglijo

Washington, 24. avg. j. (AR.) List »Daily Mail« poroča iz Londona, da ima Anglija od predsednika Roosevelta zagotovilo, da bo v kratkem dobila od Zedinjenih držav novo materialno pomoč.

Kakor zatrijevalo v krogih blizu Rooseveltu, so na četrtkovni konferenci, ki jo je imel Roosevelt z mornariškim ministrom Knoxom, vojnim ministrom Stimsonom ter podtajnikom zunanjega ministva Wellesom razpravljali, da bi se Angliji v zamenjavo za odstojene otoke ponudil odpis njenih vojnih dolgov v Ameriki.

Argentinski prezident je umaknil ostavko

Buenos Aires, 24. avg. j. (AR.) Prezident Ortis, ki je v petek podal ostavko, je danes svojo odločitev prekalca, ker so se vse politične frakcije v argentinskem kongresu zedinile, da ostavke ne sprejmejo.

Nova mirovna akcija?

Curich, 24. avgusta, o. V zvezi s povratkom posebne Rooseveltovega delegata pri Vatikanu Mirona Taylora v Washington je poročevalec tujaknjega listi »Neue Zürcher Zeitung« izvedel, da je papež 22. t. m. sprejel ameriškega diplomata v posebni avdienci.

Pregled italijanskih operacij v Somaliji

Na italijanski strani je operiralo 7 kolonijalnih brigad Tri faze bojev

Rim, 24. avg. AA. (Stefani.) O operacijah v Somaliji je bilo danes popolno objavljeno naslednje zaključno službeno poročilo vrhovnega vojnega poveljstva: Zavzete britanske Somalije je bilo določeno v italijanskih strateških načrtih. Naloga mladega fašističnega imperija in njegove kolonialne vojske, ki je sestavljena iz vojakov vseh plemen, ki se bore v italijanskih vrstah skupaj z enotami italijanske narodne vojske, črnih srajc in italijanskih letalskih sil, je bila v tem, da zavzame ta važni del britanskega imperija.

V britanski Somaliji sta bila stacionirana velblodniški policijski zbor, ki je bil med vojno ojačen s četami iz Rodezije in Indije kakor tudi z oddelki domačinov. Italijanski operativni načrt je določal uporabo sedem kolonijalnih brigad. Te sile so pod poveljstvom armadnega generala Guglielma Nasija prodirale v treh skupinah. Operativni načrt je bil v tem, da prodre ta najprej skupini na levi in desni, ki bi pritisnili na sovražnikovi krili, nato pa bi nastopila osrednja skupina proti glavni sovražni vojski. Konec julija so se sile, ki so bile deločene za te operacije, koncentrirale deloma iz krajev, ki so bili oddaljeni nad tisoč kilometrov, in sicer po cestah, na katerih je bil promet otežekčen zaradi deževne dobe. Te čete so prispele na izhodne postojanke 3. avgusta ponoči. Tedaj so vse kolone prestopile meje.

Prva faza operacij je trajala od 3. do 6. avgusta. Pred četami je operiralo letalstvo, ki je opravljalo ogledniško službo in vzdrževalo zvezo med kolonami, obenem pa bombardiralo pristanišče Zello in Berbero, kjer so ladje izkrcavale britanska ojačenja. Leva skupina je 3. avgusta zavzela kraje Dabat, Mado in Zileh. Zella je padla 5. avgusta, nakar so se čete napotile proti Doku. Osrednja skupina je med 3. in 5. avgustom zavzela Hargeiso in pristanišča sovražnika, da se je umaknil tudi z drugih postojank. Prva faza se je končala 6. avgusta zvečer. Sovražnik se je umaknil v hribe in prelaze na poti v Berbero. Poskus sovražnega letalstva, da bi onemogočilo napredovanje, so italijanska letala preprečila.

Od 7. do 10. avgusta se je razvijala druga faza operacij. Italijanske prednje straže so prišle takoj v stik s sovražnikom, ki se je umaknil na prvo utrjeno obrambno črto. Napad je bil izvršen 11. avgusta popoldne. Letalske sile so pri tem sodelovale in bombardirale utrdbe ter s strojnimi obstreljevalci sovražna letališča. Bitka se je v svoji srditostjo nadaljevala 12., 13. in 14. avgusta. 15. avgusta je po temeljitem topniškem ognju in bombardiranju iz zraka divizija »26. aprila« na desnem krilu prešla v napad in zavzela tudi dve postojanke druge obrambne črte pri La Faruku. Istočasno je naše levo krilo obklopi desno krilo sovražnika, ki se je umikalo in puščalo številne žrtve na bojnem polju. Po štirdnevni borbi je bil sovražni obrambni sistem popolnoma uničen.

Tretja faza operacij je trajala od 16. do 19. avgusta. Italijanske čete so naglo napredovale s pomočjo letalstva. Kolona, sestavljena iz streljivočev in črnih srajc, je prodrla iz Zelle proti vzhodu in prispela do Bulhara na cesti proti Berberi. Skupina je imela nalogo z boka prebiti drugo obrambno črto, ki so jo pripravili Angličje pri La Faruku in ki je bila sestavljena iz

vrste močnih utrdb. Angleške čete pa so se umaknile. 18. avgusta je bila tudi ta zapreka odstranjena na ta način, da je bil izvršen čelni napad na vsej fronti. Sovražni bataljoni so se trudili, da bi se osvobodili pritiska naših čet in se umakniti proti Berber. Tedaj je general Nasi pognal za njimi motorizirane kolone, ki naj bi izkoristile dosežene uspehe. Angličje so pri umiku zažgali del Berbere. Vikralci so se na zadnje vojno ladjo, ki je bila v pristanišču in ki jo je naše letalstvo stalno bombardiralo. 19. avgusta so italijanske čete vkrakale v Berbero.

Pri teh operacijah je bilo zaplenjenih več sto avtomobilov, vozov, velike množine avtomatskega orožja, tankov, mnogo živih, vojnega materiala, kakor tudi ujetih nekaj sto pripadnikov redne vojske in okrog 1000 Somaljev. Spričo odličnega vodstva je bila angleška Somalija zavzeta v 17 dneh. Potrebno je poleg letalcev pohvaliti tudi pehoto, zlasti pa topništvo, posadke tankov, oddelke črnih srajc, motociklistov, kolonialne policije in sanitetov. Pri operacijah so sodelovala vsa plemena v italijanskem kolonijalnem imperiju.

Na koncu pravi poročilo, da pomeni zavzete Somalije demanti vse angleške propagande, ki je trdila, da je vojna ustvarila v Abesiniji nezmožen položaj za Italijo. S to zmago je obenem doseženo zedinjenje vseh somaljskih plemen pod italijansko zaščito.

Rim, 24. avgusta. AA. (Stefani.) Poročilo št. 77 glavnega generalnega štaba italijanske oborožene sile pravi:

V noči od 23 na 24. avgusta so bila hudo bombardirana letališča v severni Afriki in v Siddi Baraniju. Dalje so bila bombardirana sovražna četa v okolici Marsa Matruba ter pomorsko oporišče v Aleksandriji. Povod je bilo opaziti, da so bili doseženi pomembni rezultati in povzročeni veliki požari. Vsa naša letala so se nepoškodovano vrnila na svoja oporišča. V zalivu Bombi je skupina angleških letal 23. avgusta napadla neko našo podmornico, ki je zapuščala pristanišče, in jo zadelo z enim zrakom torpedom. Večina posadke je bila rešena. Podmornico bo mogoče dvigniti z morskega dna. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. V Vzhodni Afriki so naše letalske sile izvedle učinkovit nočni napad na letališče pri Hartumu in povzročile ogromne požare ter močno poškodovale hangarje. Vsa naša letala so se vrnila na svoja oporišča.

OD 31. AVGUSTA DO 9. SEPTEMBRA

Ljubljanski velesejem

Razstava industrijskih in obrtniških izdelkov. Posebne razstave: Pohištvo. Mala obrt. Turizem. Motorna in jadralna letala. Zaščita pred napadi iz zraka. Zobna tehnika. Nasa vsakdanja prehrana. Cvetje in povrtina. Perutnina, kuncel, golobi. Likovna umetnost.

Zrebanje daril za obiskovalce: Zabavišče. — Toti teater. Tekma harmonikarjev 8. IX. Polovična voznina na železnici in parnikih. Na postajni blagajni kupite rumeno železniško izkaznico za dan 2.

Nadaljevanje uvodnika

gusta 1939. in ki je tvoril osnovo za formuliranje uredb z dne 26. avgusta imajo zgodovinsko programski značaj. Slovesno je tam rečeno, da je Jugoslavija najboljše jamstvo za neodvisnost in napredek Srbov, Hrvatov in Slovencev. V tem duhu je pozdravila doseženi sporazum vsa jugoslovenska javnost in tudi oni, ki so s tehničnimi argumenti ugovarjali načinu postopka...

Z ureditvijo banovine Hrvaške ni le zadoščeno legitimnim težnjam hrvaškega naroda, da sam upravlja svoje zadeve, v kolikor niso neodvisno povezane z zadevami državne skupnosti, temveč je bil hrvaški narod pridobljaj za sodelovanje pri vodstvu države in je po svoji legitimirani predstavitelji prevzel odgovornost za usodo Jugoslavije spriljučno tako pred vsem svetom, da je kraljevina Jugoslavija isto tako njegova država, kakor je ona država Slovencev in Srbov.

Obletnica 26. avgusta je tudi prva obletnica dela in uspehov nove banovine sproščene na Hrvaškem premočnat, da so bile z ustanovitvijo banovine sproščene na Hrvaškem premočnat in bujne konstruktivne sile, ki značije ne le s stališča hrvaških interesov, temveč tudi s splošnega državnega stališča velik dobiček. Programi in načrti, kako si naj hrvaški narod na svojem področju na novo uredi svoje življenje ter izgradi svojo posebno kulturo in svoje individualne gospodarsko-socialne odnose v duhu radičevskih idej, kar vredo na dan. Morda je v njih mnogo pretiranega in nekaj stvari je, ki se zde zunaj stoječemu opazovalcu navne, nezorele, umetno in čisto teoretično konstruirane, a nič ne de. Vse to je dokaz pozitivne volje in aktivistične preusmeritve vsega javnega življenja na Hrvaškem, ki je poprej toliko trpelo na apatiji, negativizmu in celo na pasivni resistenci. Objektivni opazovalec ne sme prezreti, da je marsikatera zdrava misel za organizacijo notranjega življenja na Hrvaškem ne le pravilno postavljena, temveč tudi že v koristnem izvrševanju. Oni, ki so pričakovali, da bo banovina Hrvaška dala hrvaškemu narodu raj na tej zemlji, so se seveda že uverili, da se tudi na Hrvaškem ne godijo čudeži in da se vsak napredek mora boriti s stoterimi težkocami. Pozitivno vsmerjenje hrvaškega javnega življenja in praktično izkustvo pa bosta tudi hrvaški narod naučila ne samo spoznavati realnost avtonomije, temveč v isti meri tudi njegovo povezanost s problemi, ki jih lahko rešuje koristno le državna zajednica, seveda le s pozitivno in odgovorno pomočjo hrvaškega naroda in v sistemu, v katerem se pravilno in pravično vzporedijo in vzkladjajo interesi Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V političnem vrednotenju sporazuma, odnosno akta od 26. avgusta gre do mišljenja narazen. S Hrvaške strani se dostokrat čujejo interpretacije, ki jih jugoslovenska javnost poslušaja z vznemirjenjem. Gotovo je pogrešno dajati na tehnično vsako besedo, ki se čuje iz ust zagrebških političnih činitelj, ali ravno tako pogrešno je, ako se zopet v Zagrebu vsaka kritična beseda, ki se čuje iz drugih delov države, smatra za sovražno sporazumu, ali pa za izraz nekih skritih tendenc, stremečih za tem, da se pri spremenjenih prilikah zopet do temelja podere, kar je pred letom dni bilo ustvarjenega. Sporazum se podre ne da in kolo razvoja Jugoslavije se ne da zasukati nazaj.

Imeli bomo prihodnje dni še priliko da razpravljamo o posledicah 26. avgusta 1939. Največji nedostatek sporazuma je pač v tem, da ni dokončno rešil vseh vprašanj, ki so bila v zvezi z ureditvijo banovine Hrvaške, zlasti glede njenega teritorialnega obsega in glede njenih kompetenc. To odpira vrata novim sporom in nesporazumom in vnaša v naše celokupno državno življenje občutek nesigurnosti. Predvsem pa je bil to tudi eden glavnih razlogov, da je nadaljnja preureditev države zastala.

Zgodovinska naloga naše notranje konsolidacije ni samo praktično vprašanje. Ona je še v mnogo večji meri psihološki problem. Gre za vzpostavitev medsebojnega zaupanja, za obnovu vere, da hočemo vsi res bratsko in enakopravno biti gospodarji te naše lepe zemlje in da je v nas poštena in lojalna volja skrbeti, da bomo Slovenci, Hrvati in Srbi v malem in velikem enako deležni pravic in dolžnosti na vseh poljih našega skupnega življenja. To medsebojno zaupanje je nežna cvetka in vsi imamo dolžnost, da jo čuvamo pred ostro sapo in pred zlobno roko. Srbi in Hrvati in Slovenci se moramo naučiti, da bomo drug drugemu verovali in zaupali, — a najboljšje učilo je stvarni dokaz — pa bodo bodoče obletnice onega dne, ko se je pričelo novo urejanje naše skupne domovine, dnevi vedno krepkejši samozavesti in vedno čvrstejši povezanosti vseh Jugoslovanov.

LETALSKA KATASTROFA POD VRHOM VELEBITA

Od četrtka pogrešano letalo proge Zagreb-Split so včeraj dopoldne našli pod Velebitom - Na žalost je mrtvih vseh 11 ljudi, ki so se z njim vozili, med njimi tudi mlada Ljubljancanka

(Glej tudi poročila na 3. strani)

Beograd, 24. avg. p. Popoldne je bilo izdano naslednje obvestilo: Aeroput objavlja z žalostjo, da so našli danes pri vasi Medaku pod Velebitom razbito potniško letalo, ki se je ponesrečilo na letu iz Zagreba v Split. Po poročilu, ki ga je prejela komanda orožništva od poveljstva orožniške brigade in od sreskega načelnika v Gospiću, je razbito letalo našla opoldne orožniška patrulja. Razen tega niso dosegli še znane nobene druge podrobnosti. Uresničila se je žal slutnja, ki se je izražala že včeraj, ko je ostalo vse iskanje pogrešanega letala brez uspeha. Iskanje so danes od zore nadaljevala tako vojaška letala, kakor tudi letala Aeroputa ter ogromno število kmetov in orožnikov. Tu di glavni direktor Aeroputa Sondermajer je neprestano iskal s svojim letalom pogrešano potniško letalo. Popoldne ob 16. se je vrnil v Beograd. Novinarjem je izjavil, da je nad krajem nesreče razsajalo danes strašno neurje, da se ni mogel spustiti in da je bila vidljivost tako majhna, da sploh ni mogel ničesar videti. Posebna vojaška komisija in tehnična komisija Aeroputa sta odšli na mesto nesreče, od koder bosta jutri poslali poročilo.

Doslej še ni znano, kako je nesreča nastala, ali se je letalo razbilo, ali je zgorelo in kaj je bil vzrok nesreče. Najbolj verjetno je, da je letalo zašlo v veliko burjo, ki je med njegovim poletom razsajala nad dalmatinskimi Krasom in ki je bila orkanskega značaja. Bržkone je vihar zagnal letalo ob skalovec, kjer se je razbilo in kjer so vsi potniki našli smrt.

11 žrtev

Zagreb, 24. avg. o. Danes opoldne je prejela banska oblast iz Gospića poročilo o katastrofi potniškega letala na progi Zagreb - Split, ki so ga dva dni pogrešali in zaman iskali. Letalo so našli pod Počiteljskimi stenami južno od Gospića. Bilo je popolnoma razbito, vsi potniki ter oba letalca pa so bili ubiti.

Zrtve velike letalske katastrofe so: znani šef-pilot Vladimir Striževski, radiotelegrafist Dušan Petrović, uradnica Vika Otoničar, po rodu Slovenka iz Ljubljane,

Maurice Peyregne, tajnik francoskega poslanstva v Beogradu, švicarski književnik dr. Waldhausen in njegova soproga, mladi Zagrebčan odvetnik dr. Vrančić in njegova soproga Nada, trgovec z usnjem Albert Hartman, inž. Mira Rečnitzer in neki Weinberger.

Francoski diplomat je bil na poti v Dalmacijo, da inspiciira francoske konzulate v Dalmaciji in Bosni. dr. Waldhausen in njegova soproga sta bila zadnje čase na počitnicah na Lopudu ter sta se od tam pripeljala v Zagreb, odkoder sta se sedaj vračala na letovišče.

Kako so našli ponesrečence

O tem kako so našli letalo, so se izvedele do večera naslednje podrobnosti: Ob 10. dopoldne je prejela izpostava banske oblasti v Splitu vest, da je orožniška patrulja z orožniške postaje Medaka pod Počiteljskimi stenami Velebita našla razbito letalo. Letalo je padlo na področje občine Medak, blizu vasi Počitelj. Gore okrog tega kraja so visoke nad tisoč metrov, teren je precej gozdnat.

Prvi je izšel ostanki letala kmalost V-ank iz Počitelja. Našel jih je kakšnih 15 kilometrov daleč od vasi Medak, 20 metrov pod najvišjim vrhom Velebita v tem področju. Letalo je popolnoma razbita in trupla ponesrečencev so razmetana do 100 m daleč na okrog. Okrog letala je vse polno polomljenih bukovičev vej. Očitno sta vjaka letala, ki se je zaletelo med bukovec na pobočju najvišjega vrha Počiteljskih sten, to vejevje polomila. Letalo je zdrknilo med dvema vrhovoma Počiteljskih sten, a sprčo oblakov v letalu niso opazili, da jim je na poti še tretji vrh, v katerega se je letalo tudi zares zaletelo. Okoliški kmetje so pripovedovali, da so 22. avgusta, na dan, ko se je katastrofa pripetila, okrog 12. ure videli neko letalo 500 m visoko, ki se je nevihta z njim kar očitno poigravala. Kmet Visak, ki je prišel orožnikom javit, da je našel letalo, je pozneje na sreskem načelnstvu v Gospiću oddal tudi cigaretno dozo z inicijalkama A. H., ki je očitno last ponesrečenega Hartmana. Sodna komisija iz Gospića je že odšla v Počiteljske stene. Okrog kraja nesreče se je zbralo precejšnje število ljudi.

Zagrebško uradno poročilo

Zagreb, 24. avgusta. AA. Glede izginotja potniškega letala na progi Zagreb-Split je banska oblast banovine Hrvaške pod št. 57.205 izdala danes ob 18.15 naslednje sporočilo: »Potniško letalo, ki vozi na progi Zagreb-Split in ki je odletelo iz Zagreba 22. t. m. ob 6.39 z devet potniki, pilotom in radiotelegrafistom, se je ponesrečilo pri vasi Počitelj, srez Gospić. Potniki in posadka so mrtvi. Na kraj nesreče je bila poslana komisija, ki naj ugotovi vzrok nesreče.«

Nov naval nemškega letalstva na Anglijo

Včeraj popoldne so se pričeli novi množestveni letalski napadi na južno-vzhodno Anglijo

New York, 24. avg. br. (C. B. S.) Kakor poročajo iz Londona, so se pričeli sredi današnjega popoldneva novi nemški množestveni letalski napadi na Anglijo. Še davi so vojaški krogi v Berlinu zatrjevali, da je le neugodno vreme onemogočilo, da bi se bila nemška letalska ofenziva, ki se je pričela prve dni preteklega tedna, nadaljevala tudi ta teden. Naglašali pa so, da se bodo nemška letala v velikem številu znova pojavila nad Anglijo, čim se bodo vremenske prilike le nekoliko zboljšale. Dejansko se je danes vreme nad Kanalom nekoliko zvedrilo.

Velike skupine nemških letal so se v popoldanskih urah pojavile nad južnovzhodno angleško obalo. Najprej se je pojavila formacija 50 nemških dvomotornih bombnikov, ki jih je spremljalo večje število lovcev. Letala so letela izredno visoko, nad 6000 m. Odvrgla so serije bomb na razne kraje v južnovzhodni Angliji. Bombe so, kakor se kaže, povzročile precej škode. V bližini obale je vrsta baterij protiletalskega topništva sestrelila nekaj nemških letal. V borbi proti njim je doseglo nekaj uspehov tudi angleško lovsko letalstvo. Nekaj nemških letal je prodrlo nad okolič Londona, a zaenkrat še ni znano, ali so tudi bombardirala kakšne objekte.

Nova nemška taktika

London, 24. avg. j. (Reuter) Po kratki periodi nekoliko zmanjšane nemške letalske ofenzive proti Veliki Britaniji je nemško letalstvo danes napadel v velikem obsegu obnovilo. Nemci so nekoliko izpremenili svojo taktiko ter ne napadajo več v tako močnih skupinah bombnikov, kakor prve dni te ofenzive, so pa mestu tega pomnožili število manjših skupin, ki napadajo razne točke angleškega ozemlja. Po dosedanjih službenih podatkih, so Nemci v okviru današnjih napadov izgubili najmanj 13 letal. Večina zračnih spopadov se je danes odigrala nad Rokavskim prelomom.

Nemci o angleških metodah

Berlin, 24. avg. (DNB.) Vsa nov napad nemških letalskih sil na Anglijo potrjuje dosedanje ugotovitve in izkustva, ki so si jih nemški vojaški krogi v zadnjih tednih pridobili, kar se kaže stana letalske obrambe. Z vojaške strani obavljajo, da pošiljajo Angličje neprestano nove sile v Anglijo in da pošiljajo znova eskadrile lovskih letal v nas blizu Kanala pa se jim navzlic temu ne posreči ustaviti nemških napadalnih akcij. Velike so izgube v vrstah britanskih lovcev. Nemci niso nikdar dosegli takih uspehov, kakor sedaj na Anglijo. Računajo, da je razmerje med zbitimi letali 4:1 v korist Nemčije. Pri vsem tem pa ne upoštevajo tistih angleških letal, ki so bila uničena na letališčih. Z nemške strani poudarjajo, da je obsejna na neuspeh tudi najnovejša angleška odločitev, ki obstoji v tem, da v zrak izstreljujejo rakete z mrežami. Ta novost še dosedaj ni zahtevala nobene žrtve med nemškimi letali.

Spet bombe na London

London, 24. avgusta. AA. (Reuter.) V noči so bile vržene na jugovzhodna predmestja Londona bombe, vendar pa so padle na odprto ozemlje ter niso povzročile večje škode. Pri polstih nad srednjo Anglijo so sovražna letala metala zažigalne bombe in bombe z močnimi razstrelivi, katere so padle v bližini nekoga mesta. Prav tako so tri ali štiri zažigalne bombe padle na neko drugo pokrajino. Žrtve ni bilo. Sovražna letala so letela posamično nad mesti in vasmii jugozapadne Anglije.

Begunci v Kanadi

Ottawa, 24. avgusta. s. (Reuter.) V kanadsko luko je prispel včeraj angleški potniški pamik, ki je pripeljal iz Anglije 1200 potnikov, med njimi več sto otrok-beguncev.

Angleška letala nad nemškimi ozemljem

London, 24. avgusta. j. (Reuter.) Letalsko ministrstvo objavlja: Včeraj so angleški bombniki podnevi izvršili več napadov na letališča in razne druge cilje v severozapadni Franciji ter v Nemčiji. V noči od četrtka na petek so angleška letala bombardirala petrolejske rafinerije v Porurju ter razna skladišča v Porurju. Nadalje so angleška letala na Holandskem in v Franciji bom-

bardirala 20 letališč in oporišč za vodna letala. Med drugimi so bila bombardirana tudi letališča v Boulogneu v Franciji, ter v Dieppeu ter v Brestu. Tr angleška letala se niso vrnila na svoja oporišča.

Produkcija letal v Angliji

London, 24. avgusta. AA. (Reuter.) Letalski strokovnjak agencije Reuter piše: Kakor se je izvedelo, je sedanja številka proizvodnje letal v Angliji skoro popolna, če se vzporedi s številkami proizvodnje v začetku vojne. Poudarja se, da je proizvodnja tako velika, da bi mogla Anglija na leto proizvajati 30 do 35 tisoč letal, če bi sedaj začela od začetka. Pri tem ni upoštevati nabavk iz Amerike.

Potopljena ladja

London, 24. avg. j. (Reuter.) Admiralteta objavlja, da je bil od napadov nemških letal poškodovan angleški iskalec min »Resparkoc«. Ladja se je potopila. Človeških žrtev ni bilo.

Bombardiranje vojašnic pri Londonu

Berlin, 24. avgusta. AA. (DNB.) Medtem ko so danes dopoldne nemški bombniki o priliki napada na južno Anglijo naleteli na odpor samo šibkejših britanskih lovskih formacij, ki so jih uničili, so skora brez izjeme popoldne lahko bombardirali vojaške cilje v bližini Londona ter brez vsakega odpora britanskih letalskih sil. Tudi protiletalska artilerija se je slabo udejstvovala in ni imela uspeha.

Stari recepti za novo bolezen

»Slovenčev« uvodnik se zavzema za spoštovanje zakonov v sedanjih časih. »Ko orjeta ogenj in meč nov družabni red, neodvisno od tega, katere zveza držav bo zmaga.« Gospodje v Kopitarjevi ulici tožijo, da je »(tudi pri nas velemogočna velenenar na klika, podprta od tajnih sil framasonstva, že ves čas od izbruha evropske vojne mrzlično na delu, da bi po svojih zvezah ter osebnih in drugih vplivih onemogočila ali vsaj zavrla delo vladnih činiteljev, da bi se država v gospodarskem in socialnem pogledu preuredila tako, da bi mogla mirno prestopiti viharje, ki še čakajo svet. Tajne sile so skušale uplašiti našo javnost, češ da se pripravljaja fašistični politični ustroj naše države, kar pa ni res. Mi zahtevamo samo močno avtoriteto države, nikakor pa kakršnekoli diktature. S fašizmom strašijo samo nekateri jugoslovanski bogataši, da bi se nihče ne upal pristriči njihovo velekapitalistično izžemanje ljudstva.« Dalje pravi »Slovenec«, da imajo »tudi ti krogi v rokah najbolj važne denarno ustanovo države« in da »so skušali uplašiti one, ki jim je naravno do tega, da ohranijo ali dosežejo svojo narodno avtonomijo v okviru države.«

Gospodje v Kopitarjevi ulici izvedejo, kadar jim prične trda presti redno iz svoje rop-tarnice neke »tajne sile«, ki jim pridajo še nekaj »masonskih konjskih sil« ter jih predstavijo ljudem kot prave krivce za vse stike in tegobe. To je star recept, ki pa postaja — naj nam gospodje vprajejemo — danes neučinkovit kakor »Mishov begen«. Gospodje onkraj Zmajskega mostu bi storili dosti bolj pametno, če bi namesto izgovarjanja na »tajne sile« in »masonske vplive« raje povedali, kdo je pravi krivec sedanjih tegob in težav. Živimo v državi, kjer pisan zakon še nekaj velja. Ako mora pred sodišče branjevec, ki je na nedovoljen način preveč zaslužil nekaj dinarjev, zakaj ne za-grabi potem roka pravice »eksponentov velemogočne velenenarne klike, ki poskuša delo vladnih činiteljev, da bi se država v gospodarskem in socialnem pogledu preuredila tako, da bi mogla mirno prestopiti viharje, ki še čakajo svet?« Dolžnost vseh pravih patriotov je, da mena teh gospodov javno pribijejo in tako omogočijo njihovo nastanitev v glavnjači, kamor edino spada. Vlada ima danes v rokah vsa pooblastila in vso moč. Vsi bomo ploskali, ko nam bo »Slovenec« javil, da so z drakoničnimi sredstvi za vselej pregnani eksponenti raznih klik in zatrti vsa poželenja kvariti da-

lekošečne načrte za gospodarsko in socialno presnovno naše države.

»Slovenec« se tudi razburja nad zagonetnimi »tajnimi silami«, da skušajo uplašiti našo javnost, da se pripravljaja fašistični ustroj naše države. Mi takih glasov še nismo čuli, odkar je propadla namera voditelja dr. Milana Stojadinovića, da bi uvedli fašistično-totalitarni sistem v naši državi. Kolikor se spominjamo, so bili takrat gospodje v Kopitarjevi ulici o vseh teh načrtih zelo dobro poučeni in z njimi tudi zadovoljni.

Res pa je, da se naša javnost vprašuje, kake so namere in programi že toliko napovedovanih gospodarskih in socialnih reform. Doslej čujemo iz krogov, ki bi morali biti o tem avtentično poučeni močno si nasprotujejo napovedi. V Sloveniji nam napovedujejo stanovsko ureditev države.

Na Hrvaškem napovedujejo merodajni krogi preureditev države v seljačko državo. Po srbskih krajih pa napovedujejo ostanki nekdanje Stojadinovićeve garde uvedbo svojevrstnega »totalitarnega« sistema. Vsekarer bi bil storjen intrigam zagonetnih »tajnih sil« nagel konec, če bi »Slovenec« v svojem uvodniku raje povedal, kaj mislijo o nameravanim novem sistemu on in njegovi merodajni gospodje, kakor pa da se razburja nad intrigami »jugoslovanskih bogatašev«, ki strašijo narod s fašizmom.«

Naravnost nerazumljivo pa nam je napad na vodstvo Narodne banke, kateremu očita »Slovenec«, da »skuša uplašiti one, ki jim je do tega, da ohranijo in skušajo doseči narodno avtonomijo v okviru države.« Kolikor je nam znano, sedi med drugimi v vodstvu te ustanove od gospodov v Kopitarjevi ulici delegirani g. industrijalec in velegospodarstvenik Avsenek, ki uživa še prav poseben ugled zavoljo svojega zaledja. Teško si mislimo, da bi se moglo v Narodni banki zgoditi kaj brez njegove volje ali celo proti njej. Mi sicer nismo z g. Avsenekom tako intimno znani, kakor gospodje pri »Slovenecu«, vendar pa ga poznamo, da ni ravno tiste vrste mož, ki bi se dal »uplašiti« v svojem prizidevanju za narodno avtonomijo.« Najmanj pa še od ljudi in institucij, v katerih ima če ne glavno, pa vsaj del merodajno besedo. Ako pa se je res dalo »uplašiti« potem pa naj bi se gospodje z njim osebno pomenili in ga morda zamanjali s piscem včerajšnjega uvodnika, pa bi bila stvar med štirimi stenami urejena, tako tudi sedaj.

Obstreljevanje Dovra

Včeraj so Nemci z daljnostrelnimi topovi in z letali skoro ves dan obstreljevali najvažnejšo morskno luko za London

London, 24. avg. j. Zračno bitko, ki se je danes razvila nad Rokavskim prelomom, imenujejo opazovalci »gigantsko«. Vzporedno s spopadom v zraku pa se je med obema obalama Rokavskega preliva razvijal močan topniški dvo boj, o katerem pravi službeni komunik, ki je bil izdan nocoj: Nemško topništvo je danes dopoldne otvorilo topovski ogenj na Dover. Nekaj poslopij v mestu je bilo poškodovanih. Bilo je tudi nekaj človeških žrtev, med njimi tudi več smrtnih. Kasneje je sovražnik iz zraka napadel Dover in bližnje mesto Ramsgate. V Dovru je bilo malo škode, toda v Ramsgateu so bombe nemških letal porušile več poslopij. Zadet je bil tudi gazometer mestne pilnarne. V mestu je bilo tudi večje število ranjencev. Nadalje so nemška letala napadla letališče Manston v bližini Ramsgatea, kjer so nemške bombe povzročile znatno škodo na letaliških zgradbah.

London, 24. avg. j. (Reuter) Nocoj v zgodnjih večernih urah je nemško topništvo z druge strani Rokavskega preliva ponovno pričelo obstreljevati jugovzhodno angleško obalo. Nemško letalo, ki je krlžarilo v višini približno 7.000 m, je dirgiralo nemški topovski ogenj. Nemško letalo so obstreljevale angleške protiletalske baterije. Obstreljevanje nemških dalekostrelnih topov je trajalo približno 45 minut. Rezultat nemškega obstreljevanja še ni znan.

London, 24. avg. AA. (Reuter.) Zjutraj se je nadaljevalo topniško streljanje nad Kanalom, ki je spremljalo letalske spopade nad angleško obalo. Okrog 10. je neka nemška granata padla blizu Doverja, kamor so v petek večer padli drugi topovski streli. Takoj nato so britanski daljn-

metni topovi začeli streljati na sovražne baterije, ki so na francoski obali, in tako se je nadaljeval dvo boj. Sirene so obvestile prebivalstvo, na se skrije, nekaj minut kasneje pa so že eksplodirale nove sovražne granate. Ko je eksplodirala neka velika granata je padla v moria velika bomba katero je vrglo sovražno letalo. Tedaj so tonovi nehali streljati z obeh strani Kanala, britansko protiletalsko topništvo pa je stopilo v akcijo proti nemškimi lovskim letalom, ki so letela nad obalo v veliki višini. Nato so vzletela tudi angleška lovška letala in v zraku se je razvila huda borba.

Rim, 24. avg. j. List »Popolo di Roma« se bavi v članku pod naslovom »Angleški topovi v Dovru umolknili pred nemškimi baterijami, z najnovejšim načinom artilerijskega dvo boja preko Rokavskega preliva. List pravi med drugim: Povsem jasno je, da zdaj, ko je bilo prežkušeno dejstvo nemškega dalekostrelnega topništva, lahko pričakujemo, da bo to močno orožje v kratkem v vsej svoji učinkovitosti uporabljeno proti Angliji. Logično se lahko predvideva, da pomenijo topovi ob Kanalul pričetek nove živahnije faze v veliki ofenzivi proti britanskemu imperiju.

Nemški daljnostrelni topovi

Kodanj, 24. avg. j. (TOP.) Berlinski dopisnik kodanjskih listov prinašaja razne podrobnosti o pričetku delovanja nemškega dalekostrelnega topništva na obali Rokavskega preliva. Splošno se sodi, da se mora to topništvo smatrati kot orožje, ki naj služi pripravi za izkrcanje nemških čet v Angliji. Dopisnik lista »Berliner Tidendec« pravi, da je po sodbi tujih opazovalcev v Berlinu treba računati, da nesejo najtežji izmed nemških dalekostrelnih topov preko 100 km daleč in da tehta vsaka granata približno eno tono. Točne številke so seveda vojaška tajnost. Toda tudi pri manjšem akcijskem radlu, kakor pa se domneva, bodo nemški topovi lahko streljali globoko v notranjost Anglije. Z ritča Gris Neza na francoski obali bi morale padati granate teh topov v bližino Londona. Dopisnik lista »National Tidende« navaja sodbo berlinskih krogov, ki zatrjujejo, da se bo že te dni svet lahko pričel, kako daleč neso nemški dalekostrelni topovi.

»Boljše bi bilo obstreljevanje iz zraka«

Dover, 24. avg. j. (AR) Obstreljevanje Doverja po nemškem daljnostrelnem topništvu je povzročilo v mestu dokajšnjo zmedo. Ljudje, ki jih v mestu ne zadružuje nujni posil, so se izselili. Odšli so tudi številni ljudje iz okolice Dovra v notranjost Anglije. Ko se je pričelo to izseljevanje, sta bila protiletalska zaščita in policija že marljivo na delu, da odstranita posledice obstreljevanja. Protiletalska zaščita je pospravljala ruševine, ki so jih povzročile granate nemške »debele Bertec«. Razen izselitve večjega števila prebivalstva nudi življenje v mestu še zmerom običajno sliko. Vsi ljudje s katerimi je imel priliko govoriti zastopnik agencije United Press so se izrazili, da bi jim bilo zračni napadi sicer ljubši od artilerijskega ognja, toda, da ne bo težko vzdržati, ako ne pride še kaj hujšega.

Minister Pantić v Düsseldorfu

Düsseldorf, 24. avg. AA. (DNB.) Jugoslovanski minister za ljudsko telesno vzgojo Dušan Pantić, ki se zdaj mudi v Nemčiji, je obiskal Düsseldorf, kjer je bil pred v službi kot jugoslovanski generalni konzul.

Nov pomočnik notranjega ministra

Beograd, 24. avg. p. Za novega pomočnika notranjega ministra je imenovan žilvojin Simonović, dosedanjji podban v Nišu, ki bo še jutri prevzel svoje nove dolžnosti.

Upravnik beograjskega gledališča

Beograd, 24. avg. AA. Z odlokom prosvetnega ministra dr. Antona Korosca je postavljen za vršilca dolžnosti upravnika narodnega gledališča v Beogradu Mojmil Veljković, profesor in književnik iz Beograda.

Gospodarstvo

Pred poopravitvijo žitnega režima

Nevzdržne razmere na našem žitnem trgu so dale vladni povod, da je pripravila novo uredbo o žitnem režimu, ki bo v kratkem objavljena skupaj z uredbo o določitvi cene in standardiziranju moka.

Kakor smo že poročali, je bila v torku v Prizadu o tem vprašanju konferenca z interesi, in sredi pa so o istem vprašanju dopolnile in popoldne razpravljali predstavniki posameznih ministrstev. Potem ko so strokovnjaki iznesli svoje predloge, so popoldanski seji prisotstvovali tudi predstavniki vlade. Pri tej priliki je bila sestavljena uredba, s katero je bilo razveljavljeno maksimiranje cene koruzi, ki je medtem že izšla.

Prizad bo dobil prvenstveno pravico odkupa pšenice

Po najnovejših informacijah iz Beograda je nova uredba, ki ureja vprašanje pšenice, že končno redigirana in bo v kratkem objavljena. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo vprašanje odkupa pšenice poštvaljeno na novo osnovno v zvezi s standardiziranjem moka. Novi predpisi glede odkupa pšenice bodo mnogo bolj učinkoviti, kar je potrebno, da se zagotovi prehrana prebivalstva. Znatno razširjene in poostrene bodo tudi kazenske določbe in sankcije proti onim, ki zadržujejo prodajo, razširjena bo kontrola zaloga, najstrožje kazni pa so predvidene za spekulacijo in ustvarjanje umetne pishoze na trgu. Glede na neuspeh uredbe o prometu s pšenico, ki je bila izdana ob koncu julija, bo z novo uredbo Prizad dobil prvenstveno pravico odkupa pšenice. Pri odkupu pšenice bodo s Prizadom sodelovala upravna oblastva. Prizad so bo imel tudi možnost kontrolo na ta način, da brez njegovega izkazila ne bo dovoljen prevoz pšenice po železnici, niti z ladjanji in tudi ne s tovornimi avtomobili.

Pri sestavi uredbe je bil upoštevan socialni moment upoštevanje važnosti pšenice za prehrano prebivalstva. Ta socialni moment bo prišel zlasti do veljave pri določbah nove uredbe o določanju cene in standardiziranju moka.

Po informacijah iz Beograda bo z novo uredbo o žitnem režimu določena tudi nekoliko višja cena za pšenico, in sicer v višini okrog 300 din za 100 kg.

Položaj na trgu z moko

Razmere, ki so nastopile na trgu z moko, kažejo, da je res skrajni čas za ureditve tega vprašanja. Pomanjkanje moka, ki ga nihače ni pričakovali v prvem mesecu po končanem žetvi, se je v zadnjih dneh še poostriilo. Nekaterim pekom zlasti manjšim je primanjkuje moka. V pričakovanju, da bodo nenormalne cene na trgu z moko odstranjene in da bo vprašanje cen urejeno, kakor je bilo ponovno objavljen, se mnogi peki niso preveč zalagali z moko in so sedaj prišli v stisko. Podobno se tudi trgovci niso preveč zalagali. Ko pa je v zadnjih tednih prišla cena moki >0c naglo narasčati, ni nastal pravi naval za moko. Veletrgovci z moko kupijo vsako razpoložljivo količino, toda blaga je malo na trgu. Ker so cene krušni moki odnočno moki razen

Nova podražitev bencina

Odbor za kontrolo cen bencinske mešanice in na svoji seji 16. avgusta na zahtevo bencinskega kartela sklenil predlagati finančnemu ministru ponovno povišanje cene bencinske mešanice za 20 par pri litru. Ta predlog je finančni minister odobril. Povišanje je stordilo v veljavno 23. avgusta, ko je bil odločeno objavljeno v »Službenih novinah«. Odslej znaša cena bencinske mešanice v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ter v sedežih banovin 7,15 din (doslej 6,95), v krajih, ki so do 50 km oddaljeni od teh mest, 7,40 din (doslej 7,20). V ostalih krajih pa 7,50 din (doslej 7,30). vse za 1 liter. Ko so bile lani v juniju uvedene enotne cene za bencin, je bila osnovna cena določena na 5,25 din. Od tedaj znaša celotno povišanje cene 36%.

Sladkorja bomo imeli dovolj

Iz Beograda poročajo, da bo znašal letošnji pridelek sladkorne pese po cenitvah v strokovnih krogih 95.000 do 100.000 vagonov. Čeprav bo pesa po kakovosti nekoliko zaostajala za lanskim letom, ker je bila kasneje posejana in je bilo malo sonca, vendar je zadovoljiva. Letošnja produkcijska kampanja se bo v sladkornih tvornicah pričela kasneje, ker bo pesa kasneje dozrela. Lani so sladkorne tvornice pričele predelovati peso okrog 1. septembra, letos pa se bo delo v tvornicah začelo šele okrog 20. septembra.

V strokovnih krogih računajo, da bomo iz letošnje sladkorne pese dobili 11.000 do 12.000 vagonov sladkorja. Naša normalna potrošnja se giblje na višini okrog 800 vagonov mesečno, tako da znaša normalna potreba na leto 9600 vagonov. Četudi bi se potrošnja povečala, bo sladkorja dovolj do prihodnje jeseni. Do nove kampanje ima Prodajna centrala v Beogradu še na razpolago okrog 600 vagonov sladkorja in verjetno, da bi nastopilo občutnejše primanjkanje do trenutka, ko bo prišel na trg novi sladkor.

Razburjenje zaradi zamenjave funtov

Kakor poročajo iz naših primorskih krajev, je zaradi prepovedi izvoza angleških funtov v Anglijo in kratkega roka za zamenjavo funtov nastalo med tamšnjimi prebivalstvom veliko nezadovoljstvo. Imetniki funtov so po večini šele v petek, ko je rok že potekel, zvedeli za poziv Narodne banke, da je treba angleške funte preko denarnih zavodov poslati v London ali pa angleškemu poslaništvu v Beogradu. Iz Dubrovnika so funte celo z letali poslali v Beograd, po večini pa so imetniki funtov prišli v banke šele v petek, ko je rok že potekel. Baje je bilo iz Dubrovnika poslanih v Beograd 30.000 funtov. V Dalmaciji je še vedno mnogo funtov, ker so dobivali mornarji izven naših voda del plače v funtih. Ker so v prvih mesecih vojne dobro zaslužili, so funte prinesli domov. V teku je akcija, da bi angleško poslaništvo še naknadno sprejelo one funte, ki jih imetniki niso mogli poslati, ker so prepozno zvedeli za poziv Narodne banke.

Tudi v Sloveniji mnogi niso pravočasno zvedeli, da morajo funte preko bank po-

>0c maksimirane, in se morajo mlini držati te maksimalne cene, so ves povišek zaradi dražje pšenice prevallili na moko >0c. Zato se je cena moki >0c v tako znatnem obsegu dvignila. Še v začetku avgusta je notirala moka >0c na novosadski borzi 4 do 4.10 din za kg, sedaj pa notira že 5,25 — 5,30. Po sedanji ceni stane v Ljubljano postavljena moka >0c z vsemi stroški in prometnih davkom (franko kolodvor) 6,80 din, kar ustreza ceni okrog 7,50 din v nadrobni prodaji.

V poučenih krogih pričakujejo, da bo tudi po novi uredbi o določitvi cene in standardiziranju moka določena razmeroma visoka cena moki >0c, da bo s tem omogočeno po nižji ceni prodajati krušno moko. Verjetno je, da bo vprašanje mletja urejeno tako, da bodo mlini moko po novih predpisih mletli 10% moka >0c, 15% moka >2c in 53% enotne moka. Cene pa bodo določene v razmerju s ceno pšenice, in sicer tako, da bo cena moki >0c 4 din višja kakor cena pšenice, cena moki >2c za 3 din višja nego cena pšenice, krušna moka pa se bo morala prodajati po isti ceni kakor bo znašala cena pšenice. Ni pa izključeno, da bo v uredbi to razmerje še nekoliko spremenjeno.

Zanimive informacije iz Vojvodine, ki pravijo, da je proizvodnja mlinov v Vojvodini sedaj na isti višini, kakor lani. Mlini pa melejo v glavnem za kmete na merico, pri čemer si za plačilo vzamejo 14 do 16% dobljene moka, seveda prvemsem moka >0c, ki jo potem drago prodajo. Kmetje pa dobljeno moko iz lastne pšenice deloma tudi prodajajo naprej.

Kako je s koruzo

Ze v petkovi številki smo poročali, da je vlada ukinila uredbo od 22. junija, in je sedaj ukinjena maksimalna cena za koruzo, tako da je sedaj trgovina s koruzo prosta. Uredba od 22. junija je določala za belo koruzo maksimalno ceno 180 din (franko vagon v žitornih pokrajinah). Novosadska borza pa je v petek, prvi dan po razveljavitvi maksimiranja cene zabeležila ceno 270 do 272 din za 100 kg. Po večerajšnjih informacijah je cena koruzi narasla že na preko 300 din.

Namen ukinjena maksimalni cen je bil prvemsem ta, da pridejo na trg še poslednje razpoložljive količine koruze. Kakor pa kaže naglo povečanje cene koruzi so tudi zaloge pri kmetih precej izprane.

Zaradi pomanjkanja koruze in njegove visoke cene je zlasti prizadeto prebivalstvo v siromašnih predelih Slovenije, ki kupujejo za prehrano mnogo koruzne moka. To so prvemsem siromašni kraji na Dolenjskem, in v Halozah. Koruzne moka danes ni na trgu, ko pa se bo pojavila, bo cena zelo visoka. To stanje pa verjetno ne bo trajalo dolgo. Vojvodinski žitni trgovci so mnenja, da se sedanja izredno visoka cena koruzi ne bo držala dalj časa. Preostalo blago, ki se cenji na 10.000 vagonov, se bo moralo prej ali slej pojaviti na trgu. Nova letina pa je pred vrati in bo po vseh znakih sodeč prav obilna.

slati v Beograd. Nekateri denarni zavodi še v četrtek popoldne niso vedeli za poziv, čeprav je rok potekel že istega dne zvečer. Okrožnico so prejeli od Narodne banke šele v petek, ko je rok že potekel, nekatero banke pa so okrožnico prejele šele večeraj.

Poziv kmetovalcem naj sejejo oljnat repico

Direkcija za prehrano je izdala kmetovalcem poziv, naj sejejo oljnat repico. Oljnat repico je treba posejati že v prvih dneh septembra. Direkcija za prehrano bo kmetom dajala seme brezplačno, in sicer preko Prizada. Kmetovalcem je za prihodnji spomlad zajamčena odkupna cena 5 din za kilogram. Kmetovalci naj se zaradi informacij in semena obrnejo na Prizad. Pridelovanje oljnate repice je zlasti koristno, ker je to prvi pridelek, ki ga kmet lahko vnovči.

Odkupna cena za laneno in bučno seme Direkcija za prehrano bo prav tako preko Prizada dala kmetovalcem brezplačno na razpolago seme za sejanje oljnega lana ter opozarja, da je za odkup zajamčena cena 6 do 7 din za kilogram. Po tej ceni bo Prizad odkupil ostanek letošnjega pridelka in prihodnjo spomlad laneno seme novega pridelka.

Letos in prihodnje leto bo direkcija preko Prizada kupovala tudi bučno seme in bo plačala 4 din za kilogram. Direkcija je izdala poziv kmetom, naj zbirajo bučno seme, ki ga bo v kratkem pričel odkupovati Prizad.

Gospodarske vesti

== Pred trgovinskimi pogajanjmi z Nemčijo. Kakor smo že poročali, se bo v septembru znova sestaj jugoslovnsko-nemški stalni gospodarski odbor. Na tem sestanku bodo določeni novi kontingenti za naš izvoz agrarnih proizvodov v Nemčijo v gospodarskem letu 1940/41. Po informacijah iz Beograda se bodo pogajanja začela okrog 10. septembra. Zato opozarja trgovinsko ministrtvo, da bo sprejemale do 5. septembra želje in pripombe gospodarskih organizacij in gospodarstvenikov, ki se nanašajo na vprašanje uvoza, izvoza in plačilnega prometa z Nemčijo, češko-moravskem protektoratom in državami, ki jih je zasedla Nemčija.

== Pomanjkanje pitanih svinj. Zaradi občutne podražitve koruze je postalo pitanje svinj, zlasti na Hrvatskem in v Vojvodini, nerentabilno. Mnogi, ki se bavijo s pitanjem svinj, so pitanje ustavili, ker se je zaradi pomanjkanja koruze podražilo tudi ostalo krmilno žito, glede cene svinjam pa ni pričakovati, da bi se povišala, ker je za izvoz v Nemčijo in protektorat določena na 13,50 din za kg, za izvoz v Italijo pa na 13,50 din. 14 din za kg franko meja. Ker ni verjetno, da bi se cena pri izvozu povečala, je pričakovati, da bo naš izvoz pitanih svinj nazadovolj, dokler ne bo na razpolago nova koruza, naktar bodo svinjereji znova pričeli pitati svinje.

== Italijanske omejitve v prometu z nevtralnimi državami. Iz Rima poročajo da je Italijanska vlada sklenila prepovedati italijanskim izvoznikom, da bi prodajali svoje blago ttrdkam v nevtralnih državah, v katerih angažiran kapital iz držav, ki so

v vojni s Italijo. Uvozniki italijanskega blaga v nevtralnih državah bodo morali pri sklepanju poslov s Italijanskimi ttrdkami predložiti o tem potrebna potrdila. Italijanska vlada je svojim diplomatskim in konzularnim predstavništvom v nevtralnih državah že dala potrebna navodila za izdajanje takih potrdil.

== Pred reformo Narodne banke. V beograjskih dobro poučenih krogih zatrjujejo, da je predlog za reformo Narodne banke že izdelan in da bo vprašanje povečanja državnega vpliva na vodstvo zavoda rešeno tako, da bo država dobila pravico imenovati polovico članov upravnega in nadzorstvenega odbora, medtem ko bo drugo polovico izvolili občni zbor delničarjev. Država bo nadalje obdržala svojo pravico imenovanja guvernerja in obeh viceguvernerjev.

== Kontrola cen je na Hrvatskem razširjena na tekstilno blago, oblačila in obutev. V uradnem listu banovine Hrvatske je objavljen odlok bana, s katerim se kontrola cen razširi na vse tekstilno blago, na oblačila in obutev. Pod kontrolo spadajo vse volnene, bombažne in polsvilene tkanine za moška in ženska oblačila, konfekcije, perilo, pletenine (jopice, rokavice, nogavice), klobuki domače proizvodnje, vse vrste obutve in pribora za izdelovanje obutve, ves krojaški pribor, plateno blago domače proizvodnje in vse vrste zavojnega papirja, kartona in papirnatih vrečk. Za vsako povišanje cene tega blaga preko cene, ki je veljala 29. marca t. l., je potrebno oblastveno dovoljenje.

== Iz združenega registra. Pri Gospodarski zvezi, zadrugi z o. t. v Ljubljani so izbrisani člani načelstva Bogomil Remec, dr. Jakob Mohorič, dr. Karl Capuder, dr. Fr. Kulovec, Janko Jovan, Anton Rasperer in Alojz Markež ter prokuristi Škerlj in Franc Kramberger; vpisani pa so člani upravnega odbora Lovro Novak, nosetnik v Pivki, Franc Vidc, pos. Zvabovo, Avgust Bervar, knjigovodja v Izlakah, Ivan Paternost, pos. Velike Lašče.

Sokolstvo proti klevetam

Objava sokolskega saveza sokolskim pripadnikom

»Sokolski glasnik«, glasilo saveza Sokola kraljevine Jugoslavije objavlja sledeče obvestilo vsemu članstvu SKJ:

»V zadnjem času so bila objavljena v delu našega dnevnega tiska članki o gotovih organizacijah v naši državi ter o duhu in značaju delovanja teh organizacij. Pri tej priliki je bilo ponovno govora tudi o naši jugoslovnski sokolski organizaciji in o savezu SKJ. Na bolj ali manj prikrit način so bile objavljene tudi gotove aluzije, ki imajo določeno tendenco, nasprotno interesom sokolstva ter njegovega rodoljubnega in pravilnega nacionalnega delovanja. V vrsti teh polavov je objavil nek beograjski list (»Vreme« Op. ur.) članek, ki zadeva bitne interese sokoštva. Verodostojnost in legalnost objavljenega materiala bo skoraj predmet razprave pristojnega sokolskega foruma, ki bo sprejel potrebne sklene in ukrepe.

V pričakovanju teh sklenov odgovornega sokolskega foruma izjavlja savez SKJ za sedaj:

Jugoslovnsko Sokolstvo vodi v njegovem nacionalnem in rodoljubnem delovanju dane, kakor vse doslej, samo globoko ljubezen do kralja, domovine in nroda. To delovanje je prav posebno potrebno danes, v teh prerenskih časih. Pomembno je, da je prišlo do omenjenih aluzij in stremljenj ravno v času naimočnejšega zamaha in dinamike sokolskega delovanja sploh, to je v času najbolj živega izvrševanja petletke in priprav za pomembno proslava na Matkovcu, kakor tudi priprav za sokolsko obrambno pripravljenost, s katero misli storiti sokolstvo veliko delo v korist kralja, države in naroda. Savez SKJ izjavlja, da bo sokolstvo kljub vsemu temu, v polni zavesti svoje odgovornosti, nadaljevala svoje delo s istimi čili kakor doslej. Sokolsko delo je vedno jasno in odkrito. Mi prepustimo zato narodu, da sam sodi o njem.

»Sokolski glasnik« napoveduje ostre ukrepe

V zvezi s proglašom saveza SKJ pravi »Sokolski glasnik«: »Objava resolucije beograjske sokolske župe v nekem beograjskem političnem listu in njeno vključenje v izvestno politično kampanjo s posebnim značajem in posebnimi čili, sta izzvali globoko negodovanje v vseh sokolskih vrstah v državi. Ta primer se smatra kot najtežji prakšek proti sokolskim interesom, ki je zabeležen v analizi naše sokolske družine. Savez SKJ je poklican, da ob tej priliki stori najostreje ukrepe, da očuva čast, edinatvo

Fran Kerec, pos. v Murski Soboti, Fran Snoj, minister na razp. v Gornji Radgoni, Anton Radanović, zadrudni tajnik, Zreče, Anton Lekše, pos. Mozirje, Maks Pratnec, pos. Mežica, Jože Skvarča, pos. v Martini hribu, Martin Munda, poslovodja v Ormožu.

BEZVE

Curih, Beograd 10, Pariz 9,95 (bankovci 7,30), London 17,67 (bankovci 10,75), New York 4,39 (bankovci 4,52), Milan 22,15, Madrid 40, Berlin 175,40 (registarmarke 51,50).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 24. avgusta. Začetni tečaj: pšenica: za maj 73,125, za sept. 69,25, za dec. 71,625; koruza: za maj 55,75, za sept. 60,625, za dec. 55,25.

ZIVINA

+ Mariborski svinjski sejem 23. avgusta. Priznanih je bilo 209 glav, prodanih 95. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 80 do 110 din, 7 do 9 tednov stari 115 do 160, 3 do 4 mesce stari 170 do 300, 5 do 7 mescev stari 320 do 410, 8 do 10 mescev stari 450 do 560, 1 leto stari 700 do 900. Svinje so se prodajale po 8 do 10,50 din za kg žive teže in po 12 do 15 din za kg mrtve teže.

Zdravilno delovanje

Rogaška mineralne vode

Pri katarju mehurja

je treba piti požirek za požirkom vodo iz vrele TEMPEL ali STYRIA tri do štirikrat na dan po 100—200 g temperirane vode

Sokolstvo proti klevetam

in duha discipline, toliko potrebne v teh hudih časih. Na snotnji (t. j. 22. avgusta, op. ured.) seji izvršnega odbora saveza SKJ so bili odobreni vsi ukrepi, da se ta primer likvidira tako, kakor ustreza interesom in časti sokolske organizacije.

»Slovenčeve« skrbni radi sokolstva

Vedno večje so skrbi, ki tarejo »Slovenca« radi sokolstva. Sicer smatra sedaj naenkrat, da ni važno, ali je kak slovenski sokolski funkcionar mason ali ne, čeravno je to še pred par dnevi obravnaval kot kardinalno vprašanje, zato pa mu sedaj teži dušo, da se je sokolstvo kot tako izneverilo Tyrševim in Masarykovim idejam ter se podalo pod feldmaršalsko palico framacozstva. »Stvar za katero gre — pravi »Slovenec« — je ta, da sokolstvo sploh ne posluša več Tyrša, Masaryka, vseslovnske misli in slovanske demokracije, ampak sledi direktivam Velikega orienta, torej neslovnske organizacije, ki sestoji iz samih denarnih mogotcev, bančnikov in politikov vellemečanskega internacionalnega duha, sovražnega krščanski nravnostnosti ljudstva, prvemsem slovanskemu bitju in pravu, kakor je ugotovil pokojni Masaryk.

Vidiš, vidiš! Pokojni Tyrš in Masaryk! Ali nismo že v istem »Slovenec« čitali, da od Tyrša izvira nekrščanski duh in ali ni bil pokojni Masaryk predmet svoječasni ugotovitev gospodov iz Kopitarjeve ulice, da je eden izmed glavnih eksponentov vsojnega framacozstva? Vsekakor šteje katoliški učenjak dr. Schweyer profesorja Masaryka med najbolj prominentne evropske framacoze v eni sapi z Napoleonom, pruskim kraljem Friderikom Velikim, Cavourjem in Mazzinijem, a tudi z Heydnom, Mozartom, Kantom, Clemenceaujem in Rooseveltom...

Kaj pravi »Obzor«

Zagrebski »Obzor« objavlja nekaj svojih informacij o pravem ozadju protimasonske akcije beograjske sokolske župe in njenega lista »Oko Sokolov«, ki ga s tolikim veseljem ponatiskujejo stari sokolski prijatelji v Kopitarjevi ulici. »Obzor« trdi, da je namerna beograjske sokolske župe z akcijo proti masonom izločiti iz vodstva Sokola vse funkcionarje, ki ne pristajajo na to, da bi bilo sokolstvo še bolj negativno razpoloženo proti sporazumu od 26. avgusta lanskega leta. Zagrebski list se čudi beograjskim Sokolom, da so pričeli s svojo akcijo ravno sedaj, ko smo na pragu prve obletnice sporazuma.

BELEŽKE

Ponedeljškova seja vlade v Zagrebu

Nekateri člani kr. vlade so že snoti prišli v Zagreb, kjer se bo jutri, v ponedeljek, v banki palači zbrala vlada k svedani seji ob prvi obletnici uredb z dne 26. avgusta 1939. Kot gosti so povabljeni na sejo člani strokovne komisije, ki je izdelovala uredbe. Seji bo prisotstvoval tudi ban dr. Šubašić. Na njej bodo sprejete razne reformne uredbe, ki so že dokončno izdelane ter bodo menda še isti dan objavljene. Za banovino Hrvatske jih bo kot svoje uredbe uveljavil hrvatski ban, in sicer neizpremenjene, ker je glede njih vsebine in besedila dosežen popoln sporazum.

V ponedeljek popoldne bodo člani vlade napravili izlet na banovinsko posestvo Božjakovino, kjer se bo zaključila proslava v intimnem krogu.

Za obletnico ustanovitve banovine Hrvatske bo izšla — kakor smo že zabeležili — obširna spomenica o dosedanjih uspehih delovanja banovine. Knjiga bo obsegala okrog 300 strani, ni pa še gotova in bo verjetno objavljena šele v prvi polovici septembra.

Še o reformah našega gospodarstva

Adam Pribičević se ogreva v »Seljač-kem kole« za to, da bi se pri naših gospodarskih reformah izvršile po načrtih bivšega bolgarskega ministrskega predsednika

Pravo veselje vsake gospodinjce...

so s Indanthren-barvami pobarvane tkanine, ki po vsakem pranju izgledajo kakor nove. Zaradi svoje izredne stalnosti dajejo Indanthren-barve jamstvo za trajno lepoto. Zato ni niti najmanj čudno, da se Indanthren-tkanine tako čislajo, ker se enake v pranju, na svetlobi in po vsakem vremenu.

novljeni v naši državi dve veliki prehodni taborišči, prvo v Prahovu na bolgarsko-jugoslovnski meji, drugo v Zemunu. Upravo in vodstvo obeh taborišč so prevzeli člani organizaciji nemške narodne skupine v naši državi.

V zvezi s prevozom so bili pozvani tudi Nemci v Sloveniji, da poskrbe za prehrano potujočih nemških izselencev, in sicer na postajah v Mariboru in na Jesenicah. V ta namen so bili ustanovljeni posebni oddelki prostovoljne delovne službe. V teh oddelkih so ženske in moški pripadniki nemške narodne manjšine v Sloveniji v starosti od 18 do 50 let. Vodstvo teh oddelkov ima svoji sedež v Mariboru. V »Deutsche Nachrichten« je izšlo posebno povelje voditelja Nemcev v Sloveniji z Barona, v katerem se pozivajo vsi Nemci, moški in ženske, od 18 do 50 leta, da se pri svojih krajevnih odborih javijo v službo.

Numerus clausus

na hrvatskih učiteljskih

Prosvetni oddelek banke oblasti v Zagrebu je izdal odlok, s katerim se uvalja za učiteljska v banovini Hrvatski numerus clausus ter se istočasno odreda rajoniranje teh zavodov. V banovini je 11 učiteljskih. Prihodnje šolsko leto bodo smela ta učiteljska sprejeti v I. razred vsega skupaj 320 fantov in 150 deklet. Za vsako učiteljsko je določeno točno število, koliko učencev sme biti sprejeti v I. razred. Samostansko učiteljsko v Zagrebu sme sprejeti poleg 25 samostanskih obrtnikov le 15 učenk iz zasebnih družin. Za vsake učiteljske je odredeno šolsko območje in načelo rajoniranje je za tiste ne velja, ki se nahajajo v šolskih internatih. Učenci katerih starši stanujejo na področju družin banovin, morajo imeti za vpis posebno dovoljenje banške oblasti.

Ni mason

Beograjska »Politika« objavlja izjavo bivšega guvernerja Narodne banke g. Dragana Protića v zvezi z vestmi nekaterih listov, da je moral zapustiti svoj položaj zato, ker je mason. G. Protić pravi, da ni nikoli pripadal masonski organizaciji in da nima sprico tega njegova demisijsa na položaj guvernerja Narodne banke nobene zveze z likvidacijo masonskih koč v državi.

V tej zvezi se v Beogradu ugotavlja, da do sedaj še niti eden od masonov na visokih državnih položajih zaradi svojega pripadništva k tej organizaciji ni odstopil in tudi ni bil pozvan, da to stori.

Bolgarske sodbe o reformah v sovjetski vojski

Bolgarski listi so posvetili veliko pozornost nedavnim reformam v sovjetski vojski, s katerimi se je tudi rdeča armada, kakor pišejo približala strukturi drugih armad. Sovjetska vojska je pridobila z njimi večjo notranjo povezanost in enotnost, kar seveda zvišuje njevo udarno moč. To na po sodbi bolgarskih listov ni brez pomena za Rusijo, »sričo sedanjih mednarodnih dogodkov.« Rusija 200 milijonov prebivalcev — piše n. pr. »Slovo« — z dobro izvežbano in disciplinirano armado ter s poveljstvom, ki je na višini, bo predstavljala oroženo silo vrveza roda na svetu.

Oprostitev poljskih vojni ujetnikov

Kakor doznava »Neue Zürcher Zeitung« iz Berlina, je izpuštev poljskih ujetnikov, ki je bila pred kratkim uradno napovedana s posebnim dekretom, v glavnem že izvršena. Medtem ko je bilo najprej rečeno, da bodo poljski ujetniki v nemški vojski spuščeni na svobodo šele po dokončanju vojne z zapadnimi vlesilama, se je Berlin odločil, da to stori že sedaj, očitno v prvi vrsti iz gospodarskih razlogov. Bivši poljski ujetniki bodo namreč zaposleni v industriji, odgovarjajoče sposobnostim vsakega posameznika. Zatrjujejo, da je bilo v poslednjih tednih spuščeni na svobodo do 90% poljskih ujetnikov.

Dansko delavstvo in nova doba

Predsednik združenih danskih delavskih organizacij Haurta Hansen je na kongresu danskih študentov v Gerlevu govoril te dni o potrebi popolnega preokreta v notranji danski politiki. Izjavil je med drugim, da hoče dansko delavstvo upoštevat nove razmere ter si zato želi biti povsem na jasnem o potrebi notranjih sprememb, in sicer v tem smislu, da bi ob izdelavi nekaterih doktrin in načel pripomoglo k notranjemu prerodu na osnovi vsenarodne skupnosti, ki naj bi ustvarila temelje nove oblike solidarnosti vseh.

Govornik je nadalje poudaril, da se v skladu s temi svojimi stremljenji odpoveduje dansko delavstvo nekaterim svojim dosedanjim orožjem in borbi za obstoj, kakor stavki itd., ker ne želi z ničemer ovirati notranjega soglasja v državi v znamenju čim večje povezanosti vseh narodnih sil v službi skupnosti.

Domače vesti

Od česa žive masoni

Zanimanje »Slovenca« za masonse postaja vedno večje. Sedaj si je nabavil tudi njihov jedilni list in sporoča vsemu svetu, od česa masoni žive. Mi smo sicer pričakovali, da bodo na tem jedilnem listu tudi jedi, pripravljene s pomočjo znanih klesč, ki so v »Slovenčevem« muzeju, toda v tem smo bili razočarani. Vendar je pa zelo zanimivo izvedeti, da se masoni, odnošno vsaj njihovi zagrebški bratje, hranijo z »gospni, prašiči, purani, racami, piškami, razno divjačino, raznimi siri in sladkosnednimi deserti. Razumljivo je, da se zdijo ta neobičajna živila gospodom v Kaptarjevi ulici in mnogim njihovim sobratom zelo eksotična. Pri masonih pa igrajo tako važna vloga, da njihovo uživanje, kakor ugotavlja »Slovenec«, celo zapiski beležijo.

Povsem neobičajni so tudi prostori, v katerih se masoni zbirajo. Ti prostori imajo celo razkošno garderobe, in v salonu veliko ogledalo, stene pa so prevečene z modrim suknom. Najbolj važna mesta (to so namreč tista, kjer sedijo masoni) so okrašena z baržunastimi zastori, od katerih svleča vsak celo premoženje. V Ljubljani in Zagrebu takega baržuna ni dobiti in ga masoni gotovo naročajo pri »Velikem orientu« v Parizu.

Strahotna slika pa se nudi opazovalcu v knjižnici velikega mojstra. Tam stoji velika črna omara, ki ima — pomislite! — sedem predalov! Posebnost lokala je tudi, da so v njem tri mize namesto ene, kakor bi se to spodobilo. Še nekaj čudnega je v teh prostorih. V sredini stoji namreč »Slovenec«, nekak velik solnik. »Slovenec« pravi, da od tam »solijo masonskim bratom pamet«.

Vse nas je pretreslo, ko smo čitali zaključne »Slovenčeve« besede o strahotah masonskih zbirališč. »Tukaj torej so se zbirali tudi voditelji sokolstva, da se po naporem nacionalnem delovanju v skupnem objemu z mednarodnim masonstvom in judovstvom odpočijejo in zberejo sile za nadaljnje napore.«

pravilnik o vplačevanju prispevkov v vinarški sklad in o upravljanju in uporabljanju tega sklada; odredbo o zvišanju številca javencev v rokodelski stroki elektroinstalaterjev; spremembe v staležu banovinskih uslužbenecv na območju dravske banovine; razne objave iz »Službenih novic«.

• Za proučitev poljedelskih šol. Nekdaj so kmetje lahko živeli na svojih posevstvih brez strokovnega znanja. Danes pa mali posestnik lahko obstane na skromnem posestvu le, če ima dovolj strokovnega znanja, da čim več iztisne iz zemlje. Samo šolani kmetovalci so vzdržali v teški borbi za obstanek. Dokler ne bomo imeli v Jugoslaviji vsaj 500 poljedelskih šol, ne moremo govoriti o prosvetljenosti našega kmeta. Šole pa morajo biti pristopne tudi odraslemu kmetovalcu. Danes pride ena kmetijska šola na 400.000 prebivalcev in je odraslim vstop onemogočen. Tudi višje osnovne šole lahko mnogo doprinejo k prosveti širokih ljudskih plasti. Načelnik ministrstva za kmetijstvo inž. Nikola Simić je dal nedavno nekaj izjav o prednovi kmetijskega šolstva v državi. Nekatere naše nižje kmetijske šole bi se izpremenile v posebne kmetijske šole, druge pa v štiri-letne nižje šole, da bi jih obiskovali sinovi siraomašnih roditeljev, ki so končali ljudsko šolo s prav dobrim ali odličnim uspehom. Iz njih bi prešli potem v srednje kmetijske in specialne šole. Ostale nižje kmetijske šole bi se izpremenile v zimske šole. Pouk bi se razen v šolah vršil tudi s pomočjo filma, radia, tečajev, kmetijskih predavanj in razstav. Na zimskih šolah bi ostali isti učitelji, dodeljeni pa bi jim bili še sreski kmetijski referenti. Poleti bi te šole služile za prosvetno delo med dekletki in za razne tečaje. Absolventi zimskih šol naj bi postali ugledni gospodarji, da bi služili proučevanju za zrel.

• Prošnje akademikov za sprejem v Oraznov dijaški dom in za podelitev brezplačnega obeda. Po sklepu upravnega odbora Oraznovega dijaškega doma v Ljubljani dobi tudi v zimskem semestru šolskega leta 1940/41 večje število revnih akademikov tukajšnje univerze brezplačno stanovanje kakor tudi brezplačen obed. V prvi vrsti bi prišli pri tem oni akademiki v poštev, ki bi zaradi pomanjkanja prostorov ne mogli biti sprejeti v dom, vendar pa prosto stanovanje ne izključuje tudi brezplačnega obeda, če so gnotne razmere dotičnega akademika zelo neugodne. Prednost imajo v vsem medicini in nezakonski rojeni. Za obe ugodnosti (brezplačno stanovanje in obed) se prosi v eni prošnji, in sicer na predpisnem obrazcu (tiskovini), ki se dobi proti odškodnini 1 din pri hišniku Oraznovega dijaškega doma v Wolfovi ulici št. 12. Kdor želi, da se mu pošlje tiskovino po pošti, naj priloži za pošiljko potrebne znamke. Na obrazcih prošnji so natisnjena vsa potrebna navodila glede izpolnitve ter glede potrdil in dokumentov, ki morajo biti prošnji priloženi. Nekolikor prošnje, ki naj bodo naslovljene na »Upravni odbor Oraznovega dijaškega doma« v Ljubljani (univerza), se bodo sprejemale do vključno 3. oktobra t. l. Opozarja se, da se bodo uvaževale samo prošnje, napisane na predpisanih obrazcih, ki bodo pravilno in točno po navodilih izpolnjene ter potrjene in opremljene z vsemi potrebnimi dokumenti. Nezaodstno frankiranih ali nefrankiranih poštinih pošilk, dopisov, ki bodo vsebovali ali prošnje ali samo dokumente, uprava ODD ne bo sprejemala.

• Skupina dalmatinskih delavcev za Nemčijo. Iz Splita je odšel poseben vlak okoli 150 dalmatinskih delavcev v Nemčijo. So to poljski delavci, ki se jim bo v kratkem pridružilo še več sto naših delavcev.

GLEDE HIŠNE GOBE

In najrazličnejših škodljivcev v hiši, skladišču, na njivah, na vseh rastlinah itd. daje pojasnila in navodila poob. agronom, inž. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73, Ljubljana

• V Dalmaciji primanjkuje živeža. Živiljske razmere v Dalmaciji so postale takšne, kakor da smo že mesec v vojnerskem stanju. Nekatere živiljske potrebščine so sploh izginile z živilskih trgov, tako na primer olje, v kratkem pa bo čisto zmanjkalo še moka. Olje se je v zadnjem času moglo dobiti le pod roko in po visoki ceni več 30 din za liter. Kruh se je podražil za pol dinarja, peki pa zahtevajo ponovno zvišanje cen za pol dinarja. Tisti, ki imajo več denarja, kupujejo vse, kar morejo dobiti, da si pripravljajo zaloge za zimo. Krompir, ki je bil lani v tem času po okoli enega dinarja, je zdaj po tri dinarje. Dalmatinski časopisje poziva oblastva, naj z energičnimi ukrepi organizirajo pravično razdelitev živil.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

• Za večjo uobnošt v vlakih. Te dni bo v Beogradu meddirekcijska železniška konferenca, na kateri bodo navzočni predstavniki vseh naših železniških direktij. Razpravljali bodo o reorganizaciji petiškega prometa. Uvesti nameravajo vagon tretjega razreda s tapetiranimi sedeli vsaj na glavnih progah. Skušali bodo doseči, da bodo vsi potniki lahko sedeli. V to svrhu bodo uvedene numerirane vozovnice. Številni vlakovi na poedinih progah se ne bo počelo, ker se vozni red ne bo izpremenil.

HOTEL SLAVIJA RAB

odprt preko celega leta. Pension od 70—85 din, skupno z vsemi takсами. — Hrana prvovrstna.

Pri nerazpoloženju? Pyramidon

• Fotografsko in filmsko snemanje odkritja spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani. Fotografiranje in filmsko snemanje vseh svečanosti ob priliki odkritja spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Ljubljani 6. septembra bo dovoljeno le na podlagi posebnega dovoljenja in tozadnega izkazila delovnega odbora za odkritje spomenika. Dovoljenje se bo izdalo le na predhodno osebno prijavo z istočasno nismo vlogo, ki mora vsebovati točne podatke glede imena naslov in poklic osebe, katera želi fotografirati ali filmati svečanost odkritja, in pa obvezno, da stavi prijavljene odboru od vsakega posnetka na razpolago tri brezplačne kopije in mu za dobro tih tednov, to je od 10. septembra do 1. oktobra, posodi negativne v svrhu izdelave potrebnih kopij. V zavaruvanje te obveze je potrebno položiti kavčijo 200 din, ki v primeru neizpolnitve zadane v korist odbora. Prijave se sprejemajo le v sredo 28. in petek 30. avgusta od 16. do 18. v pisarni delovnega odbora za odkritje spomenika (»Zvezda«). Kongresni trg I/II. Delovni odbor za odkritje spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

• Popravit v notici »Za zblizanje Hrvatov in Slovencev« v večeršnjem »Jutru« je tiskarski škrat v opombi uredništva skazil smisel stavka, ki se glasi pravilno. V izloženih oknih ljubljanskih knjižarn so tudi hrvatske knjige (v zagrebških ni nobene slovenške, op. ured).

• Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti, Maribor. Vpisovanje dnevnio, šolski program zastoj, lastni dijaški internat, Vrazova ul. 4. (—)

• Dom na Polzevem vabi izletnike, avtomobiliste in motociklistične izletnike in letovišarje. Dnevna oskrba je 50 din. Telefon: Višnja gora 1. (—)

• Christofov učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15. (Telefon 43-82). Glede vpisa in sprejema novih učencev in učenec za šolsko leto 1940/41 ravnateljstvo objavlja: V enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti se sprejemajo učenci-nke, ki so dovršili štiri razrede meštanske šole ali gimnazije z malo maturo. Za te učence-nke veljajo vse ugodnosti, ki izvirajo iz priznanje pravice javnosti. Učenci z nižjo predizobrazbo se sprejemajo v Posebni enoletni trgovski tečaj. Podrobna pojasnila daje ravnateljstvo osebno ali pismeno. Interesentom so na razpolago novi ilustrirani prospekti in šolske izvestje. Prijave se sprejemajo že med počitnicami pismeno ali

FOTOKOPIJE POVEČAVE
HITRO, GISTO, POCENI V DROGERIJAH
EMONA, ZALOGA FOTOMANUFAKTURE, NEBOTIČNIK
Ljubljana

ro, da je šla z njo po travo. Ko je Janko to izvedel, je napadel Ano, tedaj pa je njen mož Stjepan pograbil sekiro in malone odsekaj svojem bratu glavo. Potem se je sam prijavil orožnikom.

• Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti, Maribor. Vpisovanje dnevnio, šolski program zastoj, lastni dijaški internat, Vrazova ul. 4. (—)

• Dom na Polzevem vabi izletnike, avtomobiliste in motociklistične izletnike in letovišarje. Dnevna oskrba je 50 din. Telefon: Višnja gora 1. (—)

• Christofov učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15. (Telefon 43-82). Glede vpisa in sprejema novih učencev in učenec za šolsko leto 1940/41 ravnateljstvo objavlja: V enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti se sprejemajo učenci-nke, ki so dovršili štiri razrede meštanske šole ali gimnazije z malo maturo. Za te učence-nke veljajo vse ugodnosti, ki izvirajo iz priznanje pravice javnosti. Učenci z nižjo predizobrazbo se sprejemajo v Posebni enoletni trgovski tečaj. Podrobna pojasnila daje ravnateljstvo osebno ali pismeno. Interesentom so na razpolago novi ilustrirani prospekti in šolske izvestje. Prijave se sprejemajo že med počitnicami pismeno ali

Iz Ljubljane

u— Dva mlada razstavljata. Ako gremo po Štegnoburg ulici, nam že kar po neki tradiciji uide pogled v izložbi Tiskovne zadruge in Paulinove trgovine. Šele, če sta »praznik«, se spomnimo, da smo bili navajeni v njih vsak dan videti zdaj akvarel, zdaj olje mladih umetnikov. Te dni sta obe izložbi spet »polne«. Eden izmed mladih slikarskih talentov Milan Berbuč, razstavlja tri lepe akvarele: franciškanske cerkev, Ribjo ulico in motiv z drevjem pri Paulinu, njegov tovariš Saša Dobrila pa slučajno isti motiv — Ribjo ulico, le da je ta risana z rdečo kredo, v Tiskovni zadruzi. Izmed akvarelov je posebno franciškanske cerkev v večerni zarji podana s takšno tehnično dovršenostjo v izražanju občutja, da smo presenečeni, ko izvedemo, da je njen avtor komaj devetnajstleten realčan. Tudi iz ostalih dveh slik diha izrazit kolorističen talent. Zanimivo je primerjati med seboj obe Ribji ulici, čeprav sta delani v različni tehniki. Že prvi pogled nanje nam pove, da sta mlada umetnika na prvi poti: da namreč oba iščeta svoj lasten način izražanja. Na ogled vseh slik opozarjamo in najtopleje priporočamo njih nakup. Mlada umetnika naj vztrajata na svoji poti. M. S.

u— Pevski vaje za nastop pri odkritju kraljevskega spomenika bodo: v ponedeljek za ženske, v torek za moške glasove v Glasbeni Matici, v četrtek pa skupna vaja v telovadnici na realki (Vegova ulica), vsakokrat ob 20. uri. Vabljeni so vsi pevci in pevke v Ljubljani. Kdor se teh vaj ne bo udeležil, ne bo imel možnosti stati med pevci na slavnosti pri odkritju. Zunanji zbori naj naznanijo upravi Hudaobne župe število udeležencev in ali se društvo udeležilo odkritja z zastavo. K vsem prihodnjim vajah naj arhivarji prineso s seboj tudi notno »Slava najboljšemu sinu« župna uprava.

u— K slavnostnemu odkritju plošče pisatelju Janku Kerniku na Brdu pri Lukovici bo danes vozil iz Ljubljane poseben avtobus, ki bo tudi med potjo sprejemal potnike. Vozil bo po rečni progi. Iz Ljubljane iz Tavčarjeve ulice odpelje ob 8. Iz Lukovice pa se vrne proti Ljubljani ob 13.15 in ob 18.45.

u— Mestni počitniški koloniji iz Mokronoga in iz Skočjana se vrne v Ljubljano v sredo 28. t. m. ob 20.21 Starše otrok vabimo, da jih pričakujejo na glavni postaji!

u— Pevski zbor Glasbene Matice. Vse članice in člani zbora naj se udeležijo vseh pevskih vaj za nastop pri odkritju kraljevskega spomenika. Vaje bodo za sopran in alt v ponedeljek, za tenor in bas v torek, v četrtek pa skupna vaja mešanega zbora.

u— Prijateljem vrtnarstva. V ponedeljek 26. t. m. ob 20. bo sestanek članov in prijateljev vrtnarske ideje v gostilni pri Miraku na Rimski cesti. Sestanek bo zelo zanimiv glede na vrtnarsko razstavo v času od 31. do 9. septembra v naviljonu Njubijskega velešeha. Vsakdo, ki ima povrtnino in cvetje in bi se rad razstave udeležil, naj pride na ta sestanek. Pokazimo, česa smo zmogli in izpodbujamo še druge k vzgoji povrtnine in cvetja. Vrtnarski odsek podružnice Sadijskega in vrtnarskega društva v Ljubljani.

Trgovski učni zavod v Ljubljani, Kongresni trg 2

Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti
se vrši dnevno od 8.—12. in 15.—18.30 ure. Redni vpis prične 1. septembra in bo trajal do pričetka šolskega leta dne 15. septembra. V tečaj se sprejemajo učenci, ki so dovršili nižjo srednjo ali meštansko šolo z završnim oziroma nižjetičajnim izpitom. Isti imajo pravico do rodbinskih doklad in dijaških vozniških ugodnosti na železnici. Izpričevalo o zaključnem izpitu služi kot dokaz redno dovršene javniške dobe in dveh let pomočniške prakse. Šolska sveta maša bo dne 15. septembra, redni pouk prične 16. septembra. Vsa ostala pojasnila in podrobne prospekte daje vodstvo tečaja. Ravnateljstvo. 5960

V starokatoliškem župnem uradu

u— V starokatoliškem župnem uradu se v torek 27. t. m. ne bo uradovalo, ker bo župni upravitelj dr. Povše Tinko službeno odsoten.

Predno odidete na Vaš letni oddih, izlet ali gorsko turo

se oglasite pri Foto Touristu Lojze Šmucu
Aleksandrova cesta 8 — Ljubljana — kjer dobite podrobna navodila, kateri filmi so najboljši, da prinesete res ostre čiste slike domov. Konkurenčno ceno imamo zložljivemu Balda Foto aparatu z optiko 1.6.3 s lepo usnjeno torbico in 2 filma za Dn 350. Naše fotoamaterske izdelave, posebno pa povečane slike so poznane ne samo v Sloveniji, temveč cel Jugoavstriji po prvovrstni in hitri postrežbi.
Na posebno željo že v treh urah razvijemo film in napravimo slike. Fotoamaterjem izven Ljubljane pa poštnoobratno. Se najljubneje priporoča:
Foto Tourist — Lojze Šmuc
LJUBLJANA — Aleksandrova cesta št. 8.

u— Balnearski krožek Rožna dolina priredi danes na igrišču Jelocnikove gostilne balnearski turnir posameznikov. Nagrade. Začetek ob 8. uri dopoldne. Kibici vabljeni!

Modni salon za damo in gospoda
SOUVAN — CO
Mestni trg 24

Površniki, plašči, elegantni kostumi, promenadne in s ortne oblike - brezhiben kroj, kvalitetna izdelava, nove ideje!

• Gospa Pavla Solina f. V svojih najlepših letih je umrla v petek popoldne v Dolskem pri Rajhenburgu ga. Pavla Solina, soproga posestnika, trgovca in gostilničarja. Smrt jo je obiskala nenačeno in zagalala družini neizprosno udarec. Poleg soproga, s katerim je komaj 16 let delila zakonsko srečo in mu zapustila sina-edina Francija, žaluje za blago ženo širok krog sorodnikov in prijateljskih družin. Vse prebivalstvo je imelo rado to priklupno, vedno vedro razpoloženo in nasmehljano gospodinjico, ki je za vsakogar imela dobršno besedo. Bila je po rodu iz stare soštanjske roduvine Ravljenovih, sestra našega uredniškega tovariša. Po smrti svoje starijše sestre ge. Marije Skobernetove, ki je umrla pred leti, je skrbno vodila osebno posestvo s trgovino in gostilno v prijaznem Dolskem blizu senovskega revirja. Poleg domačinov so jo poznali tudi vsi turisti, ki se tu ustavljajo ob poti na Bohor. Danes bodo gospo Pavlo spremlili k večnemu počitku. Spomin na njo bo živl še dolgo. Žalujočim družinam naše iskreno sožalje!

Vsaka očala po meri
zato dobro sedijo in jasno pogled
Ljubljana PASAZA NEBOTIČNIKA
Ljubljana

• Iz carinske službe. Z rešenjem finančnega ministra je postavljen za vod. carinika carinarnice I. reda v Dravogradu Mež Franjo Planine, za carinskega pripravnika pri glavni carinarnici v Ljubljani pa Srečko Krašovec.

Grobnice in spomenike
kamnoseška stavbna dela
izvršuje po nizkih cenah
kamnoseško kiparsko podjetje
Franjo Kunovž
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

VSA FOTOAMATERSKA DELA
v dovršeni kvaliteti v edini specialni fototrgovini
JANKO POGAČNIK
Ljubljana, Tyrševa cesta 20. 5955

Gospodarske težkoče in socialne stiske se družijo,

zato je dolžnost nas vseh, teoretikov in praktikov, da po svojih močeh, zmognostih in sposobnostih pomagamo z delom, nasveti in pobudami našemu podjetništvu do izboljšanja gospodarskih razmer in vsega trgovskega prometa, ker le s tem bomo tudi učinkovito omilili socialne prilike ljudstva, zakaj promet je delo, delo pa zaslužek! »Jutro« bo v nedeljo 1. septembra v zvezi z otvoritvijo ljubljanske velešehne posvetilo pomnožene strani svoje nedeljske izdaje tej pomoči. Strokovnjaki bodo v njej razpravljali o perečih problemih našega podjetništva, dajali dobro premišljene nasvete in pobude, iz katerih bodo lahko posamezniki, tako producenti, trgovci, pa tudi potrošniki razbrali, kaj nam bo dobrega ali slabega prinesel prihodnji čas in al po tem uravnali delo in življenje.

Aktualno in zanimivo razpravljanje in ugotavljanje bo v med se tako goste vrste »Jutrovi« čitateljev pritegnilo še novih, tako da bo nedeljsko »Jutro« doseglo rekordno število čitateljev. Njegova publikacijska sila bo podesetorjena.

Naše podjetništvo vabimo, da na svojo in na korist nas vseh izrahi to veliko publikacijsko silo in se v nedeljskem »Jutru« predstavi s svojimi reklamnimi ali pa reprezentativnimi oglasi javnosti. Pokazimo, da živimo v teh hudih časih drug za drugega.

Oglase za to gospodarsko številko »Jutra« sprejemamo do petka do 17. ure.

„JUTRO“

• Dve sto let staro brivnico v Sarajevu so poirli. V Sarajevu so te dni porušili brivnico, ki je bila gotovo najstarejša ne samo v Sarajevu, temveč v vsej Bosni. Zapri so jo zaradi tega, ker je v zadnjem času imela premalo klientov, Družina Čardžiznova je imela to brivnico že preko 200 let v svojih rokah. Tu so se sestajali vsi starejši Sarajevčani in napravili iz nje pravo čitalnico. Zanimivo je, da v tej tako stari brivnici niso nikoli niti enemu človeku ostrigili las, temveč so v njej samo brili.

Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po težki zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefov« grenke vode, jutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/35

• II. obrtniška tombola v Kranju. Kranj z vsjo okolico se že prav marljivo pripravlja na II. obrtniško tombolo, ki bo v Kranju 8. septembra. Letošnja tombola bo prav gotovo prekosila lansko, in to v vseh ozirih. Že zdaj je zbrano 33 glavnih dobitkov in nad 500 lepih in praktičnih obrtniških izdelkov, ki bodo vsakega prijeto iznenadili. Med glavnimi dobitki naj omenimo poleg kuhinjske, dveh samskih in kmečke sobe predvsem obe moderni spalnici iz orehove korenine in moško sprejemnico iz rezanega lesa. Nadaljnje dobitke sestavljajo garnitura sodov, štedilnik, divan, dvoje voz, plug, stenski ura, deset koles itd. Lanskoletni razstavljeni dobitki so po vsej Gorenski dvignili ogromno zanimanje. Letošnja razstava dobitkov, ki bo odprta od 1. do 8. septembra pa bo imela še lepše in dragocenejše dobitke. Obisk obrtniške tombole v Kranju 8. septembra mora postati geslo za vse gorence, za vse, ki čutijo z obrtniškim stanom, kajti iz prebitkov obrtniških tombol se bo sezidal v Kranju obrtniški dom, ki predstavlja zvišen namen in nalogo naših obrtnikov. V sestavu prebivalstva kranjskega okraja predstavlja obrtništvo zelo močan faktor, ki zasluži vso pozornost in podporo. Zato naj po svojih močeh prispevajo k čim lepšim dobitkom tudi ostali gospodarstveniki. (—)

OBISKOVALCI »ZAL«!

Vence, šopke itd., vedno sveže
Cvetličarna šimcne Pavel, nasl. Sv. Križ, poleg žal — tel. 49-59.

• Ponovno povišanje plač. Mizararska tvrdka Erman & Arhar v št Vidu nad Ljubljano, ki prednjači med odnošnimi mizarji, je v letošnjem letu te dni že drugič ugodila upravičenim željam svojega delavstva in jim ponovno povišala mezdje za 10%. S tem poviškom so prišli strokovno usposobljeni začetniki na din 4 na uro, starejši pa na 7 din plače na uro. Delavci tvrdke Erman & Arhar so za to plemenito gesto podjetju hvaležni. (—)

THONET MUNDUS

tovarna pohištva iz upognjenega lesa
d. d. VARAZDIN

dobavlja stole, fotelje, mize in ostalo drobno opremo za kavarna, hotele, gostilne, koncertne dvorane, društvene domove, bioskope, čitalnice in privatna stanovanja v prvovrstni kakovosti po najnižjih cenah. — Zahtevajte ponudbe in prospekte! 5958

u— Dr. Ivan Peršič ne ordinira do 8. septembra. (—)

ZÜNDAPP OZUZEK

GL. ZASTOPSTVO
KVALITETNI LJUBLJANA
MOTOCIKLI TAVCARJEVA 11
VSAK MODEL DOBITE TAKO!

u— Za mesne uboze je podaril g. Čuk Danilo z Viča 100 in g. Uhl Viktor, pismonoša v p. s Tržaške c. 50, 200 din. V počaščenje spomina pok. g. Franca Batelja sta darovala ljubljanska trgovca brata Vljaz z Wolfove ul. 5. 300 din. ga. Vrabec Katarina. Sv. Petra c. 17. na 100 din v počaščenje spomina pok. g. Jaklove Antonie, a v počaščenje spomina pok. g. dr. Rika Fuša so darovali njegovi sošolci 300 din in g. Tonele Anton, kavarnar s Tyrševe ceste 300 din. Mestno poglavarstvo jim izreka toplo zahvalo.

Hotel Slon Ljubljana

Sobe

v novozgrajenem hotelu z vsem komfortom od dtn 52.— navzgor; v starem traktu pa le din 32.50. V cenah je vséta postrežba in takse.

u— Čigava je papiga, ki se je zatekla k Bahovčevim. Lastnik naj vpraša v trgovini g. Bahovca, Stari trg 20.

Zobozdravnik dr. Savo Pirc

ZOPET REDNO ORDINIRA
Nebotičnik telefon 33-93

Zobozdravnik specialist
dr. Egon Bassin
Gledališka 4 — Tel. 28-98
zopet redno ordinira.

Dr. Volovšek Vladimir
ne ordinira do 15. septembra

Starinske predmete, pohištvo, porcelan, steklo, kipe, lustre, nakit itd. stalno kupuje trg. Dorotheum, Ing. Rovšek, Ljubljana, Miklošičeva 12, vis-à-vis hotela »Uniona«.

u— Tuje jezike (nemščino, italijansčino, francoščino itd.) in trgovske predmete (knjigovodstvo, računstvo, steno-grafijo, korespondenco, trgovinstvo, trgovsko, menično in stečajno pravo itd.) Vas nauči doma po dopisovanju pregledno, poceni in hitro Dopljna trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg 16/II. Pišite po prospekt! (—)

DANES VSI NA
Komarjevo veselico
v Sokolski dom v Šiško
Začetek ob 16. uri

Iz Maribora

a— Letno gledališče Sokola v Rušah ponovi danes 25. t. m. ob 20. nočno predstavo »Matije Gubca«.

a— Voljni dobrovoljci se pozivajo k polnoštevilni udeležbi na svečanosti odkritja spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Svečanost bo 6. septembra v Ljubljani. Dobrovoljci se zberemo pod društvenim praporom. Osebné legitimacije za četrtinsko vožnjo mora vsak udeleženec takoj naročiti pri svoji občini za ceno 2 din. Na železniški postaji pri odhodu mora kupiti železniški obrazec K 14. Natančna navodila bodo še objavljena v časopisu. Sreska organizacija voljnih dobrovoljcev Maribor.

a— Četniki mariborskega okrožja, udeležite se polnoštevilno svečanostnega odkritja spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, ki bo v Ljubljani 6. septembra. Ne pozabite pri odhodu vlaka iz Maribora preskrbeti si železniški obrazec K 14. Vožnja četrinska.

a— Avtobusni promet na opek se počeniš s ponedeljkom 26. t. m. vrši samo ob lepem vremenu in po potrebi, tako da odpadejo ob deževnem vremenu dosežanje redne vožnje ob 9., 13. in 18.

a— Začetno cepljenje otrok proti davici, starih od 2 do 12 let, stalno bivajočih v Mariboru, se bo vršilo ponovno od 26. do 31. avgusta t. l. Cepljenje se vrši v telovadnici dekliške mešanske šole v Mariboru, Slomškov trg 17. in sicer dnevno od 8. do 10. in od 15. do 17. izvzemši soboto 31. t. m., ko se vrši cepljenje le dopoldne.

34. ZAGREBSKI SEJEM
31. VIII. 1940
DO 9. IX.

MEDNARODNI
ZAGREBSKI
ZBOR
SPLOŠNI VELIKI
VZORČNI SEJEM

Na železnicah brezplačen povratek, na jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega, na avionih 10% od 26. VIII. do 14. IX.

THONET MUNDUS

tovarna pohištva iz upognjenega lesa
d. d. VARAZDIN

dobavlja stole, fotelje, mize in ostalo drobno opremo za kavarna, hotele, gostilne, koncertne dvorane, društvene domove, bioskope, čitalnice in privatna stanovanja v prvovrstni kakovosti po najnižjih cenah. — Zahtevajte ponudbe in prospekte! 5958

K temu cepljenju morajo priti vsi otroci, ki so bili prvič cepljeni v času od 5. do 10. avgusta, in vsi otroci, ki se prvega cepljenja zaradi bolezni ali odsotnosti niso mogli udeležiti. Dvakratno cepljenje je obvezno, ker samo enkratno cepljenje ne zaščiti pred obolenjem za davico.

a— Pesniška dolina ob srednjem toku poplavljena. Zaradi nalivov in deževnega vremena je Pesnica v svojem srednjem toku spet preplavila bližnja polja in travnike. Iz voče gleda le visoka kora, po travnikih plavajo celi kupi otave. Ostali pridelki so pod vodo, ki bo na zemljišta nanosila ogromne množine blata. S tem bo paša popolnoma uničena. Slabi so izgledi za repo, proso in ajdo. Bati se je, da bo tudi letos pomanjkanje krme. Rast otave je namreč zelo trpela zaradi deževnega vremena, sedaj pa je sledila še poplava z blatno vodo.

a— Neugnani štorčiji. Mariborčani so postali v zadnjem času pozorni na neugnani štorčiji, ki si privoščita postanek sredi svojega leta na strelah v središču mesta. Prednočnim sta se zasedli na strehi Hochmüllerjeve hiše v Taborski ulici. Prva štorčija se je vzela na dimnik, druga je promenirala ob skrajnem robu strehe. Mariborčani si obetajo od poseta obeh štorčelj obilo sreče.

a— Čigava sta radijska aparata. Zaradi trdovratnega molka tatu ni bilo mogoče ugotoviti, čigava sta radijska aparata, ki se nahajata sedaj na tezenski orožniški postaji. Lastnika naj se zgledita pri tezenskih orožnikih.

a— Domačiji sta zgoreli pri Račah. Iz nepojasnjenega vzroka je pričelo goreti pri posestniku Antonu Marčiču s Sv. Marjete pri Račah. Zgorelo je stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Ognenj se je razširil tudi na domačijo sosedja Ivana Lenarta, ki mu je tudi vse pogorelo. V Apačah na Dravskem polju je zgorela domačija Hele in Izidorja Horvatiča. Pri gašenju je dobila 48letna domača gospodinja Helena Horvatičeva opekline na obeh nogah.

a— Ženo pobil s kolen do smrti. Včeraj dopoldne se je moral zagovarjati pred tukajšnjim okrožnim sodiščem 47letni Pavel Drevenšek iz Cvetlinja v Halozah, ki je bil obtožen, da je svojo ženo Katarino pobil do smrti z vinogradniškim kolen. Drevenšek se je zagovarjal, češ da je bila njegova žena pijana, da je obležala v jarku in da jo je potem doma s palico nekoliko naštekal. Razprava je bilav svrho zaslusanja prič preložena.

Iz Celja

e— Župne sokolske tekme v lahki atletiki bodo danes ob pol 9. na Glaziji. Tekme bodo obnem izbirne za sestavo tekmovalne vrste za Zagreb.

e— Pošto bodo spet dostavljali tudi popoldne. Direkcija pošte je odredila, da se bo od jutri v Celju spet tudi popoldne dostavljala dnevna pošta.

e— Blagoslovitev nove alpske poti iz Logarske doline na Bistrico bo v nedeljo 1. septembra. Kakor znano se bo ta nova pot imenovala po celjskem alpinistu Andriju Kopinšku, ki je to pot trasiral. Otvoritev bo združena s primerno planinsko slovesnostjo ter bo na vrhu Ojstrice ob pol 11. dopoldne tudi maša. K otvoritvi bo vozil v soboto zvečer iz Celja poseben avtobus, za katerega sprejema prijave podružnica SPD v Celju. Vsi, ki bi se radi udeležili otvoritve, naj se čim prej prijavijo v pisarni SPD v Celju.

Trgovino s starimi predmeti in prodajo filatelističnih znamk ter posredovalnico za stanovanja in opremljene sobe odprem v Gosposki ul. 26. RIA JOSEK.

e— Zrebanje loterije LKB v Celju bo nepreklicno 8. septembra. Del dobitkov je razstavljen v izložbi Stermekega veletrgovine. Rodoljubi, pohitite z nakupom srečk. Vsi tisti, ki so prejeli srečke po pošti, pa jih ne nameravajo obdržati, naj jih nemudno vrnejo. (—)

Iz Trbovelj

t— Podpore poplavljenem. Rdeči križ v Trbovljah je podelil doslej 11 poplavljenem podpore v zneskih po 500 in po 100 din. Podpore dobé samo oni prosilci, katerih življenjski obstanek je ogrožen zaradi poplave.

t— Tečaj o kapunjenju. Kmetsko nadaljevalna šola v Trbovljah bo priredila današnje nedelje ob 15. uri tečaj o kapunjenju petelinčkov v Gaberskem pri posestniku g. Dominiku Kolencu, p. d. Borina. Petelinčki naj bodo stari okrog 3 mesece, štaterske rjave pasme ter 24 ur brez hrane in vode. Vabijo se perutinarji, da prineso petelinčke h kapunjenju.

Iz Ptuj

j— Zvočni kino predvaja danes ob pol 19. in pol 21. uri velfilm »Beau geste«. Največjo vojaško vlogo igra Gary Cooper. Za dodatek Foxov filmski žurnal.

j— Zadnja pot trgovca Milana Vuge. Nenadna smrt priljubljenega trgovca Milana Vuge je globoko odjeknila po vsej okolici, kar je tudi pričala veličastna udeležba pri pogrebu. Zbrale so se pred bolnišnico množice znancev, prijateljev in stanovskih tovarišev. Prišli so v častnem številu tudi Sokoli, Sokolice, gasilci in zastopniki vseh društev, katerim je bil pokojnik velik dobrotnik. Zbor Glasbene Matice je zapel žalostinko »Vigred se povrne«, nakar se je v imenu Sokola poslovil starosta br. dr. Šalamun. Veličasten sprevod je krenil na pokopališče. Tu je v pretresljivem govoru orisal g. prošt Greif pokojnikovo življenje, polno dela in truda. V imenu trgovcev se je poslovil predsednik g. Snoj. V imenu društva trgovskih pomočnikov pa g. Jakel. Zatem je zapel pevski zbor pesem »Blagor muc in sokolski zapor, katerega

8. SEPTEMBRA t. l. v Kranju
NAD 30 TOMBOL IN 500 DRUGIH DOBITKOV!
Razstava dobitkov od 1. do 8. septembra v gimnaziji
PRESKREBITE SI TABLICE!

II. Obrtniška tombola

je pokojnik kot prvi praporščak nosil v sprevedih, se je sklonil nad grobom.

Iz Kranja
r— Kino Narodni dom bo predvaja danes prekrasno francoško filmsko umetniško »Povratek«.

Iz Prekmurja
pm— Prva tiskovna pravda v Murski Soboti. V začetku letošnjega leta so izhajali dalje časa v tedniku »Murska krajina« ostri polemčni članki med županom občine Kupšinci, Janezom Titanom, in odbornikom iste občine Lojzeto Zemljičem. Zemljič je iznesel hude očitke glede županovega ravnanja in je za vse to ponujal dokaze pred sodiščem. Polemič je dosegal višek, ko župan ni našel več stvarnega zagovora pred očitki komaj 30letnega odbornika. Zvrnil je vso krivdo na svojega sodnika — mladega pravnika — in mu podtaknil, češ da dejansko on vodi polemiko z njim. Ta je zaradi izmešenih klevet vložil tiskovno tožbo pri okrožnem sodišču. Že dvakrat je bila razprava, ki je pa bila ponovno preložena. Javnost, zlasti pa akademska mladina, je pokazala za prvo tiskovno pravdo, ki jo vodi njihov tovariš, mnogo zanimanja. Obtoženi župan je ponujal spravo v tem smislu, da bi v časopisih preklical in obžaloval svoje dejanje ter plačal vse pravdne stroške. Zasebni tožitelj je zahteval sodbo, češ da taka trenutna kapitulacija ne daje dovolj jamstva

za bodoče obtoženčevu neoprečno ravnanje nasproti političnim nasprotnikom. Obnem se je protivil prečitano izpoved številnih obtoženčevih prič, ker da so vsi ti dokazi po tiskovnem zakonu nedopustni. Ta nazor je sodišče usvojilo, pač pa je dopustilo nekater nove dokaze in je razpravo preložilo.
pm— Silni nalivi po Prekmurju. Že v tork je po Prekmurju deževalo skoraj ves dan, da so se hitro napolnili jarki in potoki. Le nekajkrat je tudi v daljavi zagrela. Strela je udarila v hišo čevljarja Škrlica v Tešanovcih. Človeških žrtev ni bilo, pač pa je strela ubila kravo. Po kratkem presledku je v četrtek navsezgodaj začelo liti kakor iz škafa. Lilo je vse dopoldne. Ledava je na nekaterih mestih prestopila bregove. Če bo še naprej deževalo, preti nevarnost, da bo voda poplavlila bližnje travnike in uničila še nepokošeno otavo. Grozi tudi nevarnost, da bo začel gniti krompir.

Enoletni trgovski tečaj v Novem mestu

s pravico javnosti vpisuje dnevno. Šolnina din 180. — Začetek pouka 9. septembra.

Roman bivše muslimanke Fate

Njena sestra in brat jo bosta obiskala v Ljubljani — Od tega obiska si obetajo v Mostarju dokončno pojasnitev štiri desetletja stare afere

Mostar, 24. avgusta
Se zmerom se po vsem jugoslovanskem časopisju obravnava senzacija nekdanje Fate Omanovičeve iz Kutov pri Mostarju, zdaj ugledne gospe Darinke Prijateljve v Ljubljani. Pred 41 leti je Fata kot 16-letna deklica neznano kako izginila od doma svojih muslimanskih staršev in muslimani Bosne in Hercegovine so bili ogorčeni, češ da so jo skrivaj odvedli in nasilno pokristjanili. Deset let je nato trajalo tako zvano Džabičevno gibanje, uporniško gibanje muslimanov, ki so terjali versko samoupravo. Mnogo muslimanskih rodbin je takrat zapustilo svojo rodno grudo in se preselilo v Turčijo.

Sama bivša Fata Omanovičeva je izjavila, da je prostovoljno pobegnila, vendar doslej še ni izdala imen oseb, ki so ji pomagale pri begu. Živela je potem v več samostanih, vendar redovnica ni hotela postati. Pozneje se je kakor znano omožila z zdaj upokojenim tajnikom Kmečke posejilnice g. Prijateljem v Ljubljani in je lastnica znane gostilne v Mostah. Seveda je njeno pismo, ki ga je pred dnevi prejela njena sestra Bega v Kutji, vzbudilo veličastno senzacijo. 41 let niso njeni svojci ničesar vedeli o Fati in ves muslimanski svet

Huda avtomobilska nesreča pri Radovljici

Trije potniki hudo poškodovani, dva pa laže

Radovljica, 24. avgusta
Pri vasi Spodnjem Otku se je na odcepu državne ceste od banovinske nad Radovljico pripetila okoli pol 2 ponoči huda avtomobilska nesreča. Novi avto, last Franca Zaletela iz St. Vida na Ljubljano, je vozil z Bleda proti Ljubljani. Avtomobil je vodil sofer Jerina, z njim pa so bili še njegova žena in brat in še neka druga gospa in gospodična. Avtomobil je na nepojasnjen način zašel v jarek ob cesti; zdrknil 10 do 15 m po jarku, nato pa zadel v hrib

Dež in nalivi na Dolenjskem

Tako je hladno, da se vse zavija v površnike

Dolenjske Toplice, 24. avgusta
Po nekaj lepem solnčnem vremenu je nastopilo spet deževje. V noči na turek je pričelo deževati in je padel dež skoro ves dan, tako da je potok Sušica precej narasel, kar v tem času ni navada. Nato se je spet zjasnilo. Toda kemaj po enem vsaj delno toplim in lepem dnevu je znova deževalo, in sicer tako silno, da je bilo videti kakor bi se bil utrgal oblak. Po cestah je drla voda kakor mogoča reka, ker velike množine deževnice niso mogli kanali požirati. Na nekaterih krajih pa so na slabi

SOKOL

Sokol v štepanji vasi bo imel v nedeljo 1. septembra svoj letošnji javni telovadni nastop. Društvo se je pripravilo za nastop že v juniju, ki je pa zaradi nastalih razmer dosegel izostal. Vabimo že zdaj vsa bratska ljubljanska in okoliška društva, kakor tudi vse prijatelje, da ta dan pohitijo v prijazno štepanjo vas. (—)

Iz življenja na Ježeli

Bled. Zvočni kino bo predvaja danes popoldne in zvečer koloriran velfilm »Desperado«. V primeru lepega vremena odpade popoldnaska predstava zaradi tombole Sokola. (—)
Zašg. Gasilska četa je julija ustanovila samarijanski odtsek. S tem si je naložila veliko dolžnost, pomagati svojemu bližnjemu ne samo ob požarih, temveč tudi ob hudih nesrečah. Za vse to pa si mora odtsek nabaviti potreben material (obveze, nosila, zdravila). Ker četa nima denarja, je sklenil odtsek uprizoriti v nedeljo 26. t. m. ob 20. na vrtu Šherlove gostilne poleg gasilskega doma narodno igro »Miklovo Zabob«. Ker je ves čisti dobiček namenjen za samarijanske potrebe, naj se občinstvo prireditve udeleži v čim večjem številu!

Na cvetju poslano

Izvirna čedna komedija

Zapleteni dogodki se sučejo okoli brezposelnega doktorja, hčerke bogate trgovke z zelenjavo in nesolodnega bankirja. — V glavnih vlogah nastopajo Lida Baarova, M. Tauberova, Jiri Plachy, Karel Šlegl itd. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Biagajna odprta ob 11.—12. in od 14. ure dalje. KINO UNION — Tel. 22-21

radi moče trpe tudi drugi poljski pridelki. Kopalški gostje, ki jih je še zmerom zelo mnogo, se dolgočasijo, ker ne morejo na izlete. Nastalo je tako hladno vreme, da se vse zavija v površnike.

Šolstvo
4— Vpisovanje v strokovno nadaljevalno šolo občine Trbovelj bo v nedeljo 1. septembra od 8. ure dalje. Pri vpisu je treba predložiti zadnje izpričevalo in učno pogodbo. Pouk se začne v ponedeljek 2. septembra ob 17. uri.
4— Vpisovanje v drž. meščansko šolo v Trbovljah bo v ponedeljek 2. septembra in turek 3. septembra, vsakokrat od 8. do 12. ure. Starsi si naj pravočasno priskrbe davčna potrdila, ki jih rudniški namestenci, odnosno upokojeenci, dobe pri rudniku, odnosno bratovski skladiščni. Podrobna navodila dobite na oglasni deski v šolski veži in pa v letnih izveščjih, ki so jih prejeli vsi učenci meščanske šole. Upraviteljstvo.
5— Ravateljstvo šole Glasbene Matice opozarja, da je šola namenjena tudi ljubljanskim gojencem. Vsa leta po prevratu ima šola precejšnje število gojencev, ki stanujejo izven Ljubljane in redno posejajo pouk na šoli. Redni poset jim v veliki meri omogočajo tudi ugodnosti, ki jih uživajo redni gojenci šole Glasbene Matice pri železniški upravi (znižani vozni listki). Prav tako opozarjamo, da prejemajo stariši, ki so državni ali samoupravni namestenci, za svoje otroke, če obiskujejo zavod, družinske doklade. Vpisovanje v šolo Glasbene Matice o. d. 2. do 5. septembra od 9. do 12. in od 15. do 17. ure v pisarni Glasbene Matice, Vegova ulica 7/L. (—)

F. T. Karmah v Ljubljani

Ekspertimentalni psihografotog F. T. Karmah je postal v kratkem času znan širom sveta. Analize tega sposobnega Slovence so žele v največjih mestih našega kontinenta odkritja priznanja. Karmah je pred kratkim izdal tudi knjigo: »Grafologija«, katera nas seznanja s tako malo raziskanimi in skritimi problemi človeškega življenja. G. F. Karmah se bo zadržal samo kratak čas v Ljubljani v hotelu »Socac«, kjer bo sprejemal stranke in jim izdeloval analize rokopisa in roka. (—)

Ekspertimentalni psihografotog F. T. Karmah je postal v kratkem času znan širom sveta. Analize tega sposobnega Slovence so žele v največjih mestih našega kontinenta odkritja priznanja. Karmah je pred kratkim izdal tudi knjigo: »Grafologija«, katera nas seznanja s tako malo raziskanimi in skritimi problemi človeškega življenja. G. F. Karmah se bo zadržal samo kratak čas v Ljubljani v hotelu »Socac«, kjer bo sprejemal stranke in jim izdeloval analize rokopisa in roka. (—)

Ekspertimentalni psihografotog F. T. Karmah je postal v kratkem času znan širom sveta. Analize tega sposobnega Slovence so žele v največjih mestih našega kontinenta odkritja priznanja. Karmah je pred kratkim izdal tudi knjigo: »Grafologija«, katera nas seznanja s tako malo raziskanimi in skritimi problemi človeškega življenja. G. F. Karmah se bo zadržal samo kratak čas v Ljubljani v hotelu »Socac«, kjer bo sprejemal stranke in jim izdeloval analize rokopisa in roka. (—)

F. T. Karmah v Ljubljani

Ekspertimentalni psihografotog F. T. Karmah je postal v kratkem času znan širom sveta. Analize tega sposobnega Slovence so žele v največjih mestih našega kontinenta odkritja priznanja. Karmah je pred kratkim izdal tudi knjigo: »Grafologija«, katera nas seznanja s tako malo raziskanimi in skritimi problemi človeškega življenja. G. F. Karmah se bo zadržal samo kratak čas v Ljubljani v hotelu »Socac«, kjer bo sprejemal stranke in jim izdeloval analize rokopisa in roka. (—)

Ekspertimentalni psihografotog F. T. Karmah je postal v kratkem času znan širom sveta. Analize tega sposobnega Slovence so žele v največjih mestih našega kontinenta odkritja priznanja. Karmah je pred kratkim izdal tudi knjigo: »Grafologija«, katera nas seznanja s tako malo raziskanimi in skritimi problemi človeškega življenja. G. F. Karmah se bo zadržal samo kratak čas v Ljubljani v hotelu »Socac«, kjer bo sprejemal stranke in jim izdeloval analize rokopisa in roka. (—)

V vseh paviljonih beograjskega sejmišča se bo vršil

BEOGRAJSKI JESENSKI VZORČNI SEJEM

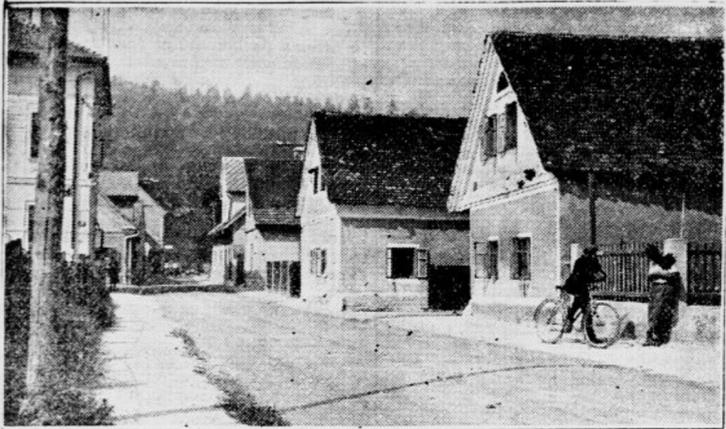
od 7. do 16. septembra 1940. leta

Na sejmu bodo zastopane vse stroke: tekstil, usnje, papir, pohištvo, glasbeni instrumenti, kovina, stroji, motorji, aparati, elektrotehnika, optika, radio, poljedeljski stroji, stavarstvo, kemlja, steklo, porcelan, galanterija, prehrana, alkoholne pijače, knjiga, propaganda in reklama.

POPUSTI 50% NA ŽELEZNICAH IN BRODOVIH.

Pri odhodu treba kupiti celo karto z žoltim blanketom za znižano vožnjo, ki je potrjen na sejmišču in daje pravico za povratek z isto karto, ki jo je treba shraniti!

Komarjevo v Šiški

V naši prijazni Šiški je poleg Celovske in Vodnikove ceste vsekakor ena najbolj živahnih in prometnih Jernejeva cesta. Vsako leto na nedeljo po svetem Jerneju zaplapolajo na tej ulici zastave, saj zapraznujejo Šiškarji svoje žegnanje, svojo Jernejevo ali komarjevo nedeljo.

Zg. Šiška in Koseze imajo muho. Dravljje žabo, a Sp. Šiška svojega komarja. Žegnanjske nedelje se vrste druga za drugo. Vsekakor pa Šiškarji najbolj praznujejo svojega komarja, ki je tudi najbolj tradicionalen. Na to nedeljo ne pozabi nikoli tudi Ljubljana in vsi Ljubljanci, ki se jim hoče za-

bave, se napotijo tedaj v Šiško na rajanje in ples. Okoli mogočne šišenske lipe pod staro cerkvijo se pa gneto stojnice dalje proti Ljubljani, kjer ljudje kupujejo spominke in slaščice.

Najstarejša gostilna v Šiški je »Pri raci«. Leto za letom so se tam zbirali starejši fantje že v četrtek pred komarjevo. Potem so odšli s harmoniko po Šiški, svirali veselo poskočnice in nabirali denar za smodnik. Vsak fant je dal goldinar. Pridružili so se jim tudi novopečeni fantje, ki so bili že dorasli in so upali, da bodo sprejeti v fantovsko družbo in kršćeni, kajti šele potem

so smeli k dekletom vasovat in šepetati svoje zaljubljene verzje.

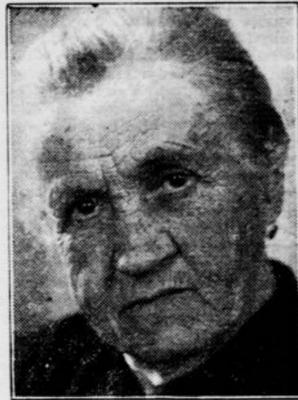
V soboto pred žegnanjem so postavili mladeniči pred staro cerkvijo mlaje in jih okrasili s spleti. V nedeljo se je pa pričelo pravo žegnanje. Vsa fantje so se popoldne zbrali »Pri raci«, kjer so zapili denar, ki jim je ostal od smodnika, saj so že dopoldne med mašo veselo streljali na griču nad Šiško, tam, kjer je zdaj naš slavni Bellevue. Streljali so s topičem leto za letom, a pred kakimi 15 leti jim je oblast to veselje prepovedala, ker so bili pri streljanju preveč navdušeni in sta se pri tem dva fanta hudo poškodovala.

Popoldne so se torej mladeniči zbrali in se veselili skoraj do polnoči. Okoli polnoči pa je bil čas krsta novopečenih fantov. Najstarejši fant je poveznil nad vse skupaj veliko rešeto in je na rešeto škropil pivo, nakar so spet poptivali.

Komarjeva pa še ni bila končana. V ponedeljek so se fantje s težkim parizarjem, okrašenim z zelenjem, odpeljali še v Medno zaključit svoje praznovanje. Ustavili so se vedno v kričmi pri Polacu, kjer so pili in plesali, a vrtnili so se šele pod noč domov.

In prav po tej Jernejevi nedelji je dobila svoje ime tudi Jernejeva cesta, ki jo je pa neki hudomušnež krstili tudi za »Spetirgasos«, češ da je v tej ulici mnogo preprirov. No, na komarjevo nedeljo, ko zaplapolajo po cesti zastave in se siri med hišami ma-meči vonj po svežih krojih, je pač vse to pozabljeno. Šiškarji hite smehljajočih se obrazov na veselico proslavit svojega starega komarja, na katerega pač ne bodo nikoli pozabili. Gustav Strniša

pasvki dolni, premečen v Senoče, sta se vzela in od takrat je mlada gospa s soprogom napravila pestro, živahno razgibano potovanje po vsej nekdanji Kranjski, kakor je v tistih časih vodila kariera učitelja v borbi za delo in kruh. Ustavila sta se v Mengšu, kjer ji je soprog leta 1927. umrl, po 43 letih trdega, zvestega dela, ko je imel samo 2 leti priliko uživati zasluženi pokoj. Iz Mengša se je gospa preselila na Vič, kjer preživlja mirna leta svojega oddiha. Izmed 12 otrok, ki jih je v srečnem zakonu ro-

dila svojemu soprogu, jih živi še 6, med njimi 4 sinovi in 2 hčeri. Najstarejši Riko je učitelj na Viču, drugi, Ciril, zasebni uradnik v Mariboru, Metod trgovski zastopnik v Ljubljani, Jože železniški uradnik v Trbovljah — naša nacionalna in kulturna javnost ga pozna tudi kot zaslužnega delavca na odru trboveljskega sokolskega gledališča — Lina je soproga višjega poštnega kontrolorja v p. Ambrožiča, Anica pa soproga zdravnika dr. Slavuja v rumunskem Sibiu.

Ugledni jubilatki, vzorni materi in vzgojiteljici mladega rodu, želimo še mnogo letih, veselih let.

KOVINSKE IZDELKE

načeneje dobili če se pri tvrdki

HRIBERNIK v Šiški

zglasili!

Fric Hribernik,

kovinostiskarstvo

splošno lastno pokrovanje,

JERNEJEVA CESTA št. 2.

Telefon 46-21

5945

Pletenine

lastnega izdelka, vse močne predmete in galanterijo — vedno najcenejše v veliki izbiri pri

JURO BRIŠNIK

CELOVŠKA 56,

nasproti stare cerkve.

5914

LIVARNA KOVIN

Franc Ogrinc

LJUBLJANA JERNEJEVA št. 47

izdeluje iz najboljšega fosfornega bronu

PALICE, PUSE, LEŽAJE in GASILSKE PREDMETE

5939

STROJNO PODJETJE in TEHNIČNA PISARNA

ing. Ognjeslav Borštnar

Ljubljana-Šiška, Jernejeva c. 18, tel. 45-60

izdeluje razne stroje, strojne dele, transmisijske — železne konstrukcije, žagine in mlinske opreme

VODNE TURBINE

zatvornice itd. Montira in popravlja parne kotle. — Izvršuje načrte, proračune in ekspertize.

5938

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Izumitelj znamke - Slovenec

Zanimiva odkritja našega filatelističnega kluba

Ves kulturni svet se letos spominja očeta poštne znamke. Upeljavo poštne znamke pripisujejo Angležu Siru Rowlandu Hillu, ki naj bi bil leta 1837. predlagal poenostavitelj poštne pristojbine; kasneje, leta 1839, je baže na pobudo tiskarja Jamesa Chalmersa, Hill predlagal uporabo znamke. Mi pa vemo o očetu poštne znamke nekaj drugega.

Leta 1837 je služil pri pokrajinskem državnem knjigovodstvu v Ljubljani kot računski inžosist Lovrenc Košir, po njegovih (Koširjevi) trditvah je on leta 1835 (torej

en oddelek. V II. razredu dobimo L. Koširja (ali kakor so ga takrat pisali: »Koschier Laurentius, Carniola Selzach in I. Sectione) v prvem oddelku in tako je ostalo vse do leta 1825, ko je dovršil tudi oba humanistična razreda. Bil je prav dober učenec in je imel vsa leta šolanja v vseh razredih in predmetih prvi red.

Kam se je Košir obrnil po dovršeni gimnaziji, ni znano. Najbrž je bil v Ljubljani v zasebni službi in je šele kasneje vstopil v službo pri guberniju. Semrov navaja v svoji knjigi: »Pregledujoč šematizme, sem našel v letniku 1837 na računskega inžosista pri pokrajinskem državnem knjigovodstvu v Ljubljani na Lovrenca Koschierja v vseh letnikih do 1848. leta.

Po razburkanji dobi leta 1848 je bil Košir najbrže premečen na Dunaj, kjer ga dobimo 10 let kasneje kot namestnika držav-

nega knjigovodje. Kdaj in kje je umrl in kje živijo njegovi sorodniki, to vse bo še treba izkopati iz pozabe. Hiša, v kateri se je Košir rodil, še stoji in nosi ime novega gospodarja Fojkarja.

Letos ob stoletnici prve poštne znamke je dolžnost, da se Koširju prizna zasluga, katero si je prvi dobil s svojo idejo in neizmerno koristil celemu svetu. Menda ga ni po človeku naseljenega kraja na kulturnem svetu, kamor bi še ne bilo priromalo pismo z neznatnim lističem, s poštno znamko in duševni oče tega lističa je bil Slovenec Lovrenc Košir.

Imamo moše pa jih ne poznamo, ker smo brezbržni in brez boja prepuščamo slavo drugim. O Koširju vrši zdaj vse potrebne poizvedbe filatelistični klub Ljubljana.

Viri Schweiger-Lerchenfeld: »Das neue Buch der Weltpost«, stran 353; Ernst Kiesskalt: »Entstehung der deutschen Post«, str. 278; Fr. Šemrou: Ljubljanska pošta 1927; dr. Jos. Mal: Zgodovina slovenskega naroda; Izvestja v Narodnem muzeju; »Juventus Gymnasti academici, Labaci 1820—1825. Kobal-Marne

Zgled materske požrtvovalnosti

Ob osemdesetletnici gospe Marije Pirkmajerjeve

Danes slavi v svojem rodbinskem krogu svojo osemdesetletnico ga Marija Pirkmajerjeva, vdova po bivšem nadučitelju v Framu pri Mariboru.

Gori na prijaznem Klancu pri Dobrni so se v ljubki hišici — početnem domu sina jubilatke dr. Otmarija Pirkmajerja — zbrali sinovi in hčere ter njih obitelji pri svoji dobri mami, da ji čestitajo in dajo izraza svoje ljubezni in hvaležnosti do vrle matere.

Gospa Marija Pirkmajerjeva se je rodila 21. avgusta 1860 v Laškem kot najstarejša hči davčnega upravitelja Antona Kukoviča in Amalije iz znane rodbine Orožnov. Leta 1883 se je poročila s takratnim učiteljem Franjem Pirkmajerjem, ki je potem nad 30 let na franski šoli vzgajal mladino in posvečal svoje odlične sile napredku kraja in prebivalstva. Tu si je uredila svoje ognjišče današnja slavljenska ter z vso ljubeznijo matere vzgajala svoje otroke, ki so se

kliški meščanski šoli v Mariboru Najmlajši sin Božo je inženir kemije in je zaposlen kot obratovodja v mežinskem rudniku.

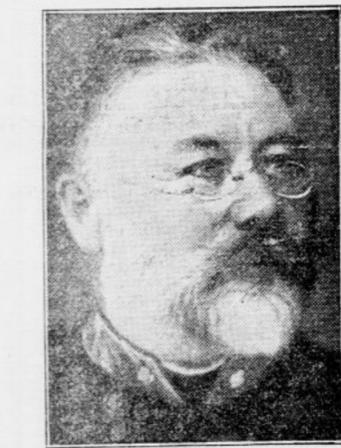
Naša jubilatka je gotovo lahko ponosna, da je odgojila tako število otrok; da ni imela ob strani toliko skrbnega moža, ki je znal delati čudeže, da je s skromno učiteljsko plačo kril potrebe gospodinjstva in šolanja otrok, bi bila gotovo omagalna, ali pa ne bi imela tako lepih uspehov. Zdi se nam skoraj nemogoče, da toliko premore materska ljubezen in očetovska požrtvovalnost. Danes, ko gleda slavljenska na nekoliko zredčeno vrsto svojih otrok in na 21 svojih vnukov in vnukinj, je davno pozabila na mnoge težave, ki so jo trle v življenju. Kakor sama pravi, jo zdaj edino to žalosti, da ne more več delati, ker ji moči pešajo in si želi edino to, da ne bi izgubila koga izmed svojih. Četudi ji je bila v življenju sreča mila ter je bilo njeno delo vsikdar blagoslovljeno, seveda ni manjkalo nesreč in tudi sicer je često trda predla. Najtežji udarec je zadel blago ženo, ko je leta 1921 umrl njen soprog, nad vse skrbni oče svojih otrok. Najgroznejše pa je delovala na ubogo mater nesrečna smrt najstarejšega sina Frana, katerega je leta 1923 ob njeni navzočnosti umoril razbojnik Caruga. Težko je vedno pogrešala v vrsti svoje dece nadebudnega Tončka in nepotolažljiva je ob spominu na izgubo sina Gabrijela.

Ko bežno obravnava osemdesetletno življenjsko dobo gospe Pirkmajerjeve, smo se naravno morali ustaviti tudi pri žalostnih dogodkih, ki so neizogibni na tako dolgi življenjski poti. Naj nam jubilatka tega ne zameri, temveč naj obuja svoje spomine v zavesti, da uživa v svojih sinovih in hčerah, vnukih in vnukinjah plačilo in zadoščenje za vse trdo in trnjevo, kar ji je bilo nasilano na življenjsko pot. Saj je s svojim vzornim delom izpolnila najslajšo dolžnost prave matere. Mi se gospe Pirkmajerjeve danes spominjamo z iskrenimi čestitkami in da opozorimo na to vzorno ženo in mater, ki naj služi za zgled slovenskim materam. Njej, naši zvesti čitateljici pa prirčno ključno: Naj Vam bo lepo še vrsto let v krogu Vaših, ki ste jim dali življenje in ki Vam hvaležno vračajo ljubezen! Domovini pa želimo še mnogo Pirkmajerjevih mamic!

80 let gospe Paternostove

V petek je ga. Jospina Paternostova v ožjem krogu svoje rodbine praznovala 80-letnico rojstva. Če pravimo: v ožjem krogu, ima ta beseda samo do neke mere pomen. Kazen štirih sinov in ene hčere je slavju prisostvovala tudi 10 vnukov in vnukinj, medtem ko je druga hčer s tremi otroki ostala odsotna, ker biva v daljnem Sibiu v Rumuniji, ki prav te dni preživlja težke zgodovinske dogodke. Hkratu s 80-letnico g. Paternostove obhaja rodbina še par razveseljivih jubilejev, ki jih je naključje nabralo na 23. avgust. 20-letnico poroke najstarejšega sina Rika, 15-letnico poroke mlajšega Metoda in pa 10. rojstni dan vnukinje Tamare.

Jubilatka se je rodila 23. avgusta leta 1860. v Senočah na Krasu, v ugledni Zelenovi rodbini. Ko je bil pokojni Hinko Paternost, do takrat učitelj v Lozicah v Vi-

še pred R. Hillom) v Ljubljani v pogovoru s nekim Angležem po imenu Galwayem, omenil sistem enostavne pisemske tarife, kar je, kakor je Košir sam pozneje zatrjeval, dalo povod Hillovi reformi. Njegovo idejo poštne znamke in tarifno reformo so Angleži uveljavljali vse do leta 1840., ko je bila reforma sprejeta in vpeljan nov poštni sistem. Ker pa je postajalo ime Rowlanda Hilla zaradi njegovega pennyjskega sistema preveč popularno in si je Hill lastil zamisel vpeljave poštne znamke, se je leta 1858, takrat kot namestnik državnega knjigovodje na Dunaju živeči Lovrenc Košir zavedel pomena in začel trdit, da je on iznajditelj poštne znamke. Na to Koširjevo trditev je saksosko finančno ministrstvo naročilo višjemu poštnemu ravnateljstvu v Lipskem, naj polzveduje o tej Koširjevi trditvi in potem poroča. Odgovor, ki ga je dobilo saksosko finančno ministrstvo, je moral biti za Koširja zelo ugoden, ker so spis, ki jih je Košir predložil višji poštni direkciji samo dokazali, da je Košir že leta 1836. poslal avstrijski vladi predlog, da odpravi pobirane pristojbine v gotovini in uvede — poštne znamke.

Tako je bilo dokazano, da se je misel po vpeljavi in uporabi poštne znamke rodila v Koširjevi glavi in da je moral Košir, če je že leta 1835. govoril o tem z Angležem Galwayem, premisljevati o znamki že davno prej. Če je Košir že leta 1836. stavljal svoje predloge o poštni reformi avstrijski vladi in ti predlogi niso bili sprejeti, ne zmanjšuje to Koširjeve zasluge, kajti on kot državni uradnik ni mogel in tudi ni smel vpeljati novih reform, kar je bilo Angležema lahko, ker sta imela v tem pogledu popolnoma proste roke. Če tedaj svet slavi, Angleža Hilla in Chalmersa, je vsekakor pravično, da ob nju postavimo očeta poštne reforme in zamislega vpeljave poštne znamke — Slovenca Lovrenca Koširja.

Nemško-saksosko finančno ministrstvo in višje poštno ravnateljstvo v Lipskem bi gotovo ne bili sprejeli in potrdili predloženih Koširjevih dokazov, če bi ti ne bili resnični. Kar nam priznavajo celo tuja, nam ne preveč naklonjena oblastva, tega ne smemo sami zavreči in zanemariti.

Lovrenc Košir se je rodil 29. julija 1804 v Spodnji Luži (škofja Loka) št. 8, od očeta Janeza in Marije rojene Kalanove. Ko je Lovrenc prišel na svet, je bilo očetu že preko 50 let. O njegovi mladosti ni nič znanega. Pred odhodom v ljubljansko gimnazijo se je Košir učil najbrže doma ali pa je imel kakakega sorodnika, ki ga je pripravljaval za vstop v gimnazijo.

Kot 15letni deček je prišel v Ljubljano leta leta 1819. vstopil v prvi razred gimnazije. Prvikrat srečamo njegovo ime v izvestju »Juventus Gymnasti academici« leta 1820. Tega leta je imel I. razred samo

vrstili v srečnem zakonu. Ob strani svojega skrbnega soproga je žrtvovala dneve in noči, da ni bilo pomanjkanja v hiši in da je bilo omogočeno šolanje številne dece. Tako sta z možem v občudovanja vrednem žrtvovanju vzgojila in spravila do kruha devet otrok.

Najstarejši sin Fran je bil diplomiran na gozdarski akademiji v Brucku ter je pozneje deloval kot šumarski nadsvetnik v Tompojevcih. Hčerka Marija je končala učiteljske ter se omožila z Jožetom Hlebčtom, sedaj višjim revidentom pri direkciji drž. železnic. Sin Miroslav se je po študiju na srednji šoli odločil za davčno službo, katero je nedavno zapustil kot višji finančni svetnik. Naslednji sin Otmari je študiral pravo ter se posvetil upravni službi, v kateri je skoraj 25 let požrtvovalno deloval in si na vidnih položajih stekel neprecenljivih zaslug za napredek naše širše in ožje domovine. Sin Gabrijel si je izbral po končani gimnaziji železniško službo ter je pred dvema letoma podlegel bolezni kot načelnik postaje Maribor-koroški kolodvor. Tonček je študiral farmacijo pa je leta 1913 umrl že v cvetu mladosti, Milko je gradbeni inženir, priznan strokovnjak za vodne in cestne zgradbe, lastnik gradbenega podjetja »Sloggrade« v Ljubljani in predsednik inženirske zbornice v Ljubljani. Hčerka Ljubica, sedaj poročena Perma, deluje kot strokovna učiteljica na šla-

SLATINO RADENSKO, ROGAŠKO in PETANJSKO

dobavi najugodnoje ROJINA IVAN, JERNEJEVA 14.

Miškec Mirko

BRUSILNICA STEKLA IN OGLEDAL

Ljubljana VII — Medvedova št. 38

TELEFON 35-75. — Brzojavni naslov: MIŠKEC, LJUBLJANA-SIŠKA.

Zrcalno steklo — Portalno steklo za izložbe — Konavno steklo (izbočne plošče) — Strojno steklo 4 do 6 mm — Ogledala v vseh velikostih in oblikah — Brušeno steklo — Steklo v medenih oklepkih — Fina ogledala

UMETNO BRIZGANJE NA STEKLO.

5943

Naša ženska stran

Angela Vode:

Učiteljica kot socialna delavka

(Iz predavanja na pedagoškem tečaju v Ljubljani)

Vsak učitelj bi moral smatrati svojo službo samo na sebi kot svoje vrste socialno delo, saj sega vedno preko njegovega prizadevanja med šolsko mladino. Poleg tega pa mora biti vsako resno delo v šoli povezano s spoznavanjem krajev, socialnih razmer. Ze dejstvo samo, da je učitelj čisto edini izobraženec v sredini, kjer živi in dela, mu stavlja posebne naloge, ki niso vezane le neposredno na njegov poklic v šoli, marveč ga kličejo med ljudstvo ter mu odpirajo oči za vse, kar se godi v njegovi neposredni okolici. Noben stan ne zahteva tako kategorično tesne povezanosti z ljudstvom kakor učiteljski. Socialna odgovornost je tista temeljna lastnost, ki mora v vsakem učitelju vzbuditi zavest, da je tudi on del ljudskega občestva, do katerega ima prav zaradi svojega položaja posebno odgovornost.

Danes mora stati učitelj sredi svojega ljudstva z odprtimi očmi, delati mora med njim in zanj. Da bo pa to mogoče, si mora biti na jasnem glede nalog in jih deliti v vsej njihovi tehtaosti: Solidarno življenje v vse dobro in slabo, kar ljudje okoli njega doživljajo, spoznavanje razmer, v katerih žive posredne družine in ves kraj, razumevanje bistvenih vzrokov gospodarskega stanja, približevanje ljudstvu z navedenimi v njegovih vsakdanjih težavah — vse to je pot do bistvenih učiteljskih nalog —

delo za kulturni in po danih razmerah gospodarski dvig kraja, kjer živi in dela. To delo pa mora vršiti na način, da bo zapustilo v kraju trajne sledi: kot podlago za nadaljnji razvoj. Vzporedno s tem konkretnim delom mora iti pa vzgoja širokih plasti v pravilnem spoznavanju vseh gibal, ki ustvarjajo razmere kraja ter njih povezanost z ostalim dogajanjem v svetu. To je gospodarsko-politična vzgoja ljudstva, ki je za resničen napredek nujno potrebna.

Svoj položaj med ljudstvom, naloge in pot do njih pa spozna le tisti učitelj, ki je zato primerno in zadostno pripravljen. Zato je nujno, da poseže po samozobrazbi, ki mora biti danes usmerjena tako, da ustreza potrebam njegovega socialnega dela med narodom. Ker dela večina učiteljev in učiteljic na vasi, je treba spoznati v prvi vrsti življenje naše vasi.

Sredina, v kateri živi in dela učiteljica, ima enake potrebe, kakršne so tam, kjer dela tudi njen sotovariš. Otroci, ki jih poučuje ona, bodo morali v isto življenje, v isto borbo, kakor oni ki jih vzgaja možki. Torej morata biti izobrazba in delo enaka pri obeh le da mora biti učiteljica pripravljena še na posebne naloge, ki jih vrši kot ženska med ženskami.

Tudi učiteljica se mora zavedati, da je danes delo v gospodarsko in socialno smertista osnova, ki more resnično zbliztati učitelja z ljudstvom in ki more utrditi podlago za vse ostalo kulturno delo.

skim, s tem, da ga ne ponižujejo in v njem ne zbude občutka manj vrednosti.

Zgodovina kruha

V vrtovih Via Casa Vecchia v Rimu se nahaja palača v kateri imajo zbranih ok. 2.000 primerkov kruha iz vseh delov sveta in iz vseh stoletij. Da bi se kruh ohranil v prvotnem stanju so ga v laboratoriju »balzamirali«.

V tej palači je zanimiv zlasti oddelek o zgodovini kruha, ki je obnem tudi kulturna zgodovina posameznega naroda. Tako so v časih pred Kristusom pekli kruh brez kvasa. Toda že 28. stoletij pred Kristusom so pekli Kitajci kruh, kakršnega mi danes jemo. Stari Egipčani so pekli prav tak kruh. Od njih so se ga naučili peči Grki in preko njih Rimljani, ki so poznali preje kruh le kot nekako kašnat zmes iz pšeničnega zrna v obliki kolača. Od časa, ko so stari Egipčani mesili kruh z nogami, do danes, ko ga mesimo s stroji se je marsikaj izpremenilo. Več je ostalo — kruh.

Minka Govekarjeva: Konserviranje

Tiskovna založba v Mariboru je izdala knjigo znane pisateljice Minke Govekarjeve »Konserviranje« (224 strani velike 8°). Knjiga, ki uči gospodinjke, kako je treba ohranjati živila, je prav posebno aktualna v teh dneh, na pragu jeseni in v bližnji zime, ki utegneta pokazati vso trdoto sedanjih nemirnih in negotovih časov. Gospodinjke se morajo, pravi avtorica, za vsak primer zavarovati pred najhujšim sovražkom — gladom. To pomeni: pripraviti si morajo zalogo živil. In za tako pripravo je posebno važno kako se ohranjajo živila.

»Pričujoča knjiga ima namen, da poda našim ženam pregledna navodila o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in vseh povrtnin. Pouči jih nadalje o vzrokih, ki izzivajo plesen, gnilobo in druge okvare živil; kako zaščititi izprženje produktov, ter kje in kako naj jih hranimo, da ostanajo do zadnjega vedno enako dobri in nepoškodovani. Poda jim končno pouk, kako je mogoče za daljšo dobo uspešno konservirati mleko, jajca, meso, ribe in še nekatera druga živila.«

Tako označuje avtorica namen svoje knjige v uvodu, ki ima značilni naslov: »Gospodinjke, bodite pripravljene! Temu praktičnemu namenu je posvečena vsa knjiga, ki je prav pregledna, spisana v dobrem domačem jeziku in sestavljena iz mnogih koristnih, v vsakem gospodinjstvu uporabnih receptov.«

Zimska povrtnina

Zimsko solato pustimo na mestu ter jo spomlad okoplamo in razredčimo koder je pregošta. Lahko jo pa tudi že v jeseni presadimo na posebno gredo, ki pa ta čas ne sme biti prevelika, ker sicer težje prenese zimo. Zato bomo vsekakor pogodili, če jo sejemo v presledku dvakrat, kakor kapus in ohrovt. Presajamo jo pa tudi prezimljivo spomladi. Zimsko solata doraste v naslednji pomladi, mnogo prej, kakor najzgodnejše sorte, ki jih sejemo spomlad bodisi na prosto ali pod okna v toplo gredo.

Zimsko spinačo in motovilce nabramo za prehrano od pozne jeseni do pomladi z izpodrezavanjem korenin, koder je setev na gredi večja in gostejša. S takim redčenjem pospešimo rast ostalih manjših rastlin. Greda spinače donaja večji pridelek, če jo redčimo, kakor če bi ji rezali samo liste. Z odstranitvijo listov rastline pešajo, ker so, kakor pravijo, motene v presnavljanju hrane. Pri nabiranju poletne spinače, ki jo sejemo spomladi, je prav, če zanjemo samo liste, ker ta itak kmalu odžene v cvet.

Pri izbiri semena navedene zimske povrtnine volimo take sorte, ki so najodpornejše proti mrazu, pri zelju in ohrovtu se oziramo pa tudi na zgodnost. Take sorte bi bile za zelje: erfurtsko in ivanjsko; ohrovt: ulmski in ivanjski; spinača: eskimo; solata: nansen, motovilce, helandski in domači.

Na kmetijah bi lahko v veliki meri pridelovali navedene vrste povrtnine in tudi na majhnem družinskem vrtu se najde prostor vsaj za nekaj glav zelja ter nekoliko spinače, solate in motovilca, kar je spomladi za prehrano, posebno pa za zdravje neobhodno potrebno. Ko se izkoplje pozni krompir in jnjih, ki mnogokje leže čez zimo prazne, se spridom poseže zlasti spinačo in motovilce.

Spomladi, ko se to pobere, se pa obdela za koruzo ali kak drugi pridelek. Prav tako se lahko vsaj del take njive porabi za zimsko zelje, ohrovt in solato. Posebno ugodno je to v zavetnih legah v Bell Krajini in na Dolenjskem sploh, da bi že enkrat nehala donajanje te zelenjave iz Ljubljane, temveč obratno od tam v Ljubljano, da bi kmetje razen pribitjska v hranil kovali tudi denarce iz te povrtnine.

krat nehala donajanje te zelenjave iz Ljubljane, temveč obratno od tam v Ljubljano, da bi kmetje razen pribitjska v hranil kovali tudi denarce iz te povrtnine.

J. Strekelj

Za jesen doma pletene jopice

Kmalu bodo tu — tisti dolgi jesenski večeri, ki jih tako rade presedite doma ob lepi knjigi ali pa z mehkim, volnenim pletenjem v roki. Nemara ste si že kupile volno za toplo jopico z dolgimi rokavi in sedaj premišljuje, kako bi jo spletle, da bi se vam kar najlepše podala.

Svetujemo vam, da se odločite za jopico, ki jo zaradi njene »klasične« oblike lahko oblečete tudi na cesto in z njo kdaj pa kdaj nadomestite jopico svojega kostuma. Takšna jopica ima moderne, kratke reverje, praktične, strikotine žepe in majhen prsi žepček. V ramesih jo lahko nekoliko podložite, da bo imela bolj elegantno obliko.

Predno pričnete pletiti, je potreba, da si narišete in izrežete iz papirja točen kroj, ki naj sproti polgate pletene dele in ki po njem snemate in dodajate število petelj. Na naši skici najdete načrt takšnega kroja, ki velja za srednjo postavno. Številke na posameznih črtah pomenijo točno dolžino v centimetrih. Primerjajte jih z merami svoje postave! Po potrebi lahko dodate ali odzavemte nekaj centimetrov, računajte pa s tem, da je pletena jopica raztegljiva in da se bo prilagodila vsi postavi najbrže tudi tedaj, če jo izdelate ponaših merah, kar bo za vas kajpada lažje. To velja seveda le v slučaju, da ne gre za prevelike razlike.

Za jopico na naši skici potrebujete približno 12 štrn srednje debele volne po 50 gramov komad. Jopico boste pletle z iglami št. 3 ali št. 3 1/2, le za gladko progvo v višini pasu, ki je na načrtu označena s širino 4 centimetrov, se boste poslužile tanjših igel — in sicer zato, da bi bila jopica v pasu bolj stisnjena v dveti.

Jopico si zamišljamo pleteno v posebnem, prekrizanem šivu, ki vam ga tukaj podajamo; na lihem številu petelj pletemo vselej leve na leve in desne na desne in sicer v prvi vrsti tako, da pletemo prvo petljo navadno, odslej pa v sledečem vrstnem redu: 1. petljo na levi igli ne pletemo, temveč šele naslednjo v katero pa zabodemo desno iglo od zadaj. Te petlje zaenkrat ne snememo z igle, ker sedaj pletemo prvo,

izpuščeno petljo in sicer normalno, to je od spredaj. Obe tako prekrizano pleteni petlji sedaj šele izpustimo in pleteno na isti način vso vrsto do kraja. V drugi vrsti, ki jo pletemo levo, takisto najprej navadno izpletemo prvo petljo, naslednje pa: desno iglo položimo pred petlje leve igle in pletemo najprej drugo petljo in jo pustimo na igli, potem pa pletemo petljo, ki smo jo izpustile in sedaj šele snemamo obe petlji. Te dve vrsti stalno ponavljamo, vsako vrsto pa pričnemo z 1 navadno pleteno petljo. Vsa jopica je tako pletena, samo robove pletemo v izmeničnem šivu, to je: prvo vrsto pletemo 1 petljo levo, 1 petljo desno, drugo vrsto pa tako, da nad levo petljo pletemo desno in nad desno levo.

Gotove dele raztegnemo, priprnemo z buckami na kroj in jih tako tudi prelikamo in sicer skozi vlažno krpo, da obdrže potem obliko. Robove zavijemo na notranjo stran in jih prešijemo s šivalnim strojem, da ostanje trdni. Potem na levi strani sešijemo vse dele skupaj, podložimo ramesa in opremimo jopico z lepimi usnenimi gumbi in barvi volne. Tudi robove na žepih prešijemo s strojem.

Karirasta jopica k jesenski obleki

K enobarvni jesenski obleki si lahko omlitimo čedno karirasto jopico, ki jo nosimo kar odprto in ohlapno krojeno. Jopica ima dva velika, v polkrogih izrezana žepa.

Razglabljanja ob pričetku šolskega leta

Pred začetkom šolskega leta smo. Morda imamo v hiši otroka, ki ga bomo prvič poslali v šolo. Vstop v šolo pomeni za otroka prekinitev doseganjih navad in doseganja načina življenja. Za otroka, ki stopa prvič v šolo, pomeni to vstop v novi svet, v novo sredino, njemu popolnoma neznan. Dostoj nas je skrbelo le otrokovo zdravje, zdaj pa nastajajo nove skrbi — šolske skrbi. Otroci so prišli v stik z otroci, ki so imeli morda povsem drugačno vzgojo, drugačne zdravstvene razmere, druge navade. V skupnem življenju v šoli bodo prevzemali drug od drugega dobre in slabe navade, lastnosti. Prav tako pa tudi vse nalezljive bolezni.

Na otrokovo zdravje v šoli bo pa najbolj vplivalo higiensko stanje šolskega posloja. Šolska higiena bi morala zavzemati prvo mesto v splošni in socialni higieni. Tisoče otrok živi in dela vsako leto v šolah. Ali imamo zadostno število šol in ali te, ki jih imamo, ustrezajo higienskim predpisom? Prvi pogoj šolske higiene je higiensko poslopje. V razredu ne bi smelo biti več kakor 30 do 35 učencev. V šolskem posloju mora biti dovolj prostorov in učilnic s potrebno kubaturo. Dovolj dnevne svetlobe, dobra ventilacija, higienska kurjava pozimi, dovolj vode, prostrano, s peškom posuto in z drevjem zasajeno dvorišče, prostori za umivanje in tuš, telovadnica, terasa za sončenje — to je vse, kar mora imeti higiensko urejena šola. Načrte za šolska poslopja morajo izdelati skupno arhitekt, higieničar, otroški zdravnik, vzgojitelj in učitelj.

V naših šolah se običajno vse premalo goji telovadba. Otroku so v teh letih potrebne telesne vaje, kretanje, fizično uestvovanje, šport. Seveda vse to v zmernih obliki, brez pretiravanja. Telesne vaje jača organizem, da postane odpornjši napram boleznim. Vendar vsak šport ni za vsakega otroka. Tu mora imeti besedo zdravnik. Cilj športa mora biti edinole zboljšanje telesnega razvoja in zdravja, nikdar pa ne borba za rekord. Najbolj je otrokom koristen šport na svežem zraku. Plavanje, veslanje, tenis in vsi zimski športi. Kolo ni priporočljivo za mlajše šooloobvezne otroke.

V pouku bi morda morali posvečati več pozornosti higieni, tudi v osnovnih šolah. Ona bi morala seznaniti učence z najvažnejšimi, osnovnimi principi javne, individualne, socialne in seksualne higiene.

Posebno pozornost bi morali posvečati nadalje manj nadarjenim otrokom in prijatelji zanje posebne tečaje in razrede. Za slabo in tuberkulozno deca so neprecenljive vrednosti šole na prostem, na polju ali v gozdu. Te šole so potrebne posebno za otroke iz večjih mest. Tam, kjer ni stalnega zdravniškega nadzora, se je nemogoče boriti proti različnim infekcijskim boleznim. Strogemu zdravniškemu pregledu

pa bi morali biti podvrženi tudi vsi učitelji in šolski sluge. V šolah s stalnim zdravniškim nadzorom se lahko prepreči mnoge bolezni, tako kratkovidnost, malokrvnost, črevesni paraziti in začetna tuberkulozna infekcija. V tem oziru so veliko doprinele v mestih šolske poliklinike. Zeleti je, da bi bilo tako tudi po vaseh, kjer je zdravniški pregled otrok še bolj potreben. Veliko koristijo tudi šolske kuhinje. Otroci potrebujejo zadostno in zdravo hrano, ki je vreden predpogoj dobrega zdravja.

To so vprašanja, nad katerimi se moramo zamisliti posebno zdaj, ko se šolsko leto približuje.

Ivo Peruzzi:

Namesto čestitke

šentivškemu cvetu
Sem bral in bral... Dejal: No, opravljanje o starosti se žen ne govori...
Da križev šest imaš, komu se zdi?
A Manica se še poživlža nanje.

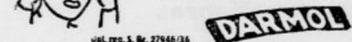
Ti si deklé še vsa in kaj bi drugo!
Kdo brez klobuka v vihrji zli stoji?
Kdo po otroško z deca govori?
Kdo še od mladih dela za — ustlugo?

Iz naših polj je Tvoja setev mlada,
pogled Ti jasen je in čvrst korak,
saj z ljudstvom dviga se srce, Ti pada.

Povit je šopek samotarke v trak,
ta trak je večno zelenča nada —
brez mož rodiš nam pesmi! Sad sladak!

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odvajanje in zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Po ženskem svetu

Ze od 1. 1930 predavajo na univerzi v Washingtonu o vprašanjih ki se pojavijo v zakonu. Ta predavanja poslušajo z velikim zanimanjem ne samo ženske, marveč tudi možki. Število poslušalcev je vsako leto večje, kar priča, da se zavedajo resnosti problemov, ki nastanejo v zakonu med možem in ženo. Dočim se prvo leto, ko so uvedli ta predavanja na univerzi imeli komaj 14 poslušalcev, jih imajo danes preko 140. —

V Nemčiji so pravkar odredili, da morajo učitelji in vzgojniki sploh, storiti vse, da izenačijo nezakonskega otroka z zakon-

Milada Veselá:

Večer se šele pričinja

»Spet na naslov, kakor običajno?«
Kupec je pokimal in se nasmehnil, ko je zagledal prekrasni šopek orhidej.
»Naj jih oddam ob sedmih?«
»Da, prosim, ne pozabite: najkasneje ob sedmih zvečer.«

Cvetličarnar se je globoko poklonil, spremil kupca do vrat, in ko jih je za njim zaprl, je skušal prešteti, koliko šopkov je v zadnjih dveh mescih že poslal na naslov gospe Betanerjeve. No, orhideje so za tako lepotico res najprimernejše. Ubogi doktor Betaner jih tako ne vidi. Ločena gospa in gospod direktor, poročen, oče dveh ljubkih fantov — cvetličarnar je prenehal in se skoraj preplašeno ozrl, kakor bi se bal, da bi mogel kdo uginiti ali slišati njegove misli. Sicer pa — pameten trgovec postreže svojemu kupcu, pazljivo izpolni njegove želje, je hvaležen, ker mu kupec zaupa in se ne briga zato, če kdo ljubi orhideje in druge stvari.

Direktor je šel počasi ob obrežju. Charlotta ima danes rojstni dan. Morda jo bo darilo malo potolažilo — v zadnjem času je bila zelo razdražena. Kako je jokala, ko je zadnjič šel od nje. Noče skrivati svoje ljubezni, sramuje se, ker jo mora tajiti, ker se zaenkrat še ne more pokazati z njo v javnosti in jo pokazati celemu svetu: pogledite, ta prekrasna žena je moja, moja žena. In kakor vselej, kadar se je zavedel, da morata s Charlotto počakati, dokler se ne loči s svojo prvo ženo, ga je obsel neprijeten občutek: nekako tako kakor očitek, čeprav si tega ni bil priznal.

Gotovo, Marija je ljubezniva. Vedno je bila dobra žena in je mati njegovih deč-

kov, njegovih dveh zlatih dečkov Škoda, da je ostala ista Marija kot pred leti, morda še skromnejša kakor je bila kot dekle. Res, prav nič ne more za to, če ne more biti taka, kakor si ljudje predstavljajo direktorjevo ženo. Ne, da bi se ne znala obnašati, ostala je le tako preprosta in enostavna, kakor je bila takrat, ko je bil še neznan uradniček Ne, da bi ne bila pri ljudeh priljubljena, nasprotno — očitali so ji le, da ni znala obrirati ljudi in da je bila vedno predostojna. Iz njenih ust ni nikoli prišla žal beseda. In to prav zato, ker je bila dama. Ker pozna vse njene dobre lastnosti, je noče raniti z ločitvijo. Ima najboljši namen ločiti se z njo kakor prijatelji. Se več, za vedno si morata ostati najboljša prijatelja. Vprašanje glede otrok morata pametno rešiti. Na vsak način ostaneta pri njej. Marija je odlična mati. On jo bo, kar se da, pogosto videl.

To vesa Charlotta uvideti in še nekaj časa potrpeti. In ona bo to gotovo uvidela, saj je Charlotta čustvena ženska. Je mnogo živahnjša in bolj temperamentna kakor Marija, zato je bila skoraj besna, ko je zadnjič odšel.

Tik pred sedmo uro je zazvonil vajenec iz cvetličarne in služkinja je prevzela šopek.

»Prosimo, za milostivo gospo, od gospe da direktorja.«

Charlotta se je vsa vesela okrenila. Tudi danes? Danes je njen rojstni dan. Toda, zadnjič je Jan tako odšel, da bi se že spodobilo, da bi se potrudil razveseliti jo z lepim darilom. Skozi glavo ji je šinila predstava o briljantni zapestnici, katero mu je

dvakrat kar tako mimogrede omenila. Naglo je razvil papir v katerega so bile zavite orhideje, ter nestrno razgrla ovitek nriložnega pisma.

»Obilo sreče, moja draga!« je bilo napisano na vizitki. To je vse? Orhideje in pismo z vočilom? Kakšna pozornost in sentimentalnost! Naglo je odinila šopek.

»Odnosite šopek hitro!« je rekla služkinji. »Niti videti ga ne maram, te večne orhideje. Odnosite ga in gucite me tako bedasto.«

Jan je imel ključ od vrtnih vrat, da bi mu ne bilo treba čakati in bi lahko prišel, kadar bi se mu zahočelo. Vstopil je in ker ni nikogar srečal, je odložil klobuk in v ruke in čepi v prvo sobo. Bila je prazna. Skozi priprta vrata pa je slišal pri telefonu Charlotta:

»Da, dragec. Na vsak način danes.«

Aha, sestra jo je poklicala. Neprijetno je poslušati razgovor, če dotični ne ve, da poslušas. In čeprav telefonira samo sestri. Zato je šel dalje in se nasmehnil Charlotti. Priklonil se je ji, prosil za dovoljenje in sedel. Za trenutek mu je šinila skozi možgane Marijina rečoba. Skozi priprta vrata je videl, da si Charlotta še ni pripela orhideje. Pozorno jo je pogledal, toda ona se ni niti nasmehnila. Ji morda sestra telefonira kaj neprijetnega?

»Da dragi. Danes zvečer, nekako čez pol ure — Nekam na večerjo nekam, kjer je veselo. Malo bi plesali. Na svidenje, dragec.«

bila je ljubezniva — malo prelubezniva, ko ga je pozdravila:

»Dobro večer. Pravkar sem vam hotela telefonirati. Zal mi je, da ste prišli zaman. Sem že oddana za današnji večer.«

»Jaz sem — slišal.«

»Da, takoj odidem. Ne boste se jezili, ne? Da ne pozabim, hvala vam za ljubeznivo pozornost, zelo ste me razveselili.«

Skušal je doumeti vse to, kar je pravkar slišal, ko je že nadaljevala:

»Tudi vi bi si dane zvečer lahko kam ven, ko ste že tako oblečeni. Morda bi šla vaša soproga rada z vami? Končno, večer se je šele pričel.«

Kaj pravijo? Zakaj ga zasmehuje? V njenem ljubeznivem glasu je zloba — toda, za boga, zakaj? In pri tem ji v somraku, ki je vladal v sobi niti v obraz ne vidi. Vstal je in prižgal luč prav v trenutku, ko so se odprla vrata in je prišla njena služkinja.

»Milostiva, milostiva — prosim, okoli rož, ki mi jih je gospa poklonila...«

Todaj je opazila v sobi gospe direktorja in v gru ji je zastala beseda.

»Da, milostiva,« je direktor nadaljeval besede služkinje, »okoli rož je bila ovita tale briljantna zapestnica. Dajte mi jo, Anečka. Hvala, lahko greste.«

Dekle je izginilo za vrati v žep smokin- ga pa je, spremeljana z vdihom, izginila izskreča se briljantna zapestnica. V sobi je bila tišina. Charlotta ni vedela, kaj naj stori. Zaman je iskala, da bi našla kak primeren izgovor. Ko ga ni našla, se mu je samoučarjuče nasmehnila. Gospodu direktorju se je spričlo tega skoraj obrnil zlovec in zaželel si je, da bi čim prej prišel ven na čisti zrak.

»Charlotta, mislim, no... prosim, ne trudite se,« se mu je nenadoma vrnil dar go-

vora. Ko jo je videl, da se mu približuje, neverjetno hitro pomirjena in pripravljena, da bi mu pokazala in se mu zlagala.

»Prosimo vas, raje ne recite nič. To bo boljše. In mislim, da ste imeli prav,« in pri tem je skušal prikriti svoj smehljaj, a »moji ženi bo po dolgem času gotovo ljubilo, da bo danes šla lahko nekam ven.«

Cvetličarnar je imel že zaprto trgovino. Obstal je pred razsvetljeno izložbo in zamisljeno in smehljaje gledal cvet orhideje, ki je stala v ljubki vazi. Lepa je, zelo lepa. Odslej jih cvetličarnar najbrže ne bo več toliko prodal.

Počasi je šel proti domu s klobukom v roki. Hladni večerni zrak mu je prijeto hladil razbeljeno čelo. Na vogalu ulice, kjer je stanoval, je stala ženica s košarjo v roki. Glej, saj prodaja nageljne! Neopazne, vonjajoče šopke. Kupil jih je toliko, da je Marija, vsa zadržljiva, razširila roke.

»Da bi kam šla? Rada, zelo rada. Takoj se preoblečem, samo nageljne dam še prej v vodo.«

Gledal je njene prste, ki so mehko narnavali nageljne.

»Si priprave šopek?«

»Raje ne, potem bi hitreje ovenela.«

»Ne, le pripravi si — dovolj, da ti jaz priprnem.«

Pogledala ga je, in niti z besedo ni omenila, da jo preseneča. Samo nasmehnila se mu je.

»Hvala. Prekrasne so, Jenda.«

Marija se je znala čudovito smehljati. Poznal je njen smehljaj. Samo oči so jo izdale. Naglo jo je poljubil na usta, da bi ji pomagal prikriti izdajalski, mokri lesk njenih oči.

Britanski imperij

Velikost ozemlja in število na njem živečih ljudstev — Angleški otok v Evropi je po površini manjši od Jugoslavije, ves imperij pa je 140 krat večji

V sedanji vojni, ki se odigrava po eni strani med Anglijo, po drugi pa med Nemčijo in Italijo, gre za bitki ali nebiti velikih držav in njihovih ljudstev. Po porazu Francije je ostala na bojišču sama Anglija s svojim imperijem, to se pravi s kolonijami in dominijoni,

z nekimi ostanki poljske vojske ter protovoljskimi oddelki drugih narodnosti.

V sedanji vojni je na tehtnici mnogo posesti Velike Britanije, kajti Italija zahteva Malto, Britsko Somalijo in še neke druge kolonije, Nemčija hoče dobiti nazaj kolonije, ki so ji bile vzete po svetovni vojni, Španija bi rada Gibraltar, Amerika Falklandske otoke, Japonska pa Hongkong in južni del polotoka Malake s strategično važno bazo Singapuruom.

Če vzamemo vse našete činitele, moramo priti do zaključka, da v sedanjem sporu gre res

za kožo Velike Britanije kajti če izgubi vojno, pojde velik del njene kolonialne posesti po vodi in bogastvo Angležev se bo skrčilo kakor suha goba.

Pod imenom Britanski imperij razumemo dežele, ki so podvržene vladarju Anglije, ki živi v Londonu, glavnem mestu te države. Britanski imperij je sestavljen iz petih neodvisnih držav, tako zvanih »dominionov«, ki so: Irska, Kanada, Južna Afrika, Avstralija in Nova Zelandija. Tudi Indija si prizadeva, da bi postala sestavni del britanskega imperija v podobi domini-

ona, vendar doslej glede tega še ni padla odločitev, katero Angleži odlagajo na čas po vojni. K tem dominijonom pa moramo prišteti še protektorate

kolonije in mandatna področja.

Velika Britanija v Evropi obsega Anglijo, Škotsko, Walesom, Ulstrom na Severnem Irskem ter otok Man ter Kanalsko ali Normansko otočje. Med temi uživajo nekateri deli posebno avtonomijo. Anglija v ožjem pomenu besede je po površini manjša od Jugoslavije, kajti naša država ima 248.665 četvornih km površine, Anglija pa samo 246.000 kv. km. Zato pa je Velika Britanija

gosteje obljudena ter ima 46 milijonov prebivalcev.

Dominijoni, protektorati, kolonije in mandatna ozemlja, ki so v sestavi Velike Britanije, pa so ogromna po svoji razsežnosti. Imajo namreč okoli 35 milijonov četvornih km površine in v njih živi nad 450 milijonov ljudi. Ta ogromni organizem je torej 140krat večji od Jugoslavije. Če vzamemo, da živi na svetu 1900 milijonov ljudi, moramo reči, da je

četrtina zemeljske oble pod britansko vladavino.

Britanski imperij v Evropi z Irsko, Malto in Gibraltarjem ima skupno okoli 50 milijonov prebivalcev. V Aziji ima Anglija sledeča ozemlja:

Indijo, Ceylon, Aden, Ciper, Malako, Birmo, del otoka Bornea, Hongkong ter mandatna ozemlja Palestino in Irak, v cellem 6.600.000 četvornih km s

350 milijoni prebivalcev.

Angleška posestva v Afriki so: Kenja, Uganda, Zanzibar, Mauritius, Niassa, Somalija (zdaj v italijanski vojaški posesti), Rodezija, Nigerija, Gambia, Sierra Leone, Sudan, dominion Južnoafriška unija ter kot mandatna področja bivša nemška posest na vzhodu in jugozapadu črnega kontinenta. To področje je veliko kakšnih 10 milijonov kvadratnih km ter ima

nad 60 milijonov prebivalcev.

V Ameriki ima Anglija: dominion Kanado, Bermude, Honduras, Barbados, Bahamsko otočje, Jamaico, Trinidad, Guyano in še nekatere otoke. Ta del imperija obsega nad 10 milijonov kv. km. površine, na tem ozemlju živi okrog 20 milijonov ljudi.

V Avstraliji in Oceaniji ima Anglija dominion Zelandijo, otočje Fidži, Pacifiški arhipel, Novo Gvinejo, Samoa, Mauri in Papua ter kondominij s Francijo na Novih Hebridih. To ozemlje je veliko 8 milijonov kv. km. ter ima 12 milijonov prebivalcev. Vse dežele stoje v sedanji vojni

Angliji ob strani

ter jo zalagajo z vsem potrebnim, da bi mogla odolati sovražnemu navalu, ki se iz dneva v dan stopnjuje.

Obnovljene torpedovke

Novo pomorsko orožje

V vojnih dogodkih na morju se je v zadnjem času pogostoma govorilo o malih brzih bojnih čolnih s katerimi so Nemci dosegli precejšnje uspehe. Ti brzi čolni so majhne motorne torpedovke z neznatnimi posadkami in z veliko brzi. Njih glavno orožje je sta dve cevi za torpede, ki sta trdno vdelani v srednji del ladje. Poveljnik meri na nasprotnikovo ladjo z vsem čonom, kakor se to dogaja pri podmornicah in modernih bombnikih strmoglavcih in lovskih letalih, zato so jim tudi nadeli ime »strmoglavci morja«. Razen tega razpolaga brzi čoln še s strojnico zoper letala in z metalcem vodnih bomb na krmi za napade na podmornice pod morskovo površino.

Glavna naloga brzih čolnov so presenetljivi napadi s torpedi in v tem pogledu predstavljajo obnovljene torpedovke. Medtem ko so postajali rušilci namreč čedalje večji in so dobivali za medsebojne spopade čedalje močnejše topništvo, so zanemarjali svojo prvotno nalogo, napadanje s torpedi. Današnji rušilci predstavljajo prevelik cilj za obrambno topništvo večjih ladij, da bi se jim mogli približati neopazno.

Glavna prednost brzega čolna pa je prav v njegovi neznanosti in nevidnosti. V razburkanem morju so ti čolni, če vozijo počasi, z drugih ladij nevidni in tudi iz letala jih je skrajno težko opaziti. Šele tedaj, če se spusti čoln v največji dir, ga izdaja bela griva valov ob kljunu in penasta sled za njim. Sovražni ladji se takšna bojna motorika približa zato po možnosti počasi in šele ko sproži svoje torpede, se okrene z največjo brzi, pri čemer se lahko poskuša skriti še za umetno meglo. Celo letalu je težko bombardirati brzi čoln, kajti ta mu skuša uiti s hitrimi okreti sem in tja.

Velika prednost motornih bojnih čolnov je tudi to, da segajo zelo malo v globino.

Zato nastopajo lahko v prav plitkih vodah in brzijo celo čez minska polja, ki bi vsaki drugi ladji postala usodna. Ker je takšne čolne lahko izdelati in stanje razmeroma malo, si jih je mogoče omisliti veliko število, a maloštevilne posadke zanje je tudi lahko dobiti.

Takšno je torej to novo pomorsko orožje, ki je skrajno nevarno tudi velikim bojnim ladjam. Težko je takšni bojni ladji pravčasno opaziti in odbiti skupino malih bojnih čolnov, ki se ji približuje od vseh strani. Motorni bojni čolni v ostalem niso šele današnji izum. Že med svetovno vojno so jih uporabljali tako Angleži kakor Nemci za akcije v Rokavskem prelivu, a Italija jih je uporabljala na Jadranu zlasti proti avstrijskim in nemškim podmornicam, pozneje pa tudi za napade na velike bojne ladje. Tako je italijanskim brzim čolnom ob belem dnevu uspelo potopiti avstrijski drednot »Szent Istvan«, izkazali pa so se v gornjem Jadranu tudi ob drugih podobnih prilikah.

Po svetovni vojni so leta 1919 britski brzi bojni čolni v zvezi z letali z uspehom napadli rusko vojno pristanišče Kronštad, potem pa je začela angleška mornarica ta tip vojnih ladij zanemarjati in tako tudi druge velike vojne mornarice, razen nemške in italijanske. Med italijanskimi in nemškimi brzi čolni je v glavnem le ta razlika, da so italijanski čolni glede na priločno mirno Sredozemsko morje plitki in sposobni največjih brzih, ki jih morejo vojne ladje sploh doseči, nemški čolni pa segajo nekoliko globlje, da morejo nastopati tudi v mirnem Severnem morju. Nekaj italijanski brzi čoln je dosegel nekoč brzi 48,45 morskih milj ali okrog 75 km na uro. V najnovejšem času so začeli tudi Angleži posvečati večjo pažnjo brzim bojnim čolnom. Gradijo jih neprestano in so z njimi dosegli že nekoliko uspehov.

Drugi Kronštadt

Sovjetska utrjevalna dela v bivši Galiciji

Posebni dopisnik moskovske »Pravde« je nedavno posetil bivšo vzhodno Galicijo, ki ji Rusi danes pravijo zapadna Ukrajina, ter opisal velika utrjevalna dela, ki jih je ruska vojska izvršila, odkar je zasedla Lvov in Przemysl. Posebno močne utrdbe so zgrajene ob reki Sanu, njih osrednja točka pa je Przemysl, ki se danes imenuje z ruskim nazivom Peremyšl.

Dopisnik pravi, da je pomen nove utrdbe izredno velik in da se Peremyšl z vso pravico imenuje lahko drugi Kronštadt. Kakor Kronštadt varuje prihod do Leningrada, tako tvori Peremyšl vojalni kamen ruskih obmejnih utrdb, ker leži skoraj na meji štirih držav: Sovjetske zveze, Nemčije, Slovaške in Madžarske. Odtod, pravi dopisnik, je tudi najbližja pot na Balkan in sistem peremyšelskih utrdb tvori ne samo silno zaščito ruske meje, marveč tudi izhodišče za sovjetske čete v primeru potrebe.

V tem trdnjanskem sistemu so osredotočene čete kijevskega vojeva okrožja, vendar je peremyšelsko okrožje zaradi svoje velike važnosti popolnoma samostojno. Poveljuje mu komandant kora Golikov, ki je eden izmed najbližjih sodelavcev generala Timonšeka. Čete so osredotočene po vsem prostranstvu od Peremyšlja do Rave Ruske, Lvova in Drogobyča. Kot posebnost navaja dopisnik »Pravde«, da so v tem okrožju razmeščene čete izključno velikoruskega porekla in se v tem odseku pojo samo ruske pesmi. Vrhovno poveljstvo je to storilo predvsem zato, da se zabiše separatistično-ukrajinski značaj teh krajev, v katerih je bila skrajna agitacija Ukrajincev najhujša ter zelo podvržena tujim vplivom. Tu so namreč delovali zagrizeni ukrajinski separatisti, ki so sedaj svoje delovanje prenesli na zapadni breg reke San.

Čolni na Temzi pri Londonu

Križarjlo po reki ter iščejo morebitne padalce

Sodobni gradbeni material

Pe Ce predivo namesto železa — Deske iz žaganja in lesnih odpadkov — Mipolam — Sintetične barve

Pomanjkanje sirovin ima dan danes velik vpliv na zidanje hiš in posebno v Nemčiji, kjer se uporabljajo vse sirovine v prvi vrsti za vojne namene, je morala moderna kemija vsa svoja izkustva postaviti v službo gradbene tehnike, da je za silo nadomestila snovi, ki so potrebne za zidanje. Znani koncern I. G. Farben je v svojih laboratorijih odkril nadomestila, ki stopajo polagoma na mesto sirovin, odtegnjenih gradbeni stroki.

Za zidanje sodobnih hiš uporabljajo opeko in kamen, katerih odpornost je zvišana s primesjo raztopine smolnatega fenola. V opekarnah dodajajo ilovici posebne primese, ki napravljajo opeko nedostopno za vlago. Nadalje mažejo vlazi izpostavljene zidove s posebnimi premazi, ki store zgradbe bolj suhe.

Za opaženje uporabljajo v Nemčiji deske iz žaganja. Tudi železobetone se je spremenil. Namesto armiranega betona se uporablja tkzv. PeCe predivo, ki je močnejše od železa in se dela iz premoza in apna. Stavbeno pohištvo, posebno okna in vrata, izdelujejo iz desk, ki so narejene iz lesnih odpadkov s pridatkom neke umetne smole, ki rabi za vezavo. Druge vrste umetne deske so napravljene iz papirja, mešanice fenola in umetne smole.

Okovje za mizarje izdelujejo že iz mipolama, ki baie uspešno nadomestča železo. Za pade uporabljajo nekakšne vrste lino-let, ki ne zastari, je odporen proti toploti in mrazu, ni nevaren za ogenj in se na njem ne pozna madež od maščob. Mipolam je izredno odporen proti vodi, olju, kislinam in lužinam, nezlomljiv ter zelo higieničen. Iz te snovi izdelujejo tudi neke vrste umetno steklo. Tudi v industriji barv je nastopil preobrat. Namesto lakov uporabljajo nove sintetične barve, ki so kakor vsi drugi vojni nadomestki deležne posebne hvale.

PREGOVORI

Ce ti diši vino, ga lah'ko spiteš tri s' de, samo pazi, da se pri tem ne opiješ!

Ne čakaj na udarec, temveč udari sam, kadar se ti zdi potrebno!

Ne žali revežev in ne okoriščaj se s tujio revščino!

Žensko lahko pridobiš, a težko se je otreseš.

Bolje je izgubiti vse imetje kakor vero v bodočnost.

Ne objokuj mrtvih, marveč žive!

Z norci nori, s pametnimi pametuj!

Norca nikoli ne sreča pamet, pametnjak pa večkrat znoril.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

ZA VROČE POLETJE

nabavite lahka volnena blaga: »fresco«, »topical«, kangam itd. pri tvrdki

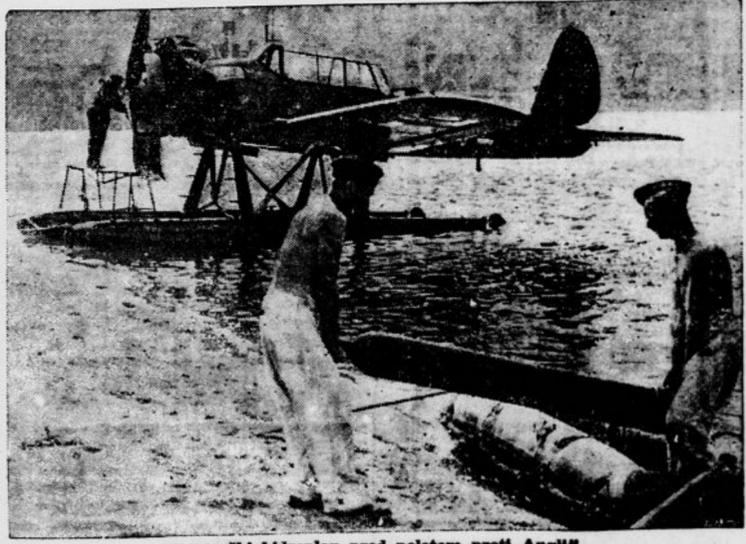
DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7. V zalogi vsakovrstna oblačila za sport, turistično, letovanje itd. — Precizni krojil. Solidna domača izdelava.

»Priatelj — čestitaj mi vendar! Zaročil sem se z Rožo in pri rožah sem vedno imel srečo...«

Tovor smrti nakladajo

na nemški hidroplan pred poletom proti Angliji

Zgodovinski ženitni oglas

Kako si je poznejši prezident Grant našel nevesto

Ameriški listi objavljajo zanimiv ženitni oglas iz leta 1855, in korespondenco, ki je bila v zvezi s tem oglasom. Ta oglas se je glasil:

»Farmer, 38 let star, želi dopisovanja z ljubezavno mlado damo. Lepota ni potrebna, duhovitost isto tako ne. Zakon mogoč.«

Mlada dama, Mez Charitonova, je brala oglas, prišla za pero in napisala: »Dragi gospod! Nisem lepotica in nihče ni nikoli trdil, da bi bila duhovita. Mlada sem in navajena trdega dela. Ne ljubim niti družbe niti plesa in bi bila srečna, če bi mogla živeti na kakšni farmi.«

Kmalu na to je prejela naslednje pismo: »Draga gđc. Charitonova! Gotovo ste maj-

hna prevečanka in ljubite življenje na farmi in trdo delo gotovo tako malo kakor jaz, družbo in ples pa ljubite kakor jaz. Bojim se, da sem dal obljaviti zelo neumen oglas — a če mislite, da boste lahko storili kaj zame, pridite v Meadowville. Vsakdo v kraju vam bo pokazal mojo farmo. Vaš vdani U. Grant.«

Miss Charitonova se je potem navzlic vsem dobro mišljenim nasvetom odpravila v Meadowville. Seznanila se je z Grantom in dva tedna pozneje sta se poročila. Lahko mirno rečemo, da poznamo Američanka ni slabša zadelka, kajti L. 1868. 13 let pozneje, je postal Ulysse Grant predsednik Zedinjenih držav in njegova žena je postala »prva dama« teh držav.

Polnilno pero kot svetilka

Vojaki, ki jih ima Anglija pod orožjem, so v vsakem pogledu moderno opremljeni. Pozabili jim niso dati niti praktičnega pisala, ki ga bo gotovo prevzelo tudi civilno prebivalstvo. To je ozka električna žepna svetilka v podobji svičnika, ki je istočasno kombinirana s polnilnim peresom. To pero, ki si samo sveti, dovoljuje vojakom pisanje tudi v temi ali v zaklonu, kjer druga luč ne sme goreti.

Koliko časa traja potres?

Mnogi ljudje menijo, da je sila kakšnega potresa odvisna od njegovega trajanja. To je zmotno. Potres, ki traja samo dve sekundi, lahko povzroči dosti večjo katastrofo nego takšen, ki traja cele tedne ali na meseca. Potresi so namreč lahko prav različno dolgi in v tistih so sunki tako šibki, da jih je mogoče ugotoviti samo s posebnimi instrumenti.

V Peruju so imeli pogostoma potrese, ki so trajali po več mesecev in niso napravili nobene škode. Seveda ni šlo za neprekinjene potrese. So dežele, kjer se potresi redno ponavljajo in trajajo z majhnimi presledki šest do deset mesecev. Najkrajši potresi trajajo 1 do 3 sekunde in baš ti so najhujši. Na Siciliji je prosluli potres v petih sekundah uničil Messina in 60.000 človeških življenj. Zadnji katastrofalni potres v Anatoliji tudi ni bil daljši in je zahteval tisoče žrtev.

ANEKDOTE

Učeni knjižničar francoskega kralja Franca I. Duval nekoč na neko vprašanje, ki so mu ga zastavili nekateri dvorjani, ni vedel odgovora.

»Če teza ne veste, za kaj vam kralj prav za prav plačuje?« je dejal eden izmed dvorjanov.

Duval je mirno odvrnil: »Kralj me plačuje za tisto, kar vem. Kajti če bi me hoteli plačevati za tisto, česar ne vem, bi postal v kratkem ubog mož.«

Papežu Benediktu XIV. so nekoč sporočili, da menih nekega dominikanskega samostana niso izpolnili nekega njegovega povelja. Papež je menil: »Če ljudje že božjih zapovedi tako pogosto ne izpolnjujejo, kako naj bi se njegov zemeljski namestnik njihovi neposlušnosti čudil?«

Stene imajo ušesa...

V sedanji vojni se čisto omenja, da imajo zidovi ušesa. Ta fraza, ki se pojavlja v literaturi v začetku 16. stoletja, je zdaj pojasnjena po zaslugi nekega ženevskega zgodovinarja.

Ko je kraljica Katarina Medici prišla na Francosko, je prinesla s seboj ne le preudarnost svoje rodovine, temveč tudi veliko mero nezaupljivosti. V Louvreu si je dala namestiti naprave, ki so ji omogočale prisluškovanje pomenkov, ki so se vršili daleč od nje. To prisluškovanje se je vršilo na temelju posebnih akustičnih zakonov s pomočjo dimnikov. Tako se je nekega dne pojavila krilatca, da »zidovi slisijo«. Katarina Medici je vedno bila poučena, kaj govore o nji drugi ljudje in je po tem uravnavala svoje vladanje.

Gibraltar — otok?

Po vesteh iz La Lineje v Španiji, utrjujejo Angleži Gibraltar z vsemi razpoložljivimi silami in sredstvi. Poleg drugega si tudi prizadevajo, da bi napravili prekop, ki bi ločil Gibraltar od suhe zemlje. Oporišče bi na ta način dobilo značaj otoka, kar bi braniteljem trdnjave posebno v sedanjem času lahko koristilo.

Samomr Hasencleverja

Po nemških listih posnemamo, da je nemški pisatelj Walter Hasenclever, pred pet in dvajsetimi leti še slaven eks-resonant, v španskem mestecu Port Bou izvršil samomor.

VSAK DAN ENA

»Zdaj sem pa res radoređen, če mi bo ta idiot skočil na glavo...«

SPORT

Po nogometnih igriščih

Doma prijateljske tekme, drugod že popoln spored v ligah

Boj ko se bližamo jeseni, bolj se spet polnijo nogometna igrišča. Našim klubom se letos, ko bodo svoje ligaške spore odigrali sami za sebe in v domači režiji, nikamor ne mudi in jim je zato SNZ določila odprtveno kolo v prvenstvu šele za prihodnjo nedeljo. Precej več življenja je seveda na teh igriščih pri bratih Srbih in Hrvatih, ki potrebujejo turnirne in igralce ne le za prvenstva, temveč tudi za druge važne nastope. Zato so tamkaj že začeli s oficelnim sporedom in bo današnja nedelja potegnila v prvenstveni ples že vseh 20 kandidatov za mesta v ligaški družbi.

Od lani pa je ta konkurenca za nas precej izgubila na privlačnosti, ker pač sedaj z uspehi ali neuspehi vseh teh klubov od Zagreba do Skoplja ni več tako povezana usoda našega nogometnega prestiža, kakor je bila doslej. Igrali se bomo sami med seboj, bodočnosti pa bo morala pokazati, ali in komu prav za prav bo ta novost prinesla kaj koristi. Za nivo in razvoj našega nogometa smo glede tega vsaj zaenkrat vsakakor zelo skeptični.

Sicer pa to že spet ne spada semkaj! Rekli smo, da imajo naši ligaški klubi današnje nedelje še v razpoložljivo za zadnje priprave pred startom v prvo slovensko sezono v ligi in jo bodo tako tudi izrabili. Med srečanji te vrste navajamo:

Jeseniško Bratstvo v Trnovem

Slovenski ligaši, ki se je v Jesenicah igralo v ligo, pa ga še nismo videli na delu, se nam predstavljajo danes v prijateljskem srečanju s Jadranom. Vsem poznavalcem nogometa so prav gotovo še v spominu zavidljivi rezultati, ki jih je Bratstvo doseglo na svojem igrišču proti Ljubljani, Marzu, Železničarju, Gradjanskemu (Zagreb) Bati in proti številnim ostalim prvorazrednim klubom. Tudi Jadranu pridoje igrati v novi formaciji, z novimi močmi, s katerimi so si izpopolnili svoje moštvo.

Pričetek tekme ob 16. s predtekmo ob 15. Tekma bo v vsakem vrenemu.

Uskok (Zagreb): Mars

Popoldne ob 16.30 se bosta srečala na zelenem polju v prijateljski tekmi dva popolnoma neznana nasprotnika. Lahko trdimo, da smo videli Uskoka že enkrat igrati na našem igrišču kjer je s svojo lepo in požrtvovalno igro presenetili vse gledalce. Marsu bo ta tekma prav dobrodošla. Bilja se prvenstvena borba in moštvo se zaveda, da bo moralo biti na vse pripravljeno. Danes bomo videli, kako bo Mars proti Zagrebčanom uredil svoje vrste in s kakšnimi uspehi lahko računa za bodoče.

V predtekmi nastopi moštvo Grafike proti rezervi Marsa s pričetkom ob 15. Obe tekmi bosta na igrišču Ljubljane.

Ligaška enajstotica SK Ljubljane si je za današnjega partnerja izbrala vojaško moštvo ljubljanske garnizije, v katerem gojijo nogomet nekateri igralci dobrih kvalitit iz raznih nogometnih središč v državi. Tekma bo ob 17. na igrišču Ljubljane in za vstop ne bodo pobirali nobene vstopnine.

V Celju bodo imeli prijateljsko tekmo na igrišču pri Pertinaču, in sicer moštvi Slavije s Pobrežja pri Mariboru in domača Jugoslavija. Tekma se bo začela ob 17. V predtekmi bosta igrali dve enajstotici Celja in Jugoslavije.

10 ligaških tekem

Kakor smo omenili že uvodoma, bodo imeli pri HNS in SLS danes že popoln ligaški spored, ki obsega naslednja srečanja:

PRI HNS: v Zagrebu: Gradjanski—Slavija (Varaždin) in Concordia—HASK, v Osijeku: Slavija—SASK, v Splitu: Split—Železničar in v Subotici: Bačka—Hajduk ter

PRI SLS: v Beogradu: Jugoslavija—Jedinstvo in BASK—BSK, v Sarajevu: Slavija—Gradjanski (Skopje), v Berovu: Bata—Vojvodina in v Pančevu: Jugoslavija (Jabuka)—ZAK.

Tretjič več ko 70 točk

Splitski Jadran je v dvoboju s Ilirijo zasedel samo tri druga mesta, vse ostale dosegljive točke pa so pobrali domači — Ilirija je spet prevzela vodstvo

Kakor smo poročali že v drugi izdaji naše večerajšnje številke, je plavalna ekipa Ilirije v petek zvečer v tekani v ligi tretjič nastopila v domačem bazenu in odpravila svoje predzadnje srečanje v tej konkurenci s splitskim Jadranom — z rekordno zmago 73:36 točkoma. Ta visoka razlika ji je pomagala, da se je v najboljšem povprečnem rezultatom spet dvignila na vodilno mesto in so se močno izboljšale njene nade, da bo letos morda le zasedla plavalni prestol Jugoslavije.

V tekmi v waterpolu so Jadranasi tesno zmagali s 3:2 in se tako začasno dvignili na drugo mesto v tabeli pri čemer pa je treba upoštevati, da spor zaradi znane tekme med Viktorijo in ZPK v Zagrebu še ni rešen in se bo potem vrstni red klubov v waterpolu bržkone spremenil. Prav tako pri tem ni vzeta v račun prekinjena tekma med Jugom in Jadranom v Splitu, ki jo bo moral Jadran v celoti odigrati ponovno.

Ker so bili podrobni tehnični rezultati dvoboja med Ilirijo in Jadranom objavljani samo v enem delu naše večerajšnje naklade, jih v naslednjem objavljamo še enkrat, kakor sledi:

400 m prsto moški: 1. Skarpa (I) 5:36.2, 2. Mihalek (I) 5:37, 3. Belotti (J) 5:44.3, 4. Puljo (J) 6:07.3. Točke: I 3, J 3.

100 m prsto dame: 1. Finc Draguša (I) 1:17.8, 2. Beara (J) 1:18, 3. Keržan (I) 1:20, 4. Stipanović Vesna (J) 1:42.2. Točke: I 15, J 7.

100 m hrbtno moški: 1. Pelhan (I) 1:15, 2. Pestevšek (I) 1:16.6, 3. Bakašun (J) 1:18.2, 4. Ferfeta (J) 1:22.2. Točke I 23, J 10.

200 m prsto dame: 1. Martin (I) 3:35.8, 2. Stipanović Minica (J) 4:01.3, 3. Filipič (I) 4:05.3, 4. Ivančić (J) 4:06.4. Točke: I 30, J 14.

100 m prsto moški: 1. Pelhan (I) 1:02.4, 2. Petronić (J) 1:06.5, 3. Skarpa (I) 1:06.6, 4. Tresić-Pavičić (J) 1:08.2. Točke: I 37, J 18.

100 m hrbtno dame: 1. Finc Draguša (I) 1:34.4, 2. Bradač (I) 1:41.7, 3. Frančeski (J) 1:54.6, 4. Stipanović Vesna (J) 1:59.5. Točke: I 45, J 21.

200 m prsto moški: 1. Cerer (I) 3:07.4, 2. Herzog (I) 3:08.3, 3. Paškeč (J) 3:20.3, 4. Nonweiler (J) 3:20.6. Točke: I 53, J 24.

4x100 m prsto dame: 1. Ilirija (Bradač, Martin, Keržan, Finc D.) 5:34.2, 2. Jadran (Sidar, Radica, Pejčković, Beara) 5:35.6. Zmago je odločila Keržanova in za peškatila Finčeva. — Točke: I 63, J 30.

4x200 m prsto moški: 1. Ilirija (Pestevšek, Cerer, Mihalek, Pelhan) 10:66, 2. Jadran (Belotti, Tresić-Pavičić, Katunarič, Puljo) 11:44.8. Ilirijanska stafeta je zmagala za 130 m.

V naslednjem objavljamo še nekaj podrobnosti o razveseljivi zmagi, ki je padla Iliriji v naročje v petek zvečer:

Še nekaj o velikem večeru

Ljubljana, 24. avgusta
Klub temu, da se je v naprej računalo z zmago Ilirije, je publika snoči v polnem številu prišla na tekmo, ker je bilo gotovo, da bodo borbe hude, ker je Ilirijanom potrebna za osvojitve prvenstva vsaka točka. Tudi dvoboj Beara—Finc je vlek! Tako smo pred polno zasedenimi tribunami prisostvovali tekmi, ki jo je Ilirija odločila v svojo korist z največjim številom točk.
Jadranši so se precej bolj tekme, ne toliko zaradi plavalcev, temveč še bolj zaradi mraza, ki so ga v Zagrebu okusili v polni meri v vodi s komaj 16. Organizatorji tekme so storili vse, kar se je dalo. Ogrelj so vodo na 22° pripravili ogreval-

skoka, kar je bilo dovolj, da je Finčeva brez posebnega truda prišla prva na cilj — spet pred Bearo. Keržanova je plavala svoj najboljši čas v življenju v težkem Ilirijanskem času 1:16. Najboljši čas v stafeti pa je imela Finc Draguša 1:15.6. Ilirijanke so s to zmago prepričevalno dokazale, da nimajo konkurence.

Kratko o waterpolu

Jadran v postavi: Mihovičević, Bakašun, Bralnovič, Pavičić, Petrone, Matošič, Giovanelli.

Ilirija: Linhart, Skapin, Žiža, dr. Wilfan, Scarpa, »Kvedec«, »Dragič«. Igre, ki smo jo videli, ni mogoče kritizirati, še manj pa hvaliti. Ilirijanom je treba priznati, da so proti lansnemu prvaku dosegli prav lep rezultat, ki bi bil lahko z nekaj sreče vsaj neodločen. Zvezel ni bilo v nobenem moštvo, dobri pa sta bile obe obrambi.

Gole so dali za Jadran Giovanelli 2, Pavičić 1, za Ilirijo pa »Dragič« in »Kvedec« po enega. —sek.

Sportni dan v Trzinu

Sportni klub Ljubelj v Trzinu priredi v nedeljo dne 1. septembra svoj tradicionalni sportni dan pod pokroviteljstvom domačega župana Janeza Majersiča.

Spored bo obsegal atletske in nogometne prireditve. Popoldne ob 11. bo stafetni tek na 4x100 m za prehodni pokal, popoldne ob 14. dalje pa nogometni brzi turnir, na katerem bodo poleg prireditelja igrala še moštva Kranja, Slovana iz Naklega in Savice iz Stražišča. Za zmagovalca je trziška občina poklonila prehodni pokal.

Prireditelji vabijo občinstvo na čim večji obisk, ki naj vlije agilni sportni mladi in v Trzinu novega duha za nadaljnje delo v tej smeri.

Zmagovalce poduljskih dirk

Dušan BREZNIK, Avtoklub Ljubljana, ki je zmagal v sportni kategoriji do 350 ccm in v kategoriji nad 350 ccm ter obenem dosegel najboljši čas dneva. Kakor je bilo že objavljeno, mu je k uspehu čestital tudi Nj. Vel. kralj Peter II, ki je bil sam navzočen na prireditvi

Razpis

II. medklubske gorske motodirke v Velike Loke na Čatez na dan 1. septembra

V nedeljo dne 1. sept. ob 14. v slabem vremenu pa naslednjo nedeljo ob istem času.

Prireditelj: Moto Hermes Ljubljana-sekcija Trebnje. — Proga: 6520 m. — Start: pri gostilni Raznožnik, cilj pri gostilni Urbančič na Čatezu. — Start je stoječ z užganimi motorji v presledku 2 minut. Pravo starta imajo vsi člani klubov, verificiranih v SMKJ. — Tekmuje se po pravilniku FICM ter po pravilniku SMKJ in po določilih tega razpisa. Motorna vozila morajo tem predpisom ustrezati in biti opremljena z dvema medsebojno neodvisnima hitro delujočima zavorama.

Razpored kategorij: Razred A. Turni motorji do 100 ccm, do 200 ccm, do 350 ccm, nad 350 ccm. Sportni motorji do 350 ccm in nad 350 ccm.

Razred B. Prilokolno nad 350 ccm.

Prijave se sprejmo do vključno 29. t. m. pri klubovem blagajniku Lukežu Sandiju, Ljubljana, Mestni trg 3/I. Darila so častna in praktična. Za najboljši čas dneva in za najboljšega vozača Hermesove trebanjske sekcije je razpisano posebno darilo. Če startajo za eno kategorijo samo 4 vozači, se nagradi I in II mesto, sicer vsa prva tri mesta. Prijavljeni vozači se morajo javiti do 13. s stroji sportni komisiji na startu zaradi pregleda. Vsak tekmovalce je dolžan poskrbeti za nezgodno zavarovanje ter je sam odgovoren za poškodbe lastne ali tretje osebe ali imetja. Prireditelj odklanja vsako odgovornost bodisi za posredno ali neposredno povzročeno škodo, ki bi se pripetila med dirko ali treningom. Tekmovalci se morajo brezpogojno pokoriti odredbam vodstva dirke. Morebitne pritožbe se morajo predložiti pol ure po izvršeni točki v brezprizvorno presojo vodstvu dirke. Trening je dovoljen poljubno ob upoštevanju cestnih policijskih predpisov. Razdelitev nagrad bo po dirki v Veliki Loki.

Vodstvo dirke si pridržuje pravico spremembe tega razpisa, odnosno dirko preložiti ali opustiti.

ZSK Hermes (Lahkoatletska sekcija). Za interni klubski miting morajo biti na našem stadionu danes ob pol 9. vsi aktivni atleti. Trener g. prof. Žorga Friderič sigurno. Obenem prošim za pomoč ostale člane kluba. Načelnik.

SK Jadran. Vsi igralci junorske skupine morajo biti v garderobi najkasneje ob 14.30; igralci I. skupine istotam ob 15.

STK Moste. Igralci, določeni za tekmo na Rakeku, morajo biti najpozneje ob 13.15 na glavnem kolodvoru. Gostujemo ob vsakem vremenu. Sefran sigurno!

SK Slavija. Danes ob pol 9. Igrajo juniorji pri tekmi z jun. Grafike na igrišču za Kolinsko tovarno. Ob 8. naj bodo v klubski sobi vsi juniorji, ki pridejo v poštev za prvenstvene tekme. I. moštvo igra v Litiji; odhod z glav. kolodvora ob pol 14.; na kolodvoru treba biti ob 13. Prosim, vsi točno in sigurno! Načelnik.

SK Svoboda. V ponedeljek ob 19.30 odborova seva v Delavski zbornici. Važno zaradi določitve odbora za plesno šolo.

Trocki-Bronstein

Sijaj in padec enega prvih voditeljev boljše vizma

V tork je padel pod atentatorjevo roko Leo Trocki, eden najbolj osvojenih in krvavih nosilcev boljše vizme v Rusiji. Z njim pa je odšel v večnost tudi eden najmočnejših sodelavcev Lenina. Po boljše vizmi revoluciji je bil Trocki v Rusiji nekaj časa najbolj mogočen oblastnik, ki je oblikoval in tlačil ruski narod po svojih zamislih, dokler ga niso njegovi bivši sodelavci naglani preko sovjetskih mej, ker se jim je zdel prehuda ovira za nadaljnji razvoj boljše vizme. Vse države pa so se ga branile in kakor Ahasver je moral zato potovati iz pokrajine v pokrajino, dokler ni naposled našel zatočišča v Mehiki, kjer je sedaj postal žrtev svojega lastnega orožja — atentata.

Pokojni Trocki je bil težak mož, ki ni bil nikoli zadovoljen in ni poznal nikakih obzirov. Posiljal je v smrt vse, ki so mu zdeli ovira njegovim načrtom. Tak je bil kot revolucionar in tak je ostal pozneje kot diktator. Ko je v Rusiji zavladovala doba brezkompromisnega krvavega boljše vizma in udarjala temelje novemu režimu »dikta-ture proletariata«, je bil zopet Lev Trocki tisti, ki ni bil z ničemer zadovoljen. To ga je naposled tudi pokopalo, ker mu je napokalo zamero in sovraštvo ostalih boljše vizmi voditeljev pod Stalinovim vodstvom. Moral je zapustiti Rusijo, moral je živeti v stalnem strahu pred svojimi nasprotniki in moral je naposled sam umreti nasilne smrti, kakršno je bil prej pripravil milijonom ruskih ljudi.

Trocki je bil poročen z ženo, ki je delila z njim vero v komunistični evangelij in mu bila zato požrtvovalna življenjska družica. Preživljala je z njim čase izgnanstva v Sibiriji. Pomagala mu je pri begu in stajala zanj na kocko svoje lastno življenje. Ko pa se je to burno življenje, polno nemira in trpljenja, začelo odražati na njeni zunanosti in je izgubila mladostno mikavnost, jo je na vsem lepem zapustil in si poiskal drugo, seveda mlajšo družico. Pri tem pa se ni nikoli ločil od prve žene, ki še vedno nosi njegovo prvo ime Bronstein, kakor se pišejo tudi otroci, ki mu jih je bila rodila.

Ahlova peta pokojnega Trockega je bila njegova nelzerna častihlepnost, ki ga je privedla do konflikta z vsakim režimom in sistemom, kateremu ni sam staj na čelu. »Diktature proletariata« si je predstavljal tako, da mora vesoljna Rusija poslušati na vsako njegovo besedo. Po njegovem mnenju je bil edino on poklican, da govori kot vsemočnik diktator v imenu proletariata vsega sveta. Delavske množice, sovjeti delavcev, kmetov in vojakov, marksizem, sovjetska unija, vse to je bilo zanj samo sredstvo za udržitve njegove lastne moči. V svojem nenasilijem častihlepu je pokazal, da žive okoli njega tudi drugi tovariši in soborci z nemalimi zaslugami za uspeh boljše vizme revolucije. Zato se je zapletal z njimi v vedno ostrejšje spore, ki so netili v njihovih dušah vedno večje ne-

zupanje proti njemu, zlasti še zaradi tega, ker je stal na čelu vedno vplivnejše rdeče vojske, ki pa jo je prav tako amarnat predvsem za svoje in šele v drugi vrsti za državno orodje.

Trocki je ustanovil novo revolucionarno rdečo vojsko. Tega mu ne oporekajo niti najbolj zagrizeni nasprotniki. Pri organiziranju vojske, iz katere je hotel skovati trdno oporo za svojo osebno oblast, je potisnil na stran vsa načela komunističnega evangelija in jih zatajil kakor nekoč svojo ženo, svoje starše in svoje pravo ime. V času, ko se je vila vsa Rusija v krčnih gladu, je našel Trocki za svoje oficirje in vojake vedno dovolj hrane, obleke in denarja. Vojska je bila zato res navdušena zanj in pred kakimi petnajstimi leti so že mnogi napovedovali, da bo v kratkem vsel vso oblast v svoje roke in uvedel svojo vojaško diktaturo. Glavna ovira za izvedbo njegovih načrtov je bilo dejstvo, da je bil Zid. Boljševski režim je lahko tvegaval vse, samo tega ne, da bi postal Zid diktator Rusije. To so spretno izrabili sovravniki Trockega, ki so v nekaj letih skovali okoli njega jeklen zid neumljene in nepopustljive opozicije. Po smrti Lenina, ki ga je še dosledno protiziral, se je zato naenkrat znašel v popolni osamljenosti.

Opozicijo prot njemu je vodil Gruzin Jozef Stalin, ki je v času, ko se je bavil Trocki z organiziranjem rdeče vojske, posvetil svojo organizacijsko sposobnost organiziranju sovjetov in nešteti odborov in podobnih stranke. Po nekaj letih napornega dela je bil Stalin absoluten gospodar celokupnega stroja komunistične stranke. Naravno je bilo, da je moral trčiti ob svojevlastnost in častihlepe Trockega in da se je razvila med njima stidna borba. Kmalu se je pokazalo, da je Stalin močnejši. Trocki je spoznal, da je zamudil pravi trenutek za priustitev boljše vizme vodstva po Lenini smrti. Skušal se je sicer prilagoditi, a deloma se ni mogel, deloma pa najbrž tudi Stalin tega ni maral, ker je hotel Trockega definitivno izločiti. Tako je moral nekdanji vsemočnik in kruti oblastnik definitivno kapitulirati in biti še vesel, da je odšel lahko iz Rusije živ.

V času brezdeja izgnanstva se je vrnil Trocki nazaj k komunistični naukom ter postal propovednik pravernega boljše vizma. Ustanovil je »četrto internacionalo«, okoli katere naj bi se zbrali vsi praverne doktrinariji in poborniki svetovne revolucije. Zapletel se je v vse teže konflikte s sovjetskimi vlastodržci in oficelnimi komunističnimi apostoli, ki so ga naposled proglasili za izdajalca sovjetskega delavnega ljudstva na svetu. Epilog tega konflikta je bil torkov atentat v Mehiki, ko se je zgrudil, oblit s svojo krvjo in z razbito glavo, daleč proč od Rusije in ruskega naroda pod udarci pristajnih idej v znamenju, katerih je nekdanj on sam pošiljal v smrt ruske množice.

Šahovski turnir

Celje, 24. avgusta.
Včeraj se je igralo 13. in danes 14. kolo turnirja v Celju. Vprašanje, kdo bo dobil pomorni naslov šahovskega mojstra, je še vedno odprt. Največ izgledov ima mladi Berner iz Beograda, ki vodi z eno točko razlike pred drugimi. Na drugem mestu sta Sorli in Šiška. Med temi se bo vodila borba za prvo mesto. Vse partije 13. kola so bile igrane zelo podjetno. Subariti in Berner sta igrala sicilijanski gambit. Subariti je v otvoritvi stal dobro, pozneje pa je slabo vodil napad, dočim se je Berner izvrstno branil ter kmalu prešel v močno protigrjo. Subariti se je tik pred prekinjenjem vdal. Grašer je dobil proti Majstoroviču, Drašič proti Savici, Pavlovič proti Smigovcu, Mišura proti Popoviču, Marek in Milnar sta igrala remis. Žuk je imel že dobljeno pozicijo, na to je zaigral s hudo napako in se je vdal. Sorli je Medana v otvoritvi nadigral in dobil kvaliteto. Nato je malo pomislil in je Medan prišel do leve igre, prazni pa je figuro ter se je vdal. Partija Šiška — Gottlieb je končala remis.

Stanje po XIII kolu je bilo: Berner 10 in pol, Sorli, Šiška, Jerman 9 in pol, Subariti 9, Gottlieb 7 in pol, Milnar 7, Smigovec, Drašič, Mišura, Pavlovič 6 in pol, Marek 6, Savič 5, Medan, Popovič 4 in pol, Majstorovič 4, Grašer 2 in pol, Žuk 2.

14. kolo se je igralo danes od 14. do 18. Partije so bile zelo kratke.

Gottlieb in Pavlovič sta igrala francosko partijo. Po splošni zamenjavi sta remizirala. Partija je trajala samo 9 minut. Jerman in Subariti sta remizirala po 25 potezah.

Remi sta končala tudi Mišura in Žuk. Šiška je Savici ugrabil damo ter je partijo dobil. Grašer je v partiji s Sorlijem nekorektno žrtvoval figuro, pozneje je spredelalo eno ter se vdal. Tudi partija Smigovec — Milnar je bila prekinjena. Berner pa ima v prekinjeni partiji z Drašičem figuro več in bo dobil. Marek je dobil proti Majstoroviču.

Stanje po 14. kolu je naslednje: Berner 10½; (1), Sorli, Šiška 10½; Jerman, Subariti 10; Gottlieb 8; Milnar 7 (1); Marek, Mišura, Pavlovič 7; Smigovec 6½ (1); Drašič 6½; Savič 5; Popovič, Medan 4½; Majstorovič 4; Grašer, Žuk 2.

Jutri se igra 15. kolo ob 9. uri dopoldne. Popoldne ob 13 je skupščina Jugoslovskega šahovskega saveza.

Ljubljanski velesojem

Korist, ki jo dela večina naših starih in selečnih se ptic je nepoplačljiva. Ko bi se le vsaki dvajseti poljedelec, vrtnar, sadjarjelec ali gozdar zavedal, koliko mu ta ali ona ptica koristi s pokončevanjem vsakovrstnega škodljivca mrčesa, bi soto- tovo povečal pažnjo njenemu razmnoževanju in bi ji v ta namen nudil vse mogoče pogoje za stalno mnezditve v svojem okolju. Štiti bi jo pred številnimi sovražniki in bi brezobzirno pazil, da bi se strogo izvrševali predpisi po zakonu uredbi o zaščiti koristnih ptic. Poučite se o tem na ornitološki razstavi od 31. avgusta do 9. septembra na ljubljanskem velesojem.

Domača obrt na ljubljanskem velesojem. Pomanjkanje uvoženih surovin postaja tudi pri nas vedno bolj občutno. Biljažnja se zima zadržuje zlasti pridnim platilcem skrbti, kako bodo urešile vse

ce s toplimi pletenjami. Državni osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani bo tudi letos pokazal izdelke iz doma- je volne in nove narodne vzorce, ki so tako lepi, da se bodo kaj hitro udomačili zlasti med narodno zavedno mladino.

Filmi v naravnih barvah vzbujajo vedno posebno zanimanje gledalcev. Narava, ki je pri predvajanju črno-belih filmov dostikrat mrtva in brez pravega izraza, se pokaže v vsej svoji lepoti. Gozdovi, travniki, voda in planine dobe svojo naravno barvo. Ljudje postanejo živi in niso le brezizrazne silhuete. Brezplačno predvajanje barvnega filma o Sloveniji bo vsak dan ob 17.30 v turističnem paviljonu tujskoprometnih zvez na ljubljanskem velesojem, ki bo od 31. avgusta do 9. septembra. Obiskovalce veseleimo vabimo, da si na vsak način ogledajo tudi ta zanimivi oddelek.

Maksimalne krušne cene v Zagrebu

Banska oblast je maksimalna cene kruhu v Zagrebu. Bell kruh v teži 1050 gramov se sme prodajati pri pekih in v njihovih prodajalnicah ter na trgu po 5.50 din. Po isti ceni se prodaja polbeli kruh v teži 1160 gramov, črni kruh v teži 950 g pa po 3.50 din. Cene kruhu pri preprodajalcih smejo biti za pol dinarja višje.

Danica Bearova

najboljša plavalnica splitskega »Jadrana« in hkratu z Dragušo Finčeva, članica ljubljanske »Ilirije« najhitrejša plavalnica na kratke proge v prostem stilu. Pri dosedanjih nastopih za figaško prvenstvo med Ilirijo in Jadranom so bile vselej najzanimivejše tiste točke, v katerih sta se spoprijeli imenovani tekmovalki. Bearova, doslej še nepremagana na 100-meterski progi, je snoči moralno kloniti pred odlično Finčeva. Splitska- nka je bila nekoliko bolna in gre verjetno njen slabši uspeh na ta račun. Vsekakor bi

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.— Dopisi in šonitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakmah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pisnu obemem z naročilom, ali pa po poštni poljeh na čekovni račun. Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana.

Letovišče

Hotel Riviera na plaži, Makarska priprava svoje odlične sezone, tekoca voda. Družinska kuhinja. Cena penziona z vrčnanimi postrežbo in vsemi takozvani din 60. 23141-38

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Teater in kino to lušno je res, če hojite je vino zabava in ples. Gostilna »Pod gozdom« Dolenjska cesta. 23275-18

Halo Halo Kam jutri na »Komarjevo« v restavraciji »Gorenjski kolodvor«. Tam bodo dosti piščancev, potic, klobas in dobrega vina, ali to vse za Vas. Se pripravlja in vabi »Komarjevo« podzavom Mici Jeričnik. 23308-18

Gostilna Poljšak vabi vasle, rdečo in praznik na veselo zabavo z godbo. Novejše kegljske. Šmartinska 22. 23341-18

Pri Petrichu danes ples, izborna vina, gorke in mrlja jedila. Vsi vabljani. 23391-18

Danes na Komarjevo nedeljo v staro znano gostilno Kolenc v Pr. Šiški, Janjeva ul. 3. Povorstna pičala, na razpisu počena pravičija, drugi prizigiki. Vrtni koncert. 23457-18

Gostilna Martine Zg. Šiška, danes vesela zabava pod devizo »Komarja« z muho pičle. 23445-18

Na žegnanje v nedeljo 1. septembra vabi gostilna pri »Zimovcih«, Kašeli pri Zalogu, piške, domače kolone in dobro kapljico priporočila Marija Torniž. 23400-18

Gotovo vam še ni znano kie se dobro in poceni zabavate, zato pridite še danes v Vegovo ulico 10, kjer bodo posrejeni najboljše zadolžni. Se toplo priporočila in vabi vas Tone Huč. 23408-18

Vse Lasanu v Šišku na kumarjevo nedeljo danes koncert domača zabava, preskrbljena s jedatimi in dobrih pijačom. Praviček na razpisu. 23499-18

Danes koncert s plesom kakor vsako nedeljo. Gostilna Triglav pri remizi. 23489-18

Službo dobi Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Res dobro šiviljo z dobrih okusom za šivanje na domu iščem za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 23173-18

Tri strojnoključavničarske pomočnike prvovrstne in zanesljive sprejemam. Nastop službo 28. 8. m. Izpričevalo o usposobljenosti predložiti v torek od 4. do 6. ure popoldne. Kremš. Anton, strojno ključavničarstvo, »Čelinska« nad Ljubljano. 23170-18

Kuharico ki bi opravljala tudi druga gospodinjinska dela, v starosti od 23 do 40 let, z letnimi izpričevali in boljšim znanjem, sprejemam takoj ali 15. septembra. Plača po dogovoru. Naslov: Erjavce Ljubljana, Puharjeva 12. 23124-18

Gradbenega polirja absolventa delovodske šole z dobro prakso sprejemam takoj, večje delo v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 23112-18

Kuharico ali kuharja perfektno dobro moč za gospodo (Herrschaftsküche) iščem. Nastop takoj. Po možnosti z znanjem nemške in italijanske kuhinje. Plača po dogovoru. Naslov v vseh posl. Jutra pod »Dobra moč«. 232020-18

Dva kleparska pomočnika takoj sprejme Mikavčič, Štitska. 232042-18

Graverja rezbarja za Beograd, samostojnega, z večletno prakso, sprejemam v stalno službo. Pisarne ponudbe in zahtevki piše v dosedanji zapeljiva zaposlenja kakor tudi v oddaji svojih del postati na »Sedmo sivo«, Beograd, pod »Grednina« 728 pod »Grednina«. 22543-18

Frizerko za damsko stroko, večje trajne in vodne ondulacije iščem. Naslov Avgust Radič, Slov. Kolonije. 22987-18

Dobro kuharico iščem za takojšnjo na stop. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vešča takoj«. 22457-18

Hotelska kuharica samostojna in štedljiva se takoj sprejme. Meno stalno. Naslov v vseh posl. Jutra. 23045-18

Čevljarkega pomočnika za šivana in zbita dela, takoj sprejme Janko Aljančič, Čevljar, Ljubno p. Podnart Gorenjsko. 23118-18

Čevljarkega pomočnika za šivana in zbita dela, takoj sprejme Janko Aljančič, Čevljar, Ljubno p. Podnart Gorenjsko. 23118-18

10 do 15 dobrih tesarjev takoj sprejemam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23001-18

Mlajše dekletki ki je dovršilo gospodinjstvo, sprejemam v triletni družini na delu. Naslov v vseh posl. Jutra. 23198-18

Čevljarkega pomočnika sprejemam takoj. Lojze Kamenik. 23189-18

Postrežnico pošteno, pridno in uredno takoj sprejemam za dopolnilno. V postev pride le mlajša moč, ki je vajena dela pri boljši družini. Plača 200 din mesečno brez nam. Predstavite se od ponedeljka 26. t. m. dalje od 15. do 17. ure na Mirju, Verstovškova 9-1. 23181-18

Kolarskega pomočnika za izdelovanje avtomobilske serije takoj sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro bazo«. 23564-18

Trgovskega pomočnika ki zna šofirati, sprejemam za banovstvo Erjavce. Ustvarjanske stroke ima prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovski pomočnik vešč šofiranja«. 23558-18

Modistko začetnico in izurjeno, sprejme takoj Salon Klobuček, Gajeva 3/1. 23444-18

Pestunja zdrava dobi mesto k dvema dekletima. Dekleta z nekaj razredi meščanske šole imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Resna 398«. 23598-18

Godbeniki za igranje na vselejmu za čas ljubljanskega vselejmu se sprejmejo. Gostilna Huč, Vegova ul. 10. 23409-18

Pridno sobarico iščem za vsa hišna dela. Naslov v vseh posl. Jutra. 23511-18

Zobotehnik prvovrsten, popolnoma samostojen, zdrav, pošten, dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Maribor september«. 23504-18

Rudarskega inženirja marljivega in v vsakem pogledu sposobnega, z večletno prakso in kateri ima vsa pogoje in izpite za vodstvo poslova odgovornega jamskega upravitelja, išče premoženje. Ponudbe s prepisi spričeval ter obširnim opisom dosedanjih del, kakor tudi plačilne pogoje, pošljite na D. Poljšak, Ježica 104 pri Ljubljani. 23338-18

Natakarico popolnoma izvežbano, pošteno, mlado in prijetno znanjstoj sprejme v službo združena gostilna v Ljubljani. — Ponudbe z navodno poljnih podatkov in dosedanjih služb — po možnosti s sliko — naj se naslovi na inasertni odd. Jutra pod »Za nesejstva in poštera«. 23340-18

Frizersko vajenico sprejemam, čedne in prijetne z znanjem, ki je pripravljena za takoj. Franc. Wildmann, Napoleonova trg št. 5. 23243-18

Gospodinjstvo zdravo, zanesljivo, išče učitelj, Gorice p. Golnik. 23302-18

Gospodično s lepim nastopom sprejemam v službo kot pomožnico v fotografem ateljeju. Lastnorodno pisane ponudbe in zahtevki piše na ogl. odd. Jutra pod »Foto-ateljé 600«. 23310-18

Knjigovodkinjo, ki je zmožna za ameriški račun, sprejemam v službo, pošljite na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna dvojica knjigovodkinja«. 23342-18

Za velesajem potrebujem natakarice in natakarice ter dve prodajalici kuharico in točja. Vprašati na vselejmu »Grednina«. 23315-18

Šoferja k tovornemu in luksuznemu avtomobilu zanesljivega, kateri se razume tudi na popravilo, sprejemam. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtevki na ogl. odd. Jutra pod »Tresna«. 23245-18

Postrežnico mlado, čedno in pošteno, iščem za 1. septembra od 6. zjutraj do pol 3. popoldne. Plača po dogovoru. Naslov v vseh posl. Jutra. 23175-18

Lesostrugarskega pomočnika sprejemam takoj. Plača dobra. Stajer Božidar, frizer, Kranj. 23368-18

Služkinjo vestno in pošteno z znanjem vsaj nekaj kunc sprejme B. Kolb, št. Vid nad Ljubljano. 23347-18

Delavko večje šivnice, sprejemam. — Slatnar, Levčeva 8. 23386-18

Prodajalka pridna, s prakso, dobi mesto v trgovini s papirjem in galanterijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »September 30«. 23388-18

Gospodinjstvo sprejemam takoj. Ponudbe s predstavo dosedanjih zaposlitev pošliti na I. Kavc, Bleivcova 3. 23305-18

Pletilje zmožne raznega pletenja, isto tako tudi pletilje za rokavice, sprejemam takoj. Anton Savnik, Škofja Loka. 23458-18

Služkinjo pridna in poštena, ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, sprejemam v vseh posl. Jutra. 23183-18

Štopanje nogavic prvovrstno. Grednina 10, Kolesarjeva. 23548-18

Trgovski pomočnik vajenico prost, vajen mestnih strank, gre za vsako plačo v manufakturi ali konfekciji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uspeh 337«. 23337-18

Gospodična z malo maturo in žensko obrtno šolo, želi primernega mošta. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Delavica«. 23253-18

Za konstrukterja ali delovodno strojno mehanične delavnice, iščem mesto. Star 30 let, z večletno prakso v vodstvu obrata. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dejavnost«. 23356-18

Šivilja vsem pride na dom za vsako vrsto in fino šivanje ter popravilne perila. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljša moč 367«. 23377-18

Šofer trezen, zanesljiv vozač, želi stalne zaposlitve najraje pri osebnem avtomobilu. Naslov v vseh posl. Jutra. 23451-18

Trgovska pomočnica stara 21 let, izurjena in vestranski stroki, želi premeniti službo v Mariboru ali okolici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra Maribor pod »Vestna in poštena«. 23507-18

Karoserist vajen počevnice, dober avtomobilski varilec, zmožnost električnega varjenja in dela na avtomobilskih strojih. Išče službo za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 23365-18

Gospodična z meščansko šolo in emolentnim trgovskim tečajem želi zaposlitve v trgovini in pisarni ali kot blaginjska tuda izven Ljubljane. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sedemnajstletna«. 23363-18

Trgovsko pomočnik kavičje zmožen, dober prodajalec. Išče mesto v trgovini, ki se ukvarja s Slemenki, Slovenji Gradec, Meškova 16. 23103-18

Brivsko frizerski pomočnik z znanjem železne, trajne in vodne ondulacije, soliden delavec, išče službo za takoj ali po dogovoru. — Naslov v vseh posl. Jutra. 23233-18

Trgovska pomočnica želi mesta v špecerijski ali manufakturi trgovini. Nastop takoj. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Poštena in zanesljiva 286«. 23286-18

Mehanik bi se rad naučil šofirati, zato se delal zastoj v avtomobilu ali privatno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delam zastoj«. 23146-18

Elektronster star 33 let, več let del na nizki in visoki napetosti, gre tudi v strojno delavnico. Delal je več let v inženirski službi. Delal je več let v inženirski službi. Vprašati pod »Ekonomske, p. Veržje«. 23217-18

Manufakturstar pošten, agilen prodajalec, orodne vaje osludil, želi službo za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Služba za prakso«. 23204-18

Trgovska pomočnica ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, išče zaposlitve kjerkoli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in poštena 312«. 23512-18

Samostojna natakarica išče službo, stara 21 let, pridna in poštena, za takoj ali s prvim septembrom. Ljubljana, Strazišče, Kalvarija 351. Kranj. 23219-18

Izvežbano postrežnico iščem za dopolnilno, brez hrane. Naslov v vseh posl. Jutra. 23249-18

Briv-frizersko pomočnico sprejemam takoj. Plača dobra. Stajer Božidar, frizer, Kranj. 23368-18

Služkinjo vestno in pošteno z znanjem vsaj nekaj kunc sprejme B. Kolb, št. Vid nad Ljubljano. 23347-18

Delavko večje šivnice, sprejemam. — Slatnar, Levčeva 8. 23386-18

Prodajalka pridna, s prakso, dobi mesto v trgovini s papirjem in galanterijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »September 30«. 23388-18

Gospodinjstvo sprejemam takoj. Ponudbe s predstavo dosedanjih zaposlitev pošliti na I. Kavc, Bleivcova 3. 23305-18

Pletilje zmožne raznega pletenja, isto tako tudi pletilje za rokavice, sprejemam takoj. Anton Savnik, Škofja Loka. 23458-18

Služkinjo pridna in poštena, ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, sprejemam v vseh posl. Jutra. 23183-18

Štopanje nogavic prvovrstno. Grednina 10, Kolesarjeva. 23548-18

Trgovski pomočnik vajenico prost, vajen mestnih strank, gre za vsako plačo v manufakturi ali konfekciji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uspeh 337«. 23337-18

Gospodična z malo maturo in žensko obrtno šolo, želi primernega mošta. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Delavica«. 23253-18

Za konstrukterja ali delovodno strojno mehanične delavnice, iščem mesto. Star 30 let, z večletno prakso v vodstvu obrata. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dejavnost«. 23356-18

Šivilja vsem pride na dom za vsako vrsto in fino šivanje ter popravilne perila. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljša moč 367«. 23377-18

Šofer trezen, zanesljiv vozač, želi stalne zaposlitve najraje pri osebnem avtomobilu. Naslov v vseh posl. Jutra. 23451-18

Trgovska pomočnica stara 21 let, izurjena in vestranski stroki, želi premeniti službo v Mariboru ali okolici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra Maribor pod »Vestna in poštena«. 23507-18

Karoserist vajen počevnice, dober avtomobilski varilec, zmožnost električnega varjenja in dela na avtomobilskih strojih. Išče službo za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 23365-18

Gospodična z meščansko šolo in emolentnim trgovskim tečajem želi zaposlitve v trgovini in pisarni ali kot blaginjska tuda izven Ljubljane. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sedemnajstletna«. 23363-18

Trgovsko pomočnik kavičje zmožen, dober prodajalec. Išče mesto v trgovini, ki se ukvarja s Slemenki, Slovenji Gradec, Meškova 16. 23103-18

Brivsko frizerski pomočnik z znanjem železne, trajne in vodne ondulacije, soliden delavec, išče službo za takoj ali po dogovoru. — Naslov v vseh posl. Jutra. 23233-18

Trgovska pomočnica želi mesta v špecerijski ali manufakturi trgovini. Nastop takoj. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Poštena in zanesljiva 286«. 23286-18

Mehanik bi se rad naučil šofirati, zato se delal zastoj v avtomobilu ali privatno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delam zastoj«. 23146-18

Elektronster star 33 let, več let del na nizki in visoki napetosti, gre tudi v strojno delavnico. Delal je več let v inženirski službi. Delal je več let v inženirski službi. Vprašati pod »Ekonomske, p. Veržje«. 23217-18

Manufakturstar pošten, agilen prodajalec, orodne vaje osludil, želi službo za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Služba za prakso«. 23204-18

Trgovska pomočnica ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, išče zaposlitve kjerkoli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in poštena 312«. 23512-18

Samostojna natakarica išče službo, stara 21 let, pridna in poštena, za takoj ali s prvim septembrom. Ljubljana, Strazišče, Kalvarija 351. Kranj. 23219-18

Postrežnico mlado, čedno in pošteno, iščem za 1. septembra od 6. zjutraj do pol 3. popoldne. Plača po dogovoru. Naslov v vseh posl. Jutra. 23175-18

Lesostrugarskega pomočnika sprejemam takoj. Plača dobra. Stajer Božidar, frizer, Kranj. 23368-18

Služkinjo vestno in pošteno z znanjem vsaj nekaj kunc sprejme B. Kolb, št. Vid nad Ljubljano. 23347-18

Delavko večje šivnice, sprejemam. — Slatnar, Levčeva 8. 23386-18

Prodajalka pridna, s prakso, dobi mesto v trgovini s papirjem in galanterijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »September 30«. 23388-18

Gospodinjstvo sprejemam takoj. Ponudbe s predstavo dosedanjih zaposlitev pošliti na I. Kavc, Bleivcova 3. 23305-18

Pletilje zmožne raznega pletenja, isto tako tudi pletilje za rokavice, sprejemam takoj. Anton Savnik, Škofja Loka. 23458-18

Služkinjo pridna in poštena, ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, sprejemam v vseh posl. Jutra. 23183-18

Štopanje nogavic prvovrstno. Grednina 10, Kolesarjeva. 23548-18

Trgovski pomočnik vajenico prost, vajen mestnih strank, gre za vsako plačo v manufakturi ali konfekciji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uspeh 337«. 23337-18

Gospodična z malo maturo in žensko obrtno šolo, želi primernega mošta. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Delavica«. 23253-18

Za konstrukterja ali delovodno strojno mehanične delavnice, iščem mesto. Star 30 let, z večletno prakso v vodstvu obrata. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dejavnost«. 23356-18

Šivilja vsem pride na dom za vsako vrsto in fino šivanje ter popravilne perila. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljša moč 367«. 23377-18

Šofer trezen, zanesljiv vozač, želi stalne zaposlitve najraje pri osebnem avtomobilu. Naslov v vseh posl. Jutra. 23451-18

Trgovska pomočnica stara 21 let, izurjena in vestranski stroki, želi premeniti službo v Mariboru ali okolici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra Maribor pod »Vestna in poštena«. 23507-18

Karoserist vajen počevnice, dober avtomobilski varilec, zmožnost električnega varjenja in dela na avtomobilskih strojih. Išče službo za takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 23365-18

Gospodična z meščansko šolo in emolentnim trgovskim tečajem želi zaposlitve v trgovini in pisarni ali kot blaginjska tuda izven Ljubljane. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sedemnajstletna«. 23363-18

Trgovsko pomočnik kavičje zmožen, dober prodajalec. Išče mesto v trgovini, ki se ukvarja s Slemenki, Slovenji Gradec, Meškova 16. 23103-18

Brivsko frizerski pomočnik z znanjem železne, trajne in vodne ondulacije, soliden delavec, išče službo za takoj ali po dogovoru. — Naslov v vseh posl. Jutra. 23233-18

Trgovska pomočnica želi mesta v špecerijski ali manufakturi trgovini. Nastop takoj. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Poštena in zanesljiva 286«. 23286-18

Mehanik bi se rad naučil šofirati, zato se delal zastoj v avtomobilu ali privatno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delam zastoj«. 23146-18

Elektronster star 33 let, več let del na nizki in visoki napetosti, gre tudi v strojno delavnico. Delal je več let v inženirski službi. Delal je več let v inženirski službi. Vprašati pod »Ekonomske, p. Veržje«. 23217-18

Manufakturstar pošten, agilen prodajalec, orodne vaje osludil, želi službo za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Služba za prakso«. 23204-18

Trgovska pomočnica ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, išče zaposlitve kjerkoli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in poštena 312«. 23512-18

Samostojna natakarica išče službo, stara 21 let, pridna in poštena, za takoj ali s prvim septembrom. Ljubljana, Strazišče, Kalvarija 351. Kranj. 23219-18

Postrežnico mlado, čedno in pošteno, iščem za 1. septembra od 6. zjutraj do pol 3. popoldne. Plača po dogovoru. Naslov v vseh posl. Jutra. 23175-18

Lesostrugarskega pomočnika sprejemam takoj. Plača dobra. Stajer Božidar, frizer, Kranj. 23368-18

Služkinjo vestno in pošteno z znanjem vsaj nekaj kunc sprejme B. Kolb, št. Vid nad Ljubljano. 23347-18

Delavko večje šivnice, sprejemam. — Slatnar, Levčeva 8. 23386-18

Prodajalka pridna, s prakso, dobi mesto v trgovini s papirjem in galanterijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »September 30«. 23388-18

Gospodinjstvo sprejemam takoj. Ponudbe s predstavo dosedanjih zaposlitev pošliti na I. Kavc, Bleivcova 3. 23305-18

Pletilje zmožne raznega pletenja, isto tako tudi pletilje za rokavice, sprejemam takoj. Anton Savnik, Škofja Loka. 23458-18

Sl

Dragocenosti

Avto DKW v dobrem stanju, prodam za 15000 din. Goriska 35, Ljubljana VII, vsak dan od 12 do pol 2. 23176-10

Vskovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

ČERNE - julevi Ljubljana, Wolfova ulica

Radio

Beveda 1 Din. davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio aparat boljši, proti poplavi garancija ali ugodnem nakupu čim in najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro »Radio«. 23106-9

Pojstvo

Beveda 1 Din. davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več spalnic iz orehove korentne strokovno izdelane z velikim udobnim prostom. Glinak, Brevovica, polihitvo razstavljeno v zaboji: Ljubljana, Florjanska 19, nasproti kurniška Sv. Jakoba. 23009-12

Pohišstvo

Za stanovanja, trgovske opreme in hotela dobite nasitirne in največji zalog pohišstva. Spalnice, masivne postelje in plešane. Spalnice še od din. 2500. Omare 55c. Postelje 22c. Kuhinjske opreme 99c. Kuhinjske kredence 92c. Orožje 120c. Železni stoliki 10c. Medice 20c. Sprejemna naročila do predloženih načrtov. Sprejmemo tudi v sklopu snovnih in strokovnih strokovnjakov. Kupimo se pripravljamo! »S.A.V.A. MIZARSTVO« Predjamska 52, trgovina pod hišo. Mladičeva c. nasproti sodišču. 23470-12

Spalnice

dobro ohranjene, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23364-12

Več lepih spalnic

po ceni prodaja mizarstvo Josip Goljar, Gerbičeva ul., Kozina. 23471-12

Prodam

300 kub metrov usane ga in 150 kub metrov mozega egalena. Kupimo se pripravljamo! »S.A.V.A. MIZARSTVO« Predjamska 52, trgovina pod hišo. Mladičeva c. nasproti sodišču. 23470-12

Bukova drva

1 do 300 kub. m prima zvezna seča prodamo. Resni kupci naj pošljijo ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Drva«. 231-2-15

ADIER

ADIER AUTOMOBILI novi modeli dospeli. Vsi opremljeni s 16 Pirilli Acetef gumami. Oglejte si model na M. V. V. ADIER ZASTOPSTVO. Kersnikova ulica (za Slamičem). 23344-10

Avto-gume

vseh dimenzij dobite pri Juppogrom, Golob Ivan, Celje, Erzkova 23110-10

Rabljene avtomobile

plašče in zračnice. na mo velikosti 4.50 do 5.25-17 in 4.50 do 6.00-16. Kupimo se pripravljamo! »S.A.V.A. MIZARSTVO« Predjamska 52, trgovina pod hišo. Mladičeva c. nasproti sodišču. 23470-12

Motorna kola

rabljena, tudi karavana. Ibrana 150-200 ccm kupi Ludvik, Naslov na ogl. odd. Jutra pod sifro »Kol«. 22401-10

Avto

dobro uvožen, v brezhibnem stanju do 20.000 km vožnje, kupim. V poštev pridejo znamke: Steyer, Opel Olympia, Skoda, O. Farncik, Ljubljana, Moste Slaničarjeva ul. 5. 23297-10

Avto

mal, v dobrem stanju prodam ali zamenjam za večjega. Vinček, Celovška 42. 23147-10

Prodam

koli zamenjam za motorno kolo avto Chevrolet tipa 1926, pripravim za predelavo, motor v zelo dobrem stanju, po zelo nizki ceni. Naslov: Vladko Majcen, Trbovlje II. 23234-10

Motorno kolo

Arlo 500 ccm sportno v zelo dobrem stanju prodam. Naslov na ogl. odd. Jutra pod sifro »Kolo«. 23234-10

Prodam

koli zamenjam za motorno kolo avto Chevrolet tipa 1926, pripravim za predelavo, motor v zelo dobrem stanju, po zelo nizki ceni. Naslov: Vladko Majcen, Trbovlje II. 23234-10

Motorno kolo

Arlo 500 ccm sportno v zelo dobrem stanju prodam. Naslov na ogl. odd. Jutra pod sifro »Kolo«. 23234-10

Prodam

koli zamenjam za motorno kolo avto Chevrolet tipa 1926, pripravim za predelavo, motor v zelo dobrem stanju, po zelo nizki ceni. Naslov: Vladko Majcen, Trbovlje II. 23234-10

Motorno kolo

Arlo 500 ccm sportno v zelo dobrem stanju prodam. Naslov na ogl. odd. Jutra pod sifro »Kolo«. 23234-10

Motor

200 ccm rabljen, kupim na knjižbo na hišo. Plačam, ko jo prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro: »Rabljen motor«. 23207-10

15 delnic

Pivovarna Laško, prodam za 7000 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23295-19

Kdo pomaga

gospodinjstva s posojilom 3000 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tri tisoče«. 23233-16

Financiranja

kateri bi na svoje ime prevzeli trgovino z gospodarskimi stroji, ičem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovska izobrazba in potrebne«. 23262-16

Večje posestvo

pre dedalec od železnice, katero je prezdolženo po možnosti z večim vinogradom ali z lego pripravno za ureditve vinograda, kupim takoj. Lastnik lahko dobi dodatni udeležnik in lahko ostane za gospodarja. Ponudbe s točnim opisom celote posestva na F. Mihelin, Zagreb, Zvezjarska 9. 23214-16

Hranilne knjžice

Prve Hrvatske židovnice in njenih podružnic vsako količino in vsako vsoto, kupujem, ter plačam takoj v gotovini. Ponudbe z naznanjenimi točnimi cenami in vose na F. Mihelin, Zagreb, Zvezjarska 9. 23265-16

Iščem posojilo

din 6 do 7 tisoč za polnčasno obrato. Vrnem mesečno po din 500. Za izpustno dan event. stanovanje samski osebi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Iščem posojilo«. 23238-16

DKW avto

sportni model, 1 poltovorni in 2 tovorna avtomobila za vsako ceno napredaj. Očistilni, palča, puhanje, Beethovenova 14. 23427-10

Opel super

6 cil., 4 sedežni, v dobrem stanju napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23452-10

Dostavni avtomobil

lovarniško nov, 4 pnevmatike in 1 rezerva, za transport karoserijo, nosilnost do 1 tone, prodaja. Splošna trgovska družba z o. z., Ljubljana, Tyrzeva 33 (Javna akcija). 23441-10

Tovorni Dieselavto

5-7 tonski, s priklopnim vozom kupi Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 15. 23471-10

Prodam gume

12 X 45, kompletne s platiščem, po nizki ceni. Maistrova 10. 23404-10

Tovorni avto

3 tonski, rabljen, kupim. Dam v račun ali prodam motorno kolo BSA 500 ccm s prikolico v dobrem stanju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23475-10

Tovorni 1 in pol tonski avto

in odprt Ford A model, oba v odličnem stanju, poceni prodam. Jenič, Ljubljana, Poljanska c. 68. 23254-10

Auto blok

6 cil. za Alfa Romeo kupim. Stanter, Sv. Petra c. 23222-10

Kapital

Beveda 1 Din. davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupite! Prodaja hranilne knjžice

bank in hranilnic ser vrednostne papirje po najugodnejših cenah. Bančno kom. zavod Maribor. 186-16

Vojno škodo

in vse druge drž. papirje kupujemo in prodajamo. Tudi posamezne komade. Budoif Zore, Ljubljana, Gledalska ulica 12. 22972-16

Hranilne knjžice

vrjednostne papirje kupujemo stalno in po najvišjih cenah. Iščem posojilo na plačilo RUDOLF ZORE Ljubljana, Gledalska ul. šte 12. 22971-16

Kot družabnik

grom s 50-60 tisoč din. Sigurno podjetje. Tudi sodelujem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro delavec«. 23083-16

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE!

Najnovejši otroški in igračni vozički, dvokolesa, šivalni stroji, prevozniki tricikli, pnevmatike. — Ceniki franko! TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovška 4

AVTOMOBILISTI — POZOR!

Kupujem stare avto-gume vseh dimenzij po najvišji ceni. Prodajalci, tovorni avto Opel Blitz 3 tonski Mod. 35. Cena 22.000.— din in DKW tip. Malster cabrio limousina. — Avtomobil se lahko ogledajo pri OPEL zastopstvo, SOLMAN, Celje, Mariborska 5, tel. 241. 5978

Posteljno perje

po din 10.—, kemično očiščeno din 14.—, čehano in kemično očiščeno din 25.—, 35.—, 55.—, Belo in živo gosje perje in puh do bite najugodnejše pri »LUNAC« — MARIBOR, samo Glavni trg 24-a.

Pekarno

na prometnem kraju v znamenju in najem takoj ali pozneje. Pisemne ponudbe je poslati na podr. Jutra Celje pod sifro »Prometna pekarna«. 23054-17

Trgovina z meš. blagom

v večjem industrijskem trgu s inventarjem se odda radi družinskih razmer za kol v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod sifro: »št. 84«. 23248-17

Zmožen gostilničar

išče primerno gostilno v našem Obširnoje ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vsestransko«. 23234-17

Malo posestvo

na katerem je stanovanjsko posojilo in gostilno. Trgovina in vsem inventarjem prodam. Primerno tudi za upokojenca. Naslov v vseh posl. Jutra pod »Go-tovinah«. 23114-20

Veliko hišo

z gostilniškim in trgovin-skim prostori v Sloveniji. Gradcu — bivši Narodni dom — na najlepšem kraju sredi mesta napredaj. Prodaja se tudi velika žaga v mestu. Prodnice informacije daje: R. Druškovič, Slovenji gradec. 23172-20

Prodam hišico

v mestni jami ob Vodovodni 30, isto tam motorno kolo po ugodni ceni, zaradi preselitve. 23164-20

Sončno parcelo

sub ter. elektrika, vodovod, 791 kv. m, v mestu, Smartinska cesta ugodno prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23165-20

Hišo s 3 lokali

v Ljubljani prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23157-20

Parcelo

blizu Kranja na Primorskem prodam. Poizvedbe na Hugo Singer, Jugoslavski, Kranj. 23101-20

6-stanovanjska hiša

dobrihansko, napredaj v bližini glavnega kolodvora za 260.000 din. Informacije Maribor, Aljaževa 5. 23193-20

Novo hišo

dvostanovanjsko, z velikim vrtom (1700 kv. m) v Te-harijah pri Celju prodam. Poizvedbe daje Paulič Alojz Tiharje. 23197-20

Hišico

ki se da prestavljati, prodam za 4000 din. Poizve se na Smartinski cesti 16. 23203-20

Nova hiša

(krčno) mariborska perifa-rija, za prajati. Naslov v vseh posl. Jutra. 23192-20

Dvostanovanjsko hišo

v dobrem stanju z vsemi pritlikinami in 400 kv. vrtom. Prodam za 105.000.—. Marija Nunar, Mostana. 23228-20

Hišo

z modernim urejenim lokalom v centru industrijskega kraja prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23132-20

Parcela

2000 m2 po nizki ceni na št. 5. Cesta v Zelni log št. 5. 23282-20

Kupujemo gozdove

srednje in večje, vsake vrste v predelih med Zidanim mostom in Litijo ter med Zidanim mostom in celim. Ponudbe na »Duhavskih, Zagreb, Ilica 11. 23289-20

Prodam

her odstopanje hišo, 3 sobi, kuhinja, shramba, klet, neustaliti stude nec in gospodarske posojilne, vrt, dvorišče, rodovitno tla, vse v enem kosu. 19 minut od mesta Brežice. Marija Ošina, Brežice, Zgokot 25. 23018-20

Parcelo

Restavilna palaka, center Zagreba, s štirinobnimi dvosob., enosobnimi komformni stanovanji, lift, vozni voz, prodaja, prometna linja, posrednik, Zagreb, Nodilova 3/II. 23221-20

Izdelovanje lesenih igračk

lukrativnih — množičnih predmetov, tehnično dovršen strojno-motorni pogon, s prvotnim nemškimi izdelovalci v Zagrebu, prodamo z uporabo koncesije za 95.000 din. Poslovna Pavlečkovič, Zagreb, Ilica broj 144. 23210-20

Trgovine, industrije

hotela, restavracije, bufete gostilne, kavarne, bonbonije, parfumerije, pekarnice, mesnice prodajamo in posredujemo nakup vestno in uspešno: Poslovna Pavlečkovič, Zagreb, Ilica 144. 23211-20

Parcela

sončna, elektrika, vodovod, napredaj, le prijaznosti čehno: Tyrzeva c. 99 od 15. do 16. 23258-20

Grabljene parcele

oblastveno dovoljene od 85 do 965 kv. m, severni del Ljubljane za Tyrzevo cesti, sončna lega, poseda Hinko Privšek, št. 180 poleg gostilne »Pod lipico, ali: Ljubljana, Tyrzeva cesta 12 (buffet »Na-Na«). 23244-20

Trgovska hiša

lepa, vognana, na najboljši prometni točki, a stanovanjaj in prvem nadstropju (ca. 350 m2) zadržane pisovke in ca. 1000 m2 nezadanelega stavbnelega prostora. Vsem kapitalom celjskega okraja. Je napredaj. Resni interesi naj se javijo pod sifro »700.000 na ogl. odd. Jutra v Ljubljani. 23202-20

Posestvo

v celjskem kraju ali blizu Slov. Bistrice, v. tudi hišo ali vilo kupim proti takojšnemu plačilu (Cena 100 do 250.000 din) Jutra na ogl. odd. Jutra pod sifro »Donosno«. 23084-20

Malo posestvo

na katerem je stanovanjsko posojilo in gostilno. Trgovina in vsem inventarjem prodam. Primerno tudi za upokojenca. Naslov v vseh posl. Jutra pod »Go-tovinah«. 23114-20

Veliko hišo

z gostilniškim in trgovin-skim prostori v Sloveniji. Gradcu — bivši Narodni dom — na najlepšem kraju sredi mesta napredaj. Prodaja se tudi velika žaga v mestu. Prodnice informacije daje: R. Druškovič, Slovenji gradec. 23172-20

Prodam hišico

v mestni jami ob Vodovodni 30, isto tam motorno kolo po ugodni ceni, zaradi preselitve. 23164-20

Sončno parcelo

sub ter. elektrika, vodovod, 791 kv. m, v mestu, Smartinska cesta ugodno prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23165-20

Hišo s 3 lokali

v Ljubljani prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23157-20

Parcelo

blizu Kranja na Primorskem prodam. Poizvedbe na Hugo Singer, Jugoslavski, Kranj. 23101-20

6-stanovanjska hiša

dobrihansko, napredaj v bližini glavnega kolodvora za 260.000 din. Informacije Maribor, Aljaževa 5. 23193-20

Novo hišo

dvostanovanjsko, z velikim vrtom (1700 kv. m) v Te-harijah pri Celju prodam. Poizvedbe daje Paulič Alojz Tiharje. 23197-20

Hišico

ki se da prestavljati, prodam za 4000 din. Poizve se na Smartinski cesti 16. 23203-20

Nova hiša

(krčno) mariborska perifa-rija, za prajati. Naslov v vseh posl. Jutra. 23192-20

Dvostanovanjsko hišo

v dobrem stanju z vsemi pritlikinami in 400 kv. vrtom. Prodam za 105.000.—. Marija Nunar, Mostana. 23228-20

Hišo

z modernim urejenim lokalom v centru industrijskega kraja prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 23132-20

Parcela

2000 m2 po nizki ceni na št. 5. Cesta v Zelni log št. 5. 23282-20

Kupujemo gozdove

srednje in večje, vsake vrste v predelih med Zidanim mostom in Litijo ter med Zidanim mostom in celim. Ponudbe na »Duhavskih, Zagreb, Ilica 11. 23289-20

Prodam

her odstopanje hišo, 3 sobi, kuhinja, shramba, klet, neustaliti stude nec in gospodarske posojilne, vrt, dvorišče, rodovitno tla, vse v enem kosu. 19 minut od mesta Brežice. Marija Ošina, Brežice, Zgokot 25. 23018-20

Parcelo

Restavilna palaka, center Zagreba, s štirinobnimi dvosob., enosobnimi komformni stanovanji, lift, vozni voz, prodaja, prometna linja, posrednik, Zagreb, Nodilova 3/II. 23221-20

Izdelovanje lesenih igračk

lukrativnih — množičnih predmetov, tehnično dovršen strojno-motorni pogon, s prvotnim nemškimi izdelovalci v Zagrebu, prodamo z uporabo koncesije za 95.000 din. Poslovna Pavlečkovič, Zagreb, Ilica broj 144. 23210-20

Trgovine, industrije

hotela, restavracije, bufete gostilne, kavarne, bonbonije, parfumerije, pekarnice, mesnice prodajamo in posredujemo nakup vestno in uspešno: Poslovna Pavlečkovič, Zagreb, Ilica 144. 23211-20

Parcela

sončna, elektrika, vodovod, napredaj, le prijaznosti čehno: Tyrzeva c. 99 od 15. do 16. 23258-20

Grabljene parcele

oblastveno dovoljene od 85 do 965 kv. m, severni del Ljubljane za Tyrzevo cesti, sončna lega, poseda Hinko Privšek, št. 180 poleg gostilne »Pod lipico, ali: Ljubljana, Tyrzeva cesta 12 (buffet »Na-Na«). 23244-20

Trgovska hiša

lepa, vognana, na najboljši prometni točki, a stanovanjaj in prvem nadstropju (ca. 350 m2) zadržane pisovke in ca. 1000 m2 nezadanelega stavbnelega prostora. Vsem kapitalom celjskega okraja. Je napredaj. Resni interesi naj se javijo pod sifro »700.000 na ogl. odd. Jutra v Ljubljani. 23202-20

Posestvo

v celjskem kraju ali blizu Slov. Bistrice, v. tudi hišo ali vilo kupim proti takojšnemu plačilu (Cena 100 do 250.0

Gospoda
sprejem na stanovanje s vso opremljeno in vso okoliš. Ljubljana 7. Poizve se: Eberle jeva 15 pritišče 23389-23

Prazno sobo
s posebnim vzhodom od 1. septembra. Cena 130 din. Poizve se v prodajni v zelenjavni pri gasilskem domu v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta. 23330-23

Inženjer
višji državni uradnik, s priporočili in izkušnjami, sprejemamo opremo in opremljeno sobo s posebnim vzhodom od 1. septembra. Cena 130 din. Poizve se v prodajni v zelenjavni pri gasilskem domu v Zgornji Šiški, Vodnikova cesta. 23330-23

2 akademika
iščeta mirno in snažno sobo s posebnim vzhodom, v bližini vsaki šoli. Vso okoliš za 15. sept. Ponudbe z navedbo cen na ogl. odd. Jutra pod »Z navedbo cen«. 23353-22

Radio 4 + 1
Standard Super, dobro ohranjen in lep, dr. klavir prodam. Blažič, Ob Zelenu jami 17. 23069-26

Glasičila
Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zenitve
Vsaka beseda 2 Din. do 3 Din. za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Razstava preprog
Banovinska tkalnica razproglje iz Saračeva razstavlja svoje preproge in perzance na ljubljanski velesajmu. Prezve mammo naročila na dolgoročna odplačila. 22582-37

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri Preskerju, Sv. PETRA C. 14

Koroški drobž
»Koroški Slovenci« probčuje v vsaki številki pisma slovenskih vojakov v nemški vojski. V zadnji številki piše med drugimi akademik Janko Wrulich, doma iz Radiš:

»Na vsu utrujenost šestdnevne vožnje sem pozabil, ko se mi je ob vzhodu Visokih Tur odprla dolina. Po kateri se vije naša Drava. Njenim sumčim valovom narodom prvi pozdrav slovenski domovini, ki me po velikih doživljajih za čas mojega dopusta ljubeče sprejema v svoje naročje. Brzovlak drvi dalje in dalje. Toda danes mi vozi mnogo prepočas! ... Stojim ob odprtih oknu in globoko vdihavam sveži gorski zrak divne koroške zemlje, ki je že nad pol leta nisem videl. Tam daleč že dobro razlčam oblike velikana Dobrača, ki loči Žiljsko in Dravsko dolino ...

Sobo
prazno ali opremljeno, za eno ali dve osebi, oddam takoj ali 1. septembra. — Pisanje na razpolago. — Bezukova, Mestni trg 17, 11. levo. Ogled od 10. do 15 ure. 23413-23

Upokojenka
išče za 1. september prazno sobo s posebnim vzhodom, če mogoče 7. tano in postrobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro: »Zdava«. 23287-23a

Lepo čisto sobo
v strogem centru oddam gospodini ali diskurini. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23394-22

Kratek izvrtst glasovir
radi pomankalno prostora, prodam. Kotnikova 13/I. desno. 23271-26

Klavir
radio in gosti kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačilo«: takoj. 23228-28

Gospodična
27letna, z nekaj gotovine, bi poročila gospoda srednjih let s stalno ali državnim službo. Le resne ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Resno 957«. 21957-25

155 kemičnih receptov
odličnih izkušenih (lakov, masti za obutve, epila, mazila, parfumerija itd.) pošljite interesentom za din 96 po povzetju. Izdelovanje enostavno. Potreben kapital minimalen. Veliki zaslužki. Idealna eksistenca. Strokovno znanje nepotrebno. Receptov za vodstvo kemijskega podjetja. Zvezek receptov naročite pri Kemijskem zavodu, Pašičev. 22077-37

OKAMA MAZILO
iz zdravilnih zelišč. Cudovit uspeh pri raznih opeklinah, ožujenjih, vohku, turih in vnetjih pri kolenski nesugi, zaprtih in arstah na temenu za razpoke prste, bradavice. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Nekadilec postanete
v treh dneh z našim zasneženim, popolnoma neskladnim sredstvom »Nikotinole«. Velika ste klenca din 70, mala din 60, pošlji pa povzetju »Jugopatenta«, Ljubljana, Dvorčkova 8. Iščemo zastopnike. 22007-37

Revmatizem
iščaje, nevrolog, zamašenost uspešno zdravite z našim masiranim aparatom »Vibrator«. Izberem tudi za nego lepotice. Cena din 420. Jugopatent, Ljubljana, Dvorčkova 8. Ogled brezplačen. Iščemo zastopnike. 22369-37

Nalivna peresa
s prozornim držalom, s zati perom, z desetletnim jamstvom dobite od din 60 naprej samo pri Jugopatentu, Ljubljana, Dvorčkova 8. Ogled brezplačen. Iščemo zastopnike. 22370-37

Počitnice doma
Letos ni pravega vremena. Sončite se doma z našo patentirano ultravijolno obsevalko Original Rub. Po par obsevanjih dobiti lepo sportno rjavo pot. Zahtevajte prospekte! Jugopatent, Ljubljana, Dvorčkova 8. Sprejemamo zastopnike. 22371-37

SREBRO, DRAGE KAMNE in vsakršno ZLATO kupuje
po najvišjih cenah JOS. EBERLE, Ljubljana, Tyrševa, palača hotela »Slon«.

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Grafolog
F.T. KARMAH in LJUBLJANI OBISKE SPREJEMA OD 9-12, 3-7 URE v HOTELU »SOČA« SV. PETRA CESTA

Družabnika
za premogovnik (dobar premog) blizu Zagreba sprejemamo ali rudnik tudi prodamo. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod št. 56745. 5874

Opremljeno sobo
lepo, popolnoma novo, s posebnim vzhodom, s souporabo kopalnice, oddam banovince. Cena din 450. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23407-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa soba«. 23281-23a

Dijaka ali dijakinja
sprejemam na stanovanje in hrano. V bližini vsaki šoli. Kohn Artur, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 20 (dvoizšče). 23421-22

Profesorska družina
sprejema niželolka (ca) v popolno skrbno in nadzorovano pomoč pri učenju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sonačo in udobno«. 23411-22

Dva dijaka
sprejemam na stanovanje, dobor domačo hrano in vso okoliš s souporabo kopalnice. Mestni trg 17, 11. levo, bližni poljanščici. Ogled sobe od 8. do 15. ure. 23485-22

Prodaj
2 in pol meseca stare nemške kratkočrne stariere in enega eno leto starije »Kranj«. Vsi stari Anton Plavec, Ormož. 23232-27

Lokomotivo
3—4 tonsko, tračnico 9 kg 1 m v vozilce (Kippwagen) ter baker kupi Ludvika Iličič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. 23418-29

Drž. uslužbenec
v uniformi želi poročiti do 30 let staro gospodično z nekaj gotovine. Resne ponudbe pošlji s sliko na podružnico Jutra v Mariboru pod »Resno misleče«. 23512-25

Inozemka
rodom Slovenka vdova, 44 let stara, išče v Jugoslaviji znanja z gospodom, ki ima stalno službo ali vpokeynem v svrhu ženitve. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Inozemka«. 23514-25

Gdč. s nokojnino
in nekaj prihrankov, želi spoznati resnega boljšega gospoda, državnega nameščena, starost nad 50 let, radi motive. Vodovci otroci zaželjeni. Ponudbe z naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Zaželjeni doma«. 23498-25

Posestnica
gostilničarka mlada, čedna, bi se poročila s starejšim gospodom s kapitalom. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Zanimaj se«. 23516-25

Razno
Rabljene čevlje moške oblike, rabljeno kupim in stare cunje, kupujem in prodajam. Klavžer, Volčjakova 4. 23517-37

Elegantno sobo
s kopalnico, oddam samo boljšemu solničnemu gospodu oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23283-23

Separirano sobo
eventualno s hrano iščem za 1. september. Ponudbe z navedbo cen na ogl. odd. Jutra pod »Šinčeri«. 23272-23a

Dva dijaka
ali dijakinja sprejemam v popolno skrbno pomoč pri učenju in klavir eventualno na razpolago. Neposredno bližina reške, gimnazije in učiteljskega centra. Cena dopisa na podružnico Jutra Maribor, Korošičeva 2/III., desno. 23513-22

Mlade bernardine
šolske prodajne, Edvard Polnec, Ivanici pri Gornji Radgosti. 23107-27

Psa ovčjaka
lepega, starega 6 do 8 mesecev kupim. M. A. Čuček, Kranj, Pot na Kolodvor 3. 23160-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

ZAHTEVAJTE DRESPLAČNI PODOČNI CENIK
NAJVEČJE DOMAČE STROJNE TVRTE SCHNEIDER ZAGREB NIKOLIČEVA 10

Lepo prazno sobo
z balkonom in souporabo kopalnice oddam 1. septembra na Malajevci ul. št. 12 Informacije dobiti pri Gunta Gustav, Gasliška c. št. 5. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23497-23

Sobo v novi hiši
prazno, išče uradnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirma 2«. 23276-23a

Dva dijaka
ali dijakinja sprejemam v popolno skrbno pomoč pri učenju in klavir eventualno na razpolago. Neposredno bližina reške, gimnazije in učiteljskega centra. Cena dopisa na podružnico Jutra Maribor, Korošičeva 2/III., desno. 23513-22

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Solnčno sobo
oddam z vso okolišjo solnični osebi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23449-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

SREBRO, DRAGE KAMNE in vsakršno ZLATO kupuje
po najvišjih cenah JOS. EBERLE, Ljubljana, Tyrševa, palača hotela »Slon«.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in klavir na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Pse
bernardine pasme 5 mesecev stare, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23258-27

Kokoši
rodejalne mlade, prodaj. Vesel, Podbošt 4, p. Ječica. 23405-27

Slovenska gospodična
bogate kmetičke družine, inteligentna, s premoženjem 500.000 din, želi poročiti odličnega gospoda do 40 let, v sigurnem položaju. Informacije pošlji nakazilo 10 din v znakah diskretno »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 23212-25

DRVA PREMOG IV. SCHUMI
Dobro, kakovostno, cenovno ugodno. Prosim za katalog. Prosim za katalog. Prosim za katalog.

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam z dobro domačo hrano boljši osebi ali dvema dijakoma iz St. Durb. Star. trg 28/III., St. Durb. 23420-23

Gospod
išče lepo sobo s posebnim vzhodom v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cenrum 439«. 23439-22a

Dijaki(inje)
se sprejemajo v popolno skrbno. Kopalnica in kl

OBUTEV OBUTEV

CALZATURIFICIO

Donda

Ustanovljena 1887

TRST
Piazza Impero 5-6

Razpis

MESTNA OBČINA MARIBORSKA
razpisuje

oddajo restavracijskih prostorov v gradu »GRAJSKO KLET«
z dnem 15. oktobrom 1940.

Ponudbe za prevzem restavracijskih prostorov je vložiti najkasneje do 15. septembra 1940 na naslov: Mestna podjetja, Maribor, Orožnova ul. 2/L. Vse informacije in pogoji za prevzem so na razpolago interesentom v pisarni Premoženske uprave MP, Franciškanska ul. 8/II med uradnimi urami dnevno med 8. in 12. uro.

Predsednik mestne občine mariborske
dr. ALOJZIJ JUVAN s. r.
5977

Erman & Arhar

Razstava pohištva v Št. Vidu

v lastnih prostorih tik zadnje tramvajske postaje

Ogled brezplačen

Velika izbira: jedilnic
stilске sobe,
narodni slog,
moderne oblike

spalnic
kuhinj

po lastnih načrtih.

UGODEN NAKUP — KVALITETNO BLAGO.

Za WEEKEND kupite najceneje zložljive vrtnе fotelje, rožaste kretone in klot odeje, primerne zavese v raznih vzorcih pri: **SEVER — MARIJIN TRG št. 2.** V popravilo vzamemo tudi stare odeje.

VAŽNO OPOZORILO

mojim odjemalcem, gostilničarjem in restavraterjem.

Ker imam še velike zaloge starega vina za dobivanje BERMETA, bom mogel za sezijo 1940/41 postreči svoje cenjene odjemalce še po starih nepovišanih cenah 13 din liter, originalno BERMET-VINO z Fruške gore. — Ker ne vem če bom mogel osebno obiskati vse svoje prijatelje, jih tem potom prosim, da mi pravočasno sporočijo svoje potrebe.

B. MARINKOV
LASTNI PROIZVOD BERMET VINA
Sremski Karlovec — Fruška gora.

Rudarski paznik z rudarsko šolo in večletno

prakso na premogu, dober jamomerec, se sprejme za rudnik »BELAKRAJINA« v Črnomlju. Plača ob prostem stanovanju, kurjavi in razsvetljavi po dogovoru. — Ponudbe s spričevali in opisom prakse poslati na: Rudnik »S ENTJAN 2«, Krmelj, 5959

V Zbelovem pri Poljčanah

prodamo tovarniško poslopje,

žago s polnojarmenikom in venecijanko.

Poleg tovarne se nahaja enanadstropna stanovanjska hiša in 3 orale zemlje. Poslopja ležijo tik ob železnici Poljčane-Konjice. Pismene ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro: »Tovarniško poslopje«. 5935

PILARNA

Ivan Figar

Ljubljana

Vošnjakova ul. 12
Telefon 39-42

Prvovrstna izdelava in konkurenčne cene. Pri večjem naročilu primeren popust.

Prevzamemo tudi stare pile v nakup.

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER

GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER

ZAGREB NIKOLIĆEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Trgovski poslovodja

s 15letno prakso, 35 let star, vojaščine prost, s potrebno kavicjo IŠČE primerne zaposlitve. — Ponudbe na podružnico »Jutra« Maribor, pod šifro »Poslovodja«. 5976

Mamice!

Veselite se Vas in družino prinesete naši vozčki najnovjših modelov.

Velika izbira koles.
Prodaja tudi na obroke!

LJUBLJANA MIKLOŠIČEVA CESTA 20

KONJAR

ki je več nege konj in dober jahač, potreben je za daljšo službo. Ponudbe s sliko poslati na Norveški Generalni Konzulat, poštanski pretinac 180, Beograd. 5919

RAZGLAS

Občina KOROSKA BELA je razpisala na dan 19. septembra 1940

pismeno ponudbeno licitacijo za gradbena in obrtniška dela

pri dograditvi nove šole na Koroški Bell v skupni proračunski vsoti din 1.958.973.76. Podrobnosti razpisa so razvidne iz »Službenega lista« št. 63. in 69.

Občina Koroška Bela.
5936

„KUBO“ BRZOPARILNIKI

z bakrenim ali z jeklenim v ognju pocinkanim kotlom, KOTLI za ZGANJEKUHO vseh sistemov in velikosti. Pralni kotli. Asbest, FILTRI za VINO. Tovarniške naprave. Kotle za sirarne in mlekarne. Vsa pepravlila izvršujemo hitro in najceneje. — Priporočila se: **BOŽIČ IVAN „KOTLARKA“ KUK IVAN** kotlarstvo in kleparstvo — LJUBLJANA — ključavničarstvo Tyrševa c. (Dunajska) št. 35 (bivše Strojne tovarne). Telefon 37-92

ZA MEHANIČNO DELAVNICO V SRBIJI

potrebujemo nekoliko

STRUGARJEV (DREHER)
REZKARJEV (FRASER)
OBLIČARJEV (HOBLER)

Pismene ponudbe z životopisom, a pod šifro »Strugar«, poslati na »SEDMO SILO«, Beograd, Frankopanova 28 pošt. pret. 728). 5947

NAJLEPŠE ČTIVO!

Raoljen: **Zgodbe brez groze**
Klabund: **Pjotr-Rasputin**
Raoljen: **Črna vojna**
Thompson: **Sivko**
Majerjeva: **Rudarska balada**

Broširana knjiga: din 10.-
Vezana knjiga: din 15.-

ZALOŽBA „CESTA“

LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA 5

ZAHVALA

Za premnoge dokaze sožalja ob smrti našega blagega očeta

Matevža Učarja

iskrena hvala. Posebno se zahvaljujemo darovalcem cvetja, Sokolu Bled, gasilski četi ter vsem ostalim, ki so dragega pokojnika spremlili na njegovi poslednji poti.

Bled, 24. avgusta 1940.

Zalujoči ostali

MICHEL ZEVACO: 192

Don Juan

ROMAN.

»Ste našli Loraydana?«
»Ne, sire, še ne. Dobro se skriva, ako je v Parizu.«
»Boji se. Treba mu je prej ko mogoče dopovedati, da bo v Louvru dobro došel. Potrebujem ga.«
»Zgodilo se bo, sire... Da se vrnem k zadevi v Sekirni ulici: z gotovostjo sklepam, da se je Ponthus bal, češ, videti bi bilo, kakor da se je s predajo odtegnil dvoboju z Loraydanom. Ko bi bil grof tisti večer izdrl meč zoper njega, sem prepričan, da bi bil ostal Ponthus nato mož beseda in bi se mi bil dal v roke. Ta plemič je torej samo na pol odgovoren za vse, kar se je zgodilo. Ker je zelo hraber, je imel njegov odpor nasledke, s katerimi nisimo naprej računali. Kljuboval mi je. Več stražnikov je bilo ranjenih in ubitih. Nazadnje mi je celo ušel. Pariz se je temu smejal in se še smeje. Zaradi tega zasluži smrt. A ta upor priznava, nobene podrobnosti ne taji.«
»Nu,« je zarohnel Franc I., »če se je Pariz smejal, bo Ponthus jokal, s tem je vse povedano!«
»Da, kajti prav je, da se nihče ne upa norčevati iz oblasti velikega profosa. Vendar, sire, upor, ki ga krivec priznava, je s samo smrtjo dovolj kaznovan. Drugače je seveda za žalitvami, ki jih je ta človek izrekel proti vašemu kraljevskemu veličanstvu...«
»Opsoval me je, Croixmart! Sam sem ga slišal. In psoval me ni le z besedami: ves njegov nastop je bil psovka...«
»V tem je pravi zločin!« je rekel veliki profos s svojim neusmiljenim glasom, polnim vroče vere v

kraljevo vrhovno oblast. »Žalitev veličanstva je svetoskrunstvo. Psovati kralja je toliko kakor preklinjati Boga. Vprašujete me, sire, kaj mislim o Klotarju Ponthuškem: vedite, da čutim do njega nekakšno dopadenje. Ko bi ne bil veliki profos, bi ga poizkusil rešiti. Ker pa sem veliki profos, tudi mislim tako, kakor se spodobi velikemu profosu. Oblast, sire, utegne trpeti škodo, ne da bi bilo prizadeto božje načelo oblasti. Nekdo utegne ubiti redarja ali razžaliti mene, toda oblast, ki jo mate od Boga, ostane vkljub temu nedotaknjena. Ako pa kdo opusje vas, tedaj niste razžaljeni samo vi, ampak z vami vred vsi vaši nasledniki. Čez sto, čez tisoč let, ako hočete, bo poslednji Valoijan podlegel, ker je kralj Franc, prvi tega imena, dovolil, da so ga psovali. Ponthusov zločin je treba kaznovati, ali pa bo rodil podobne zločine. Danes je Ponthus sam. Čez dvajset let bo Ponthusov tisoč. Čez sto let bodo živeli na Francoskem samo še Ponthusi. Tedaj bi bilo konec kraljevske moči. In kadar bi bilo kraljestvo mrtvo, kdo ve, ali bi potem sam Bog še mogel živeti? Sire, to bi bil konec sveta, strahota vseh strahot za voditelje narodov, ki so Bogu odgovorni za svoje delo. In zato, sire, vam pravim in bi vam rekel, pa da je Klotar de Phontus moj edini sin: Dolžni ste ga uničiti, veličanstvo, nihče vam ne daje pravice, da ga ne bi uničili! Nedopustno je trpeti, da ne bi priznal svojega zločina. Razpnite ga torej na natezalnico, in ko prizna, ga predajte krvniku. To, samo to je vaša dolžnost. Tako vam kličem in bi vam zaklical tudi tedaj, ako vam upornik ne bi bil samo všeč, kakor je meni, ampak bi bil vaše lastno, rodno delo!«

Veliki profos je za trenutek umolknil. Nato je dodal:
»Hvala Bogu, Klotar de Ponthus vam je tujec. Ničesar ne čutite do njega; niti dopadenja ne, kakor jaz, ki sem ga videl pri delu — dopadenja, ka-

terega se obtožujem, zakaj takšno čustvo je že v sebi žalitev vašega veličanstva.«
»Nikar ne pretiravajte, Croixmart,« je rekel Franc I. z maice porogljivim in malovernim nasmeškom.
»Ne, sire. Oblast je samo ena. Poravnave ne more biti. Povedal sem vam svoje mnenje. Treba je, da natezalnica izvije Klotarju Ponthuškem priznanje, in ko bo priznal, je treba, da ga zadene javna kazen za njegov zločin.«
»Tako tudi bo, smrti mi božje!« je vzkliknil kralj. »Ni je rešitve za tega ničvredneža.«
Krdelo je bilo prijezdilo do Temple. Krenilo je čez dvigljivi most in zajahalo pod veliki vhod, ki sta ga branila dva mogočna stolpa.
Kralj je razjahal na prvem dvorišču, pred tempelsko cerkvijo, ter sprejel poklonitev zapovednika de Guitalensa in njegovih častnikov.
Gospod de Guitalens je hotel na dolgo in na široko pozdraviti njegovo veličanstvo. Toda kralj mu je segel v besedo:
»Peljite me takoj v mučilnico in privedite upornika, ki bo zaslišan.«
»Upornik že čaka, sire,« je odvrnil poveljnik. »Oho!« je vzkliknil kralj in obstal. »Kaj ga mar že izprašujejo?...«
Gospod de Guitalens je vidno osupnil. Priklonil se je in zamrmral:
»O ne, sire, vaše veličanstvo dobro ve, da je mučno zaslišanje brez vaše navzočnosti nedopustno...«
»Kako to?« Kralj je prebledel. »Kdo vam je rekel?...«
Poveljnik se je začel tresti in jecljati.
»Govorite brez strahu,« je prijazno nadaljeval Franc I. »Posebne vzroke imam, da se ne bom čudil ničemu, kar koli mi poveste...«
»Nu, sire,« je tedaj rekel gospod de Guitalens, »ko smo prešli ukaz, naj denemo upornika na na-

tezalnico, so se sodniki neutegoma zbrali, jetnika so privedli v mučilnico in krvnik ga je že hotel privezati, ko je prišel iz Louvra sel s sporočilom, da pride kralj osebno v Temple in mi ukazuje, naj odložim izpraševanje, ker hoče sam prvi zaslišati upornika. Najprej sem se zavzel, ker ni bilo pismenega ukaza. Nato pa sem sklenil počakati, dokler se ne izkaže, kako in kaj...«
»Prav ste storili,« je z mračnim glasom rekel kralj. »Vodite me zdaj. Vse kaže,« je pomislil sam pri sebi, »da izkuša nekdo rešiti Ponthusa. Toda, na mojo dušo, zadnje besedo bom imel jaz; zločin žalitve veličanstva mora biti priznan in kaznovan...«
Klotar Ponthuški je sedel na železnem stolcu, ki je imel noge vzdane v tlak mučilne dvorane. Desno zapestje mu je uklepal širok okov, ki ga je močna veriga spajala z eno izmed stolovih nog. Veriga je bila tako dolga, da je mogel jetnik vstati in celó storiti dva ali tri korake.
Dvorana je bila somračna. V ozadju temnega prostora je sevala rdeča zarja bakel, ki so širile sajasto svetlobo. V njenih mrkih odsevih sta se risala jetnikov blede obraz in njegova shujšana postava. Razločno si videl prav za prav samo dve beli lisi: njegovo srajco in nad to nekaj enako bledega: njegovo lice.
Klotar de Ponthus se je mehko smehljajal prividu, ki ga je gledal z notranjimi očmi.
Ta smehljaj ni pomenil ne bahaštva ne skrajnega napora volje spričo bližnjih muk. Smehljaj se je Leonorini podobi...
Zakaj v resnici je bil daleč od mučilnice. Domisljija, vsemogočna obujalka radosti in bolečin, ga je zanašala kdo ve kam tja na perigorške goljave, v zapuščenno krčmo pri »Milosti božji«. Mladi človek je znova preživljal trenutek svojega prvega srečanja z Leonoro in v mislih blažen govoril

DEHO

Naraven les v zvezi s papirjem. Pripravno za pokrivanje zidov in za dekoracije.

»ECHTHOLZTAPETE« za

KAVARNE,
KINEMATOGRAFE,
RESTAVRACIJE,
STOPNIŠČA,
URADNE PROSTORE,
STANOVANJSKE
PROSTORE (kot le-
sena obloga)

nadalje posebno uporabne za
VEZAVO KNJIG TER KARTONAZO
VSEH VRST.

Dobe se v vseh barvah. Tapeiranje
je mnogo bolj enostavno kakor s
papirnimi tapetami ter trajnejše. —
Lesene tapete »DEHO« se lahko
navoščijo, naoiljajo, pobarvajo ali
lakirajo.

Rajonske zastopnike iščemo.

Vzorci na zahtevo zastoj.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Ing. L. EHRlich
ZAGREB, Gundulićeva ul. 8/III.

Poglejte
to
gospo!

Ona se nič
več ne muči
z otečenimi,
vnetimi
in do ran
ožuljenimi
nogami.

Ta slika dokazuje, da se lahko hitro iz-
nebite mučitelja svojih nog, če boste ku-
pili v najbližji lekarni zavojček prave
soli sv. Roka. To sol je treba raztopiti
(eno veliko žličico) v lavorju tople vode
tako, da bo raztopina mlečne barve. V
tej blagodejni raztopini kopljite noge
najmanj 10 minut. To je treba trikrat
ponoviti. Pravo čudo je, kako dobrodej-
no učinkuje ta sol. Vsebinska kislika v soli
sv. Roka ozdravi noge in jim daje mla-
deniški polet. Razmehča vam žulje in
trdo kožo, da jih zamorete odstraniti kar
z roko. Po uporabi se boste čutili tako
ugodno, da se boste lahko po želji igrali,
sprehajali ali se zabavali z vsakovrstnim
sportom. Ne boste postali utrujeni, Sol
sv. Roka vas osvobodi ozeblin, otečenosti
udov, vnetja in ran na nogah. Ona vpli-
va blagodejno ter vam bodo noge zdrave
in v dobrem stanju. Nikar ne čakajte,
kupite še danes zavojček prave soli sv.
Roka, ki stane din 9, 16 in 25 in se dobi
povsod. Verjemite, da ta denar zaleže in
da vam bo pripravil mnogo zadovoljstva.
— Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

DAIMON

FOKUS ŽEPNE SVETILJKE

EDINSTVENE SO V
BLESKU IN MNOŽINI
SVETILI!

Nov udobljjen reflektor! Stikalo
za svetlobo in uravnavanje
fokusa z enim kontaktom!

Trgovci in mehaniki
zahtevajte brezplačni cenik

Dobava samo preprodajalcem

RUDOLF PRPIČ
ZAGREB

Vrhovčeva 13. Tel. 9244

No. 2361

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«!

Prvovrstno konceptno uradnico

z absolvirano srednjo šolo in maturo, s perfektnim
znanjem srbohrvaščine, nemščine in po možnosti enega
romanskega jezika, slovenske stenografije in stroje-
pisja, v starosti do 30 let

SPREJMEMO.

Ročno pisane ponudbe z navedbo življenjepisa, hono-
rarnih zahtev ter s sliko naj se vložijo pri oglasnem
oddelku »Jutra« pod značko »Konceptna uradnica«.

5914

DRAŽBA hlodov in drv

Začasna državna uprava razlaščenih goz-
dov v Ljubljani, Cesta 29. oktobra št. 24/L,

PRODA NA JAVNIH DRAŽBAH

17. in 18. septembra 1940 iz območja svojih
gozdov:

1. Plešič na Pohorju v režiji izdelanih
ca 1.900 plm mehkih hlodov in ca 400 prn
bukovih drv.
2. Rogla na Pohorju v režiji izdelanih
ca 1.700 plm mehkih hlodov.

Pojasnila, pogoji in tiskovine so na razpo-
lago pri gornji upravi, pri šumski upravi
v Crni in revirnem gozdarju v Sv. Lovrencu
na Pohorju in na Hudem vrhu.

RAZPIS zidarskih in drugih del za palačo pokojninskega sklada Mestne hranilnice ljubljanske

Pokojninski sklad za nameščence Mestne hranilnice ljub-
ljanske v Ljubljani razpisuje za svojo zgradbo na vogalu
Gledališke in Puharjeve ulice v Ljubljani, parc. št. 132. k. o.
Kapucinsko predmestje težaška, zidarska, železobetonska, tesar-
ska, krovska in kleparska dela.

Interesentom so v Mestni hranilnici ljubljanski, Prešernova
ulica 3, na razpolago gradbeni pogoji in po 2 izvoda tiskanega
proračuna proti plačilu din 120.—.

Ponudbe je vložiti najkasneje v zapečatenih kuvertah do 11.
4. septembra 1940 pri Mestni hranilnici ljubljanski. Kasneje vlo-
žene ponudbe se ne bodo vpoštevala.

UPRAVA POKOJNINSKEGA SKLADA
PRI MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

Na Ruperčevrhu je preminul, star 91 let, naš senior
šef in ustanovitelj podjetja, blagorodni gospod

Feliks Stare

graščak in industrijalec na Kolovcu

Pogreb bo v nedeljo, dne 25. avgusta ob 10. uri do-
poldne iz Kolovca v rodbinsko grobnico na Rovih.

Blagega pokojnika bomo ohranili v častnem spominu.

JARSE, dne 23. avgusta 1940.

Nameščenci tvrdke Grajsko kolovške
lesne industrije Feliks Stare, Kolovec

V globoki žalosti naznanjamo, da je v petek umrla
naša ljubljena žena, mamica, sestra, teta in svakinja,
gospa

Pavla Solina roj. Ravljen

posestnica in trgovka v Dolaskem pri Rajhenburgu

Blago pokojnico bomo na današnje nedelje spremili
k večnemu počitku.

Žalujejo soprog FRANJO SOLINA
s sinom FRANCIJEM
in družini RAVLJEN, SKOBERNE

Zahvala

Vsem, ki ste nam ob smrti mojega dragega in nepozabnega soproga, očeta,
brata itd., gospoda

Josipa Rusa

trgovca in posestnika

izrekli ustno ali pisмено sožalje, se tem potom iskreno zahvaljujem. Posebno
se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in društvom za prekrasno cvetje
in številno udeležbo na pokojnikovi poslednji poti.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi sv. Nikolaja v torek,
dne 27. avgusta 1940 ob 7. uri zjutraj.

LJUBLJANA, dne 25. avgusta 1940.

Rozi Rus — soproga, z otroci

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sožalja, ki sem jih prejela ob težki izgubi svojega
gospodarja, gospoda

Dolžan Mihaela

posestnika in prevoznika

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje se tem potom vsem najtopleje za-
hvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam č. duhovščini, pevcem za lepo žalno petje in godbi
»Sloga« za žalne koračnice, vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so nepo-
zabnega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti k več-
nemu počitku.

Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 8. uri v farni
cerkvi svetega Frančiška v Šiški.

LJUBLJANA, dne 24. avgusta 1940.

Žalujioča Pepa Abunar